

POSEŁ FLIS MIJA SIĘ Z PRAWDĄ STR. 4.

"ZWIĄZKOWIEC" MYDLI OCZY CZYTELNIKOM STR. 5

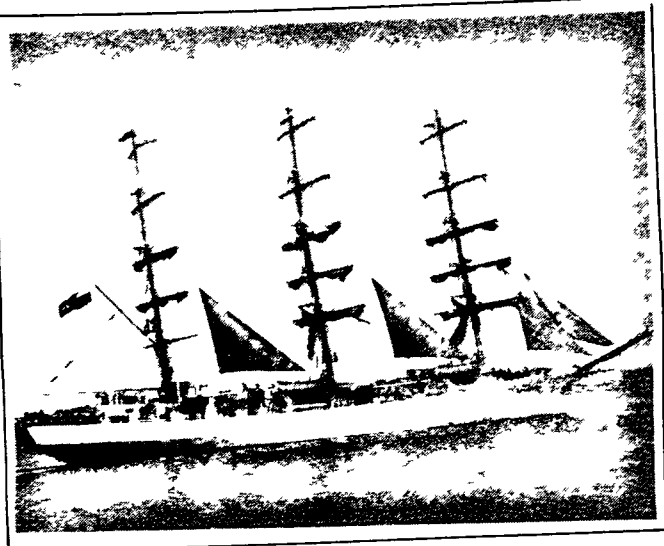
ECHO TYGODNIA

ECHO
WEEKLY

Cena \$1.00

Niezależny magazyn dla każdego

Nr 92 Toronto 12 - 18 lipca 1984

DAR MŁODZIEŻY - polski zagłowiec,
patrz str 3

4 WRZEŚNIA WYBORY W KANADZIE

Premier Turner ogłosił w poniedziałek, 10 lipca, na konferencji prasowej w Ottawie, termin wyborów do władz federalnych Kanady. Wybory będą miały miejsce 4 września (następnego dnia po Święcie Pracy)

JAN PAWEŁ II - Kanada 1984

POLONIJNY KOMITET PRZYJĘCIA

RAMOWY PROGRAM SPOTKANIA OJCA ŚWIĘTEGO Z POLONIA KANADYJSKĄ

Powszechnie wiadomo już, że spotkanie Jego Świątobliwości Jana Pawła II z Polonią Kanadyjską odbędzie się 14 września w Toronto na stadionie CNE. Uroczystość ta rozpocznie się o godzinie 18 00 dwugodzinnym oczekiwaniem modlitewnym oraz wspólnymi śpiewami. Natomiast przyjazd Papieża Jan Pawła II na stadion spodziewany jest na godz. 20 00.

Ramowy program spotkania przedstawia się następująco

I OCZEKIWANIE GODZINA 18 00

- 1 POWITANIE POLONII KANADYJSKIEJ
- 2 PIESNI
  - Apel Jasnogórski
  - Piesn do Boga Ojca
  - Piesn do Matki Boskiej Królowej Polski
  - Piesn w wykonaniu chóru

Dokonczenie na str 8

PACYFIKACJA TORONTO

Toronto polskiego protestu zostało spacyfikowane. Pacyfikacja została przeprowadzona dnia 29 czerwca, kiedy się skończyła głodówka pod konsulatem PRL, a wraz z nią wszelkie protesty.

Głodówkę przerwano, bo poseł Jesse Flis ogłosił "wielkie zwycięstwo".

Są wszelkie podstawy by sądzić, że wszyscy zainteresowani - ci po naszej stronie - byli przekonani, że to zwycięstwo oznacza, że rodziny głodujących przyjadą wkrótce do Toronto.

Nazajutrz ambasada PRL w Ottawie ogłosiła, że rząd PRL "nie skapitulował", że "z organizatorami strajku nie były prowadzone żadne negocjacje", a stanowisko ambasady "nie uległo żadnej zmianie".

Jakie to stanowisko? Ambasada sprecyzowała je w komunikacie z 26 czerwca "deklarujemy naszą intencję pozytywnego rozpatrywania spraw łączenia rodzin", ale "nie będziemy ulegać naciskom, połączonym ze sterowaną antypolską kampanią propagandową", a poza tym "są niekiedy przypadki trudne" i "przypadki nie mające nic wspólnego z zasadami łączenia rodzin".

Innymi słowy Niech Polacy w Toronto zapomną o protestach, a wtedy my albo wypuscimy rodziny albo nie.

Posel Flis i Leszek Prusinski, opiekun głodujących, połąkni przynęta razem z haczykiem. Przynęta była nadzieja na rychły przyjazd rodzin. Nadzieja ta zrodziła się z kontaktów z ambasadą PRL, w ostatniej fazie głodówki.

Pełni nadziei, 29 czerwca, ogłosili zwycięstwo głodówki.

Wtedy specjaliści od dywersji politycznej, ulokowani w ambasadzie, poderwali wędkę i haczyk wbił się głęboko.

Zaprzeczono wszystkiemu, co powiedzieli pod konsulatem Flis i Prusinski.

Jesli rodziny nie przyjadą, ryba znajdzie się na palu.

Nad dalszą karierą posła Flisa pojawi się sporych rozmiarów znak zapytania. Anglosascy wyborcy mogą się od niego odwrócić, bo anglojęzyczna prasa w Toronto będzie im przypominać to, co już napisała wiele razy - że w ważnej dla wyborców sprawie minął się z prawdą. Polscy wyborcy będą mieli zał i o wprowadzenie ich w błąd i o zawiedzione nadzieje.

Na Leszku Prusinskim zawód i gniew też się skrupi. Będzie się mówiło, że nie tylko doprowadził Bogu ducha winnych ludzi na skraj śmierci głodowej, ale na koniec albo wziął udział w oszustwie, albo dał się komunistom wystrychnąć na dudka. Prusinski nie tak dawno temu kandydował na radnego w Toronto, jest kierownikiem biura pomocy nowo przybyłym, stworzonego dzięki Flisowi, jest też przewodniczącym Polish Canadian Action Group. Jesli opinia się od niego odwróci, pozostanie mu do wyboru byc może tylko albo kariera taksówkarza, albo egzystencja na welfrze.

Jesli jednak rodziny wkrótce przyjadą, i Flis i Prusinski znów będą bohaterami polskiego Toronto, tak jak nimi byli przez kilka krótkich godzin, w ostatni piątek czerwca. Zarzut o mijanie się z prawdą stanie się

nieaktualny. Przecież rodziny przyjechały, jak obiecywano i zapowiadano. Ze się tam coś kręciło? Nieważne, to taka dyplomacja, żeby druga strona ocalała twarz. Będzie się wynosić pod niebiosa talenty polityczne obu działaczy. Będzie się ich znówu lubić, podziwiać, chwalić, wszystkie - drobne zresztą - potknięcia, puści się im w niepamięć. Gdy nadarzy się okazja, będzie się na nich głosować.

A od kogo to wszystko zależy? Od kogo zależy czy los da każdemu z panów po asie kierowym, czy po błotce? Od kogo zależą ważne sprawy w przyszłości obu działaczy?

Los Flisa i Prusinskiego - a w każdym razie dość istotna część tego losu - jest teraz w rękach ambasady PRL w Ottawie.

A ambasada życzy sobie, by mogła co tydzień przesłać Jaruzelskiemu L'ORDRE REIGNE A TORONTO W Toronto panuje spokój.

Tymczasem panuje Głodujący zniknęli z miasta, są gdzieś na daczach, Prusinski nie chce powiedzieć gdzie, nie chce dać numeru ich telefonu. Protesty się skończyły.

Hasło dnia Nie drażnić bestii! Nie stawiać pod znakiem zapytania przyjazdu rodzin!

Planowano kontynuowanie demonstracji pod konsulatem, dopóki nie będzie na pewno wiadomo, że rodziny przyjadą. Miała to być sztafeta głodówkowa, grupy ludzi miały dalej głodować pod konsulatem, na zmiany. Nic z tego nie wyszło. Nie drażnić. Nie stawiać pod znakiem zapytania. W języku ambasady znaczy to nie posuwać się do prowokacyjnych poczynań niczego nie inspirować, niczym nie sterować, nie naciskać władzy ludowej, a nade wszystko nie uprawiać antypolskiej propagandy. Władza ludowa jest dobra, kogo trzeba wypuścić, a jak nie wypuścić, to widocznie na to zasługiwał i sam jest sobie winien. Albo winien jest Prusinski, bo inspirował i organizował, albo prasa, bo uprawiała propagandę.

Wspólnikiem szantazu - nie wiemy czy świadomym czy bezwiednym - jest torontonski "polonijny" Związkowiec w rękach pana Borzęckiego. Tego samego, który w czasie poprzedniej głodówki biegał do konsulatu i dał się wykorzystywać jako narzędzie nieudanych prób łamania strajku głodowego.

Borzęcki już podał ton tym, którzy by chcieli wciągnąć Prusinskiego na latarnię. Napisał, że żądny aureoli politycznej "organizator strajku", zachłystując się zwycięstwem, spowodował, że władze PRL zaczęły się wycofywać - czyli zaszkoślił głodującym.

Oddawanie się w ręce komunistów jest naiwnością. Czy Flis i Prusinski oddali się w ręce ambasady dobrowolnie, czy też wpadli w zastawione z góry sidła - tego nie wiemy.

Ale jest faktem, od którego włos się jeży na głowie, że kanadyjski polityk i emigracyjny działacz niepodległościowy, stali się w wyniku głodówki, zakładnikami w rękach komunistycznych speców o politycznej dywersji.

Jacek ADOLF

ECHO TYGODNIA

WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF

GRAZYNA FARMUS

Współpracują

Zofia Boncza, Bohdan Ejbich,
Magdalena i Marek Czyżycy,
Zbigniew Farmus,Karolina Jankowska, Olimpia Orlewicz,
Ewa i Michał Rejkowscy,
Janusz Pietrus i inni.

ADRES ECHA TYGODNIA

Tylko dla korespondencji

393 SHAW St

M6J 2X4 TORONTO, Ontario

TELEFON 531-5523

UWAGA dyżury przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5	Stale ogłoszenia w kąciku handlowym
2 kolumny x 1 cal - \$ 10	3 miesiące - \$ 42
1 kolumna x 2 cale - \$ 10	Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy
1/2 strony - \$ 175	i jej poszukiwaniu - bezpłatnie
1 strona - \$ 350	

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów
w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata. półroczna \$ 25, roczna \$ 50

W SPRAWIE PRAWDY

Pytanie czy można (należy?) okłamywać ludzi dla ich własnego dobra, nie jest postawione właściwie. Należałoby się raczej spytać czy w ogóle komuś może wyjść na dobre to, że go okłamano. Moja odpowiedź NIE.

Zachodne demokracje opierają się na jawności życia publicznego. Ma to swoje aspekty niedogodne dla różnych ministrów i biur rządowych, ale w sumie wychodzi społeczeństwu na dobre. Wystarczy porównać, jak żyje się w społeczeństwach ogarniętych obsesją tajemności, takich jak ZSRR czy PRL, a jak na Zachodzie.

Mijanie się z prawdą wobec wyborców jest grzechem głównym polityka w demokratycznym kraju. Ludzie nie lubią gdy ten kto ich ma reprezentować w życiu publicznym, wprowadza ich w błąd. Nawet, jeśli to robi w najlepszych intencjach.

Tam, gdzie panuje monopol prasy, można na ogół z powodzeniem okłamywać czytelników - skoro nie mają innych źródeł informacji. Jak w 1984 Orwella. Ale w Kanadzie panuje wolność słowa. Trudno więc zrozumieć, na co liczą jedno z polskich pism torontonskich, fałszywie przedstawiając sprawę głodówki (Szczegóły na dalszych stronach naszej gazety).

Minęły bowiem czasy, kiedy polska prasa w Kanadzie była prasą w rękach organizacji, prezesów, dyrekcji prasowych, według swojego widzi mi się narzucających redaktorom, co mają pisać. Dziś jest m.in. *Echo Tygodnia*. Nie żyjemy z dotacji rządowych i z funduszy organizacyjnych. Za druk płacą Czytelnicy i ogłoszeniodawcy kupując gazetę w sklepie, przysyłając czek za prenumeratę, regulując rachunek za ogłoszenie.

Kupują zaś gazetę, głównie dlatego, że mają do nas zaufanie. Piszemy prawdę. Po to założyliśmy gazetę i dlatego gazeta przetrwała i się rozwija. I dlatego okłamywanie Polaków na emigracji jest teraz - jeśli nie całkiem niemożliwe - to przynajmniej bardzo utrudnione.

Jacek Adolf

Strajk górników brytyjskich trwa już 4 miesiące przynosząc straty dla gospodarki Wielkiej Brytanii rzędu 100 - 130 milionów dolarów tygodniowo i zagrażając spadkiem o 0,5% przewidywanemu na rok bieżący wzrostowi dochodu narodowego o 3%. Rozpoczęło się na wiosnę, gdy rząd ogłosił, że zamierza zamknąć 20 nieopłacalnych kopalni co byłoby tożsame z bezrobociem dla 20 tysięcy zatrudnionych w nich górników.

46-letni Arthur Scargill, przywódca ponad 200-tysięcznego brytyjskiego związku zawodowego górników (National Union of Mineworkers), najpotężniejszego związku zawodowego w Wielkiej Brytanii zarządził strajk. Niemalże od samego początku okazało się, że

strajk urósł do rangi ludzkiej, związkowej, politycznej i ekonomicznej katastrofy wstrząsając całą Wielką Brytanią.

Rząd premier Thatcher argumentując, że już nie może więcej łożyć olbrzymich sum na subsydiowanie nierentownych kopalni wysłał oddziały policji do łamania linii pikietowych. Zadanie miało być ułatwione, ze spora część górników nie posłuchała swego wodza Scargilla i nie przyłączyła się do strajku. W imię zapewnienia im dostępu do pracy oraz w imię ochrony ich zdrowia i życia przed bojówkami radykalnych górników policja brytyjska wdała się w setki drobnych bijatyk i potyczek oraz w kilka olbrzymich bitew, aresztując jak do tej pory około 4000 górników. Doszło do ofiar śmiertelnych, a

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

● **Z frontu wojny iracko-iranskiej** Iranska agencja prasowa IRNA podała, że popierana przez Iran grupa dysydentów irackich SAIRI dokonała w Bagdadzie udanego ataku przy pomocy samochodu wyładowanego 100 kg dynamitu na kwatery główną sił paramilitarnych. Według IRNA na skutek wybuchu zginęło dziesiątki agentów irackich SAIRI powstała w ubiegłym roku jako organizacja zrzeszająca wszystkie ugrupowania dysydenckie w Iraku oraz innych przeciwników irackiej partii BAAS. Na czele SAIRI stoi ajatollah Baker Hakim przywódca religijny Iraku przebywający obecnie na emigracji w Iranie. Głównym celem SAIRI jest doprowadzenie do zwycięskiej rewolucji islamskiej w Iraku. Wojna iracko-iranska, rozpoczęta przez Irak, trwa już prawie 4 lata.

● **Spokój w Bejrucie** To co od lat wydawało się niemożliwe nastąpiło w ubiegłym tygodniu w Bejrucie. Za zgodą wszystkich walczących frakcji w Libanie armia libańska przejęła kontrolę nad w większości muzułmańskim Zachodnim Bejrutem i w większości chrześcijańskim Bejrutem Wschodnim. Przywódcy walczących frakcji zgodzili się na złożenie broni ciężkiej w arsenałach armii z zachowaniem jednak kluczy do arsenałów Barykady oddziałów Bejrut Wschodni od Zachodniego zostały zburzone przez buldozery armii libańskiej. Zostało otwarte także zamknięte od pół roku lotnisko w Bejrucie. Na ulice wyszły organizując demonstracje i budując barykady kobiety domagające się uwolnienia z więzień i obozów jenieckich porwanych i zaginionych krewnych.

● **Prezydent Argentyny wyrzuca z pracy czołowych generałów** To co przez ponad ostatnich kilkadziesiąt lat było w Argentynie nie do pomyslenia, że cywil może zwolnić ze stano-

wiska wojskowego - od kilku miesięcy stało się za sprawą cywilnego prezydenta Argentyny Raula Alfonsina chlebem powszednim. W ubiegłym tygodniu prezydent Alfonsin zdymisjonował generała J Arguidegu - szefa sztabu generalnego armii argentyńskiej. Wraz z nim zostało zwolnionych trzech innych generałów, z których jeden może wkrótce stanąć przed sądem za udział w "brudnej wojnie" armii z lewicą w latach 70. W chwili obecnej znajduje się już w stanie oskarżenia kilku byłych wojskowych prezydentów Argentyny wraz ze sporą częścią generalicji i oficerów za rolę pełnioną przez nich w "brudnej wojnie" lat 70 i w wojnie Falklandzkiej. Większość Argentynczyków żyje na co dzień pytaniem kto kogo - cywile czy wojskowi? Wśród korpusu oficerskiego narasta coraz większe niezadowolenie wobec posunięć Alfonsina. Emerytowani oficerowie organizują ruch oporu i opinię publiczną przeciwko polityce wojskowej Alfonsina, ale uważa się powszechnie, że faktycznie wyrażają oni stanowisko zawodowych oficerów, dotkniętych do żywego złym traktowaniem.

● **Przedsiębiorstwo amerykańskie zakupi MiG-21s** LTV wielkie amerykańskie przedsiębiorstwo produkcji i sprzedaży broni zakupi nieokreśloną ilość samolotów sowieckich MiG-21s produkowanych w Chinach. Cena za jedną sztukę około 5 milionów dolarów. LTV liczy na to, że po modernizacji wyposażenia elektronicznego samolotu tak by bardziej przypominał od tej strony wyposażenie elektroniczne samolotów MiG-21s produkowanych w ZSRR. Odsprzeda je z zyskiem amerykańskiej marynarce wojennej. Są one jej potrzebne do szkolenia swych pilotów w zestrzeliwaniu MiG-ów. Amerykańskie Siły Powietrzne używają od kilku lat MiGów-

21s, które otrzymały od Egiptu przed kilkoma latami. W kwietniu br. zginął amerykański generał oblatujący sowiecki samolot MiG-23.

● **Bank Watykański zapłacił 240,9 milionów dolarów** - rzycielom banku Ambrosiano, który zbankrutował w atmosferze skandalu w roku 1982. Na krótko przed zamknięciem banku popełnił samobójstwo jego prezydent R Calvi. Bank watykański mógł zapłacić sumę 250 milionów dolarów w trzech ratach rozłożonych na trzy lata bądź pokryć dług jednorazowo z dużą zniżką (co wybrał). Zrodła watykańskie nie podały w jaki sposób Bank Watykański zgromadził gotówkę na jednorazowe pokrycie długów Banku Ambrosiano.

● **Główny minister Dalaí Lamy ostrzega Hong Kong** Hong Kong, który ma przejść w roku 1997 pod kontrolę ChRL został ostrzeżony przez głównego ministra Dalaí Lamy by pod żadnym pozorem nie wierzył w to co mówią obecnie o zasadach przejęcia i sprawowanej tam przez władzę ChRL. Kalon Tashi Wangdu powiedział w Londynie występując tam przed uchodźcami tybetańskimi "Hong Kong powinien wyciągnąć wnioski z tego co stało się z Tybetem. Powinien nie ufać żadnej umowie Gwarancje, które my otrzymaliśmy w roku 1951 nigdy nie zostały dotrzymane". Dalaí Lama jest religijnym przywódcą Tybetu zyjącym na emigracji politycznej od czasu okupacji Tybetu przez komunistyczne Chiny.

● **Komunistyczni partyzanci w Peru zabili 25 chłopów** Partyzanci z maoistycznego ugrupowania "Błyszcząca Ścieżka" podczas ataku na wioskę Chuin zabili za nieprzyłączenie się do rewolucji 27 chłopów. 18 osób zostało rannych. Na skutek wzmożonej od dwóch tygodni aktywności partyzantów zginęło już 180 osób w Peru.

Widmo marksizmu - ARTHUR SCARGILL

telewizjowscy brytyjscy ze zdziwieniem zaczęli oglądać sceny jakby zycem wzięte z Polski czy Filipin.

Scargill wezwał do solidarności całą brytyjską klasę robotniczą, ale odzew był gorzej niż mizerny. Kolejarzy przyłączyli się na początku odmawiając transportu węgla, ale gdy przedsiębiorcy uciekli się do transportu samochodowego zmienili postawę. Do strajku stanowczo nie przyłączyli się hutnicy, twierdząc, że nie jest to strajk zdrowy, gdyż sami niedawno by przekształcić brytyjski przemysł hutniczy w pierwszy przemysł hutniczy Europy zgodzili się na zamknięcie nierentownych zakładów i redukcję. Utrzymywali ponadto, że jako główni konsumenci węgla gdyby stanęli stanąłby cały prze-

mysł górniczy i wiele kooperacyjnych. Jeśli górnicy walczą o pracę dlaczego my strajkując mielibyśmy ten zasób pracy jeszcze pomniejszyć? - zapytał D Williams z huty Llanwern, która zatrudniając 4000 hutników daje zatrudnienie 40 000 górników i osobom branż powiązanych.

Ale marksista Scargill, byłby członkiem brytyjskiej partii komunistycznej w rokowania z rządem jest nieustępliwy nadając całemu strajkowi klimat walki klasowej. Ostatecznie, mówi Scowgill, idzie o to aby upadł kapitalizm, po drodze może upaść rząd premier Thatcher. Badania opinii publicznej wskazują, że Scargill dość skutecznie podgrywa panią premier - w czerwcu tylko 39% Brytyjczyków było zadowolonych z

jej rządów. Według opinii ekspertów w chwili obecnej Arthur Scargill jest po M Thatcher drugim człowiekiem Wielkiej Brytanii.

A Scargill jest nowym typem przywódcy związkowego w Wielkiej Brytanii. Pomimo tego, że utrzymuje się z wysokiej pensji przewodniczącego związku nie można go określić mianem "związkowego arystokraty". Jest zawsze wśród ludzi, na pierwszej linii. W jednej z niedawnych bitew z policją został ranny. Znajomi określają jego żonę, która bierze udział w pikietowaniu jako jeszcze bardziej czerwona od Scargilla. Scargill pochodzący z rodziny komunistycznej i górniczej rozpoczął pracę na kopalni w 15

Ciąg dalszy str 22

WIZYTA KROLOWEJ POZNIEJ

Wizyta królowej Wielkiej Brytanii w Kanadzie planowana od 14 do 27 lipca została w ostatniej chwili przesunięta na 24 września na prośbę premiera Turnera

Przygotowania do wizyty trwały 7 miesięcy. Zmiany w programie zostaną przedstawione w przyszłym tygodniu. Niewykluczone, że w nowym terminie nie uda się zorganizować wszystkich planowanych imprez powitalnych.

Turner powrócił z Londynu po rozmowach z Królową i reprezentantami rządu Wielkiej Brytanii w niedzielę.

POŻEGNALNE NOMINACJE

Pierre Trudeau zrewanżował się swym byłym ministrom bezpiecznymi posadami tuż przed odejściem senatorami z pensją ponad 60 000 rocznie. Zostali ministrem spraw zagranicznych Allan MacEachen, ministrem rybołówstwa Pierre De Bane, ministrem robót publicznych Romeo LeBlanc. Ministerem do spraw Indian John Munro dostał pracę w kanadyjskiej Komisji Transportowej. Yvon Pinard i minister sprawiedliwości Mark MacGuigan dostali pracę w Sądzie Federalnym.

CZYSTKA PRZEDWYBORCZA

17 posłów do parlamentu federalnego Kanady zostało odesłanych decyzją premiera Turnera na różne posady dla osób zasłużonych.

Eugene Whelan poseł z Okręgu Essex Windsor, straciwszy tekę ministra rolnictwa został mianowany ambasadorem do FAO przy ONZ w Rzymie.

Bryce MacKasey (Lincoln) - przewodniczący Air Canada został ambasadorem w Portugalii.

Paul Cosgrove (York - Scarborough) był ministrem budownictwa i ministrem do spraw finansów został sędzią w Brockville.

Bud Cullen (Sarnia-Lambton) - minister gabinetu bez teki - sędzią rządu federalnego.

Charles Turner (London East) został mianowany senatorem z pensją 52 800 plus ponad 8 i pół tysiąca dodatku specjalnego.

Bob Daudlin (Essex-Kent) przewodniczący międzyparlamentarnego komitetu do spraw rasizmu - obecnie sędzią w Kent.

Paul Mc Rae (Thunder Bay Atikand) - poseł "z tylnych ław" mianowany do Komisji Radiotelewizyjnej i Telekomunikacyjnej.

Eymard Corbin był zastępcą przewodniczącego parlamentu - obecnie senator.

Tom Lefebvre poseł z Pontiac Gatineau Labelle - senator.

Maurice Dubras - były poseł z Labelle - konsul generalny w Bordeaux.

Denis Ethier asystent zastępcy przewodniczącego parlamentu - obecnie przewodniczący Livestock Feed Board.

Rosaire Geudron (Komou-raska Riviera du Loup) - poseł od 21 lat - obecnie sędzią sądu obywatelskiego.

Rod Blaker (Montreal) - były wiceprzewodniczący parlamentu - obecnie członek Rady Apelacyjnej.

Mike Landers (Saint John) poseł z tylnych ław - obecnie członek Kanadyjskiej Komisji Transportowej.

Gerald Laniel (Beauharnois - Salaberry) - do zarządu Żegluga Rzeką Świętego Wawrzynca.

Claude Lajoie (Trois Rivieres) poseł z tylnych ław - otrzymał tytuł Gentelman Usher of the Blach Rod - czyli stróż porządku senackiego.

Arthur Portelance (Game-lin) poseł tylnych ław - mianowany do Zarządu Bezpieczeństwa Lotów.

Osoby te nie mogą już kandydować w swych poselskich okręgach. Zwolnili się także 2 okręgi, których posłowie zrezygnowali z polityki. Jest to okręg Ursuli Apolloni (York-South Weston) i Clauda Andre - Lachance (Rosemont).

BIEDA CHLEBEM POWSZEDNIM

Kanadyjska Rada do spraw Rozwoju Społecznego opublikowała raport, z którego wynika, że co czwarte gospodarstwo domowe jest biedne. Biedę zdefiniowała rada jako dochód roczny osoby samotnej w wysokości 9056 dolarów, a rodziny złożonej z 4 osób 21131 dolarów rocznie. Granica biedy przebiega znacznie wyżej niż wynoszą dochody z welfare - są one bowiem o połowę niższe. 100 000 gospodarstw kanadyjskich utrzymuje się z dochodu 5000 dolarów rocznie lub mniej. Raport donosi, że coraz więcej mamy wśród biednych kobiet. Na 100 starszych samotnych kobiet 62 żyją w nędzy.

Przeciętny dochód kanadyjskiej rodziny wynosi od 30 do 35 tysięcy. Dochody takie posiada obecnie 700 tysięcy rodzin. Najbardziej powszechny jest jednak dochód między 25 a 30 000 dolarów, a najmniej ludzi, którzy zarabiają między 90 - 95 tysięcy i rocznie.

NOWE PRAWA

W ubiegły czwartek, 28 czerwca do prawa kanadyjskiego, po przejściu przez parlament, senat i królewską aprobatę, weszły następujące prawa.

Nowa agencja wywiadowcza przejmie obowiązki od RCMP.

Osoby kupujące dom będą mogły ubezpieczyć swe hipoteki przed wzrostem oprocentowania 2/3 wzrostu oprocentowania powyżej 2% od chwili przejścia hipoteki zwracać będzie specjalny fundusz.

Przyznana została własność ziemi, o którą ubiegali się mieszkańcy zachodnich części Arktyki.

750 000 rencistów otrzyma dodatek w wysokości \$50 miesięcznie.

Wprowadza się standardowy materiał, z którego będą wykonane flagi kanadyjskie.

Wprowadzono poprawkę do kanadyjskiej umowy handlowej o nazwie Customs Tariff Act oraz dwóch innych umów dotyczących spraw celnych.

ROŚNIE POPULARNOŚĆ LIBERAŁÓW

Ostatnie badania Gallupa pokazują wzrost popularności liberałów. Próbkę pobrano w dniach 21-23 czerwca, bezpośrednio po zwycięstwie Turnera. 49% badanych osób wyraziło swe poparcie dla liberałów, 38% dla konserwatystów. NDP pozostała na niezmiennym od maja poziomie 11%.

W wynikach sondażu Gallupa konserwatyści prowadzą obecnie 11 procentami przewagi.

NIECO SPADŁO BEZROBOCIE

W czerwcu 98 000 Kanadyjczyków znalazło pracę, a tym samym wskaźnik bezrobocia obniżył się po raz pierwszy od kilku miesięcy (z 11,7 procent do 11,2). Większość nowo zatrudnionych jest w wieku powyżej 25 lat. Niewiele jednak poprawiło się w sytuacji młodych. Wskaźnik bezrobocia wynosił wśród nich 17,3 procent - znaczy to, że wciąż 497 000 ludzi w wieku od 15 do 24 lat jest bezrobotnych.

DLACZEGO DOLAR TONIE

Ubiegły tydzień upłynął pod znakiem tonącego dolara. W ub. środę spadł on do poziomu 75,19 by pod koniec tygodnia powrócić do poziomu 75,93 centów.

Ekonomiści wyjaśniają, iż spadek wartości dolara spowodował wzrost oprocentowania bankowego w USA co z kolei wywołało odpływ kapitałów z kanadyjskich banków do USA. W odpowiedzi banki kanadyjskie podniosły stopę procentową co przywróciło inwestorom chęć powrotu do Kanady, a spędziło sen z oczu pożyczkobiorcom.

KOSZTY WIZYTY PAPIESKIEJ

Według rzecznika Kanadyjskiej Konferencji Biskupów Katolickich wizyta papieska w Kanadzie kosztować będzie około 50 milionów dolarów, z czego 30 milionów zapłaci rząd federalny, 20 milionów zapłaci diecezje i rządy prowincjonalne, 14 miejsc, które Papież odwiedzi.

Najwięcej kosztować będzie bezpieczeństwo Ojca Świętego (15 milionów dolarów). Jest to zwykle suma jaką wydaje się na osobiste bezpieczeństwo głowy państwa. 12 milionów kosztować będzie sfilmowanie i nagranie wizyty przez CBC. 20 milionów zebranych zostanie przez parafian w diecezjach. W tym miesiącu zbiórka przyniesie może 4 miliony dolarów.

Wizyta z ekonomicznego punktu widzenia może być mimo ogromnych kosztów

opłacalna. Spodziewany jest napływ 2 milionów turystów z USA, co może oznaczać wpływające z zewnątrz 200 milionów dolarów. Dzięki przyjazdowi pojawiło się również tysiące miejsc sezonowej pracy.

Trudne do przewidzenia korzyści da obecność Kanady na ekranach telewizyjnych całego świata - między innymi to że ludzie dowiedzą się, że nie jest to kraina szumiących łąk z zbożem i śnieżnych pól, ale także wielkich miast - powiedział rzecznik konferencji Paschal O'Tode.

ZMIANA MIEJSCA SPOTKANIA OJCA ŚWIĘTEGO Z POLAKAMI W TORONTO

Podczas wizyty w Toronto, Ojciec Święty spotka się z Polakami i Kanadyjczykami polskiego pochodzenia w Exhibition Stadium, a nie jak wcześniej planowano w Varsity Stadium.

Spotkanie będzie miało miejsce 14 września. Spodziewane jest przybycie 50 000 ludzi. Zadowolenie z powodu przeniesienia miejsca spotkania na teren największego stadionu w Toronto wyrazili wiceprzewodniczący organizowanego wiecu ksiądz Ryszard Kosian i wiceprzewodniczący KPK Stanisław Orłowski. Spodziewany jest bowiem przyjazd delegacji polskich z całego Ontario, teraz najprawdopodobniej zostaną zaproszone również delegacje polonijne z USA.

Obecnie dopracowywane są detale programu wiecu na stadionie. Spodziewane jest przemówienie papieskie, występy zespołów etnicznych i chórów oraz grup młodzieżowych. Szczegółowy program spotkania z Polonią opublikowany zostanie w komunikatach Komitetu Przyjęcia Papieża.

PARADA ŻAGLOWCÓW

W czasie minionego weekendu przybyły do Torontońskiego Harbour Front żaglowce i jachty. Załogi tychże jednostek postanowiły przerwać uczestnictwo w tradycyjnej operacji Żagiel, by uszczelnić 150 rocznicę założenia Toronto. Przy nabrzeżu najliczniej stawiły się jachty polskie, a pamiętać trzeba, że to tylko część z polskich żaglowców, które były w Halifaxie. Nasze jednostki cieszą się też nieklamana popularnością i sympatią tłoczących się odwiedzających, a szczególnie bohaterki "Zawisza Czarny". Jak wszyscy zapewne pamiętamy uratował on w drodze z Bermudów do Halifaxu osmiu członków zatopionego w ciężkim sztormie "Marquase" kanadyjskiego żaglowca.

Na ulicach Toronto dzwiczą polskie nazwy staków, a na sercu robi się ciepło. I za to jesteśmy winni, przeżywającym swą wielką przygodę żeglarzom, naszą sympatię. Powstało jednak pytanie jak do tego doszło, że kraj borykający się z kolosalnymi trudnościami eko-

KTO Z CZEGO ŻYJE

Kto zatrudnia najwięcej ludzi w Toronto. Oczywiście rząd. Z Toronto Star dowiadujemy się, że ponad 30 000 mieszkańców miasta pracuje dla ontaryjskiego rządu, blisko 25 000 dla rządu federalnego, 5 000 dla miasta. Od 7 - 12 tysięcy zatrudniają instytucje, których państwo jest właścicielem, współwłaścicielem lub finansuje je ze względu na społeczne cele. Jakim służą Są to Bell Canada, Ontario Hydro, Canadian Imperial Bank of Commerce, IBM Canada i York University.

Firmy prywatne zatrudniające największą liczbę osób to Simons, Eatons, Sears, Dominion i dwa banki Dominion i Nova Scotia.

SPADEK W BECZCE

Karel Soucek dokonał szczęśliwego "spadku" wodospadem Niagara w beczce. Beczka była wprawdzie specjalnie przystosowana do tego wyczynu kosztem 15 tysięcy dolarów, nie uchroniła jednak śmiałka przed stłuczeniem i utratą zębów. Mimo to Soucek może uważać się za szczęściarza. Jego próba z beczką była pierwszą udaną od 23 lat i jest pierwszym Kanadyjczykiem, któremu udało się tego dokonać.

NAGRODA POKOJOWA DLA TRUDEAU

Pierre Trudeau otrzymał za działalność na rzecz pokoju nagrodę im Alberta Einsteina w wysokości 50 tys. dolarów.

Nagroda została przyznana w związku z misją podczas której odwiedził 17 krajów i rozmawiał z 50 przywódcami.

W czasie minionego weekendu przybyły do Torontońskiego Harbour Front żaglowce i jachty. Załogi tychże jednostek postanowiły przerwać uczestnictwo w tradycyjnej operacji Żagiel, by uszczelnić 150 rocznicę założenia Toronto. Przy nabrzeżu najliczniej stawiły się jachty polskie, a pamiętać trzeba, że to tylko część z polskich żaglowców, które były w Halifaxie. Nasze jednostki cieszą się też nieklamana popularnością i sympatią tłoczących się odwiedzających, a szczególnie bohaterki "Zawisza Czarny". Jak wszyscy zapewne pamiętamy uratował on w drodze z Bermudów do Halifaxu osmiu członków zatopionego w ciężkim sztormie "Marquase" kanadyjskiego żaglowca.

Na ulicach Toronto dzwiczą polskie nazwy staków, a na sercu robi się ciepło. I za to jesteśmy winni, przeżywającym swą wielką przygodę żeglarzom, naszą sympatię. Powstało jednak pytanie jak do tego doszło, że kraj borykający się z kolosalnymi trudnościami eko-

nomicznymi, wystawia największą armadę z DAREM MŁODZIEŻY, najbardziej luksusowym z dużych żaglowców na czele. A doszło do tego w prosty sposób. Na wieść o zorganizowanej w Toronto imprezie zareagowali zgłoszeniami polscy żeglarze, którzy jak zwykle są gotowi do nowej przygody. Niewątpliwie jednak decydenci przydzielając w Polsce fundusze mieli na myśli cel propagandowy. Na szczęście jachty nie pływają z wiatrem propagandy, a towarzysze jak zwykle gdy chodzi o finanse i subtelność, zawiedli. Zaroiło się od polskich jachtów na kanadyjskich szlakach wodnych, a jedyne bohaterami są sami żeglarze, którzy wolnym ptakom podobni nie dbają przecież nigdy o propagandę. Skorzystali tylko Polacy i nikt nie kojarzy ZAWISZY CZARNEGO z Jaruzelskim. Nawiasem mówiąc jak tu wierzyć sternikowi, który nie potrafił poprowadzić w określonym kierunku kilku jachtów, że potrafi sterować polityką całego narodu.

WOJTEK

Jak rzeczywiście doszło do zakończenia głodówki pod konsulatem

POSEŁ FLIS MIJA SIĘ Z PRAWDĄ..

W posiadaniu redakcji Echa Tygodnia znajduje się oryginalna taśma magnetofonowa z nagraniem przebiegu wydarzeń pod konsulatem PRL, na Lakeshore Boulevard w Toronto, 29 czerwca br., wieczorem. Poniżej zamieszczamy dosłowne cytaty z tego nagrania - w lewej szpalcie - w środkowej szpalcie - późniejsza wypowiedź Jesse Flisa oraz fragment listu b. wicepremiera Kanady MacEachena. W prawej szpalcie - nasze uwagi.

Nie mamy wątpliwości co do tego, że taśma jest autentyczna. Tego samego wieczoru nagrano przebieg wydarzeń także na inne taśmy. Co najmniej jedną - w fragmentach - odtworzono publicznie w kanadyjskim radio i telewizji.

Gdyby choć jedna osoba zakwestionowała autentyczność nagrania i stwierdziła, że jest ono sfałszowane, zobowiązujemy się przekazać tę taśmę do ekspertyzy, na nasz własny koszt.

Oprócz taśmy są i inne dowody - notatki reporterów, sporządzone zarówno po polsku jak i po angielsku.

**Flis na taśmie,
29 czerwca**

*I would just like to repeat what Lech Prusiński said. I think we have a great victory tonight ( )
( ) the victory that was won tonight ( )*

Tłumaczenie

Chciałbym tylko powtórzyć to, co właśnie powiedział Lech Prusiński. Sądzę, że dzisiejszego wieczoru odnieśliśmy wielkie zwycięstwo - zwycięstwo odniesione dzisiejszego wieczoru.

**Flis na taśmie
29 czerwca**

After lengthy negotiations with the Polish Ambassador, as I guess recent as a couple of hours ago - although he could not give us anything in writing - they gave us their word they would cooperate with the Canadian government and do everything possible in their power to make sure that the families can come over as soon as possible.

Tłumaczenie

Po długich negocjacjach z polskim ambasadorem, myślę, że jeszcze przed paru godzinami - mimo że nie mógł nam dać niczego na piśmie - dali nam słowo że będą współpracować z rządem kanadyjskim i uczynią wszystko możliwe, co w ich mocy, aby zapewnić możliwie jak najszybszy przyjazd rodzin.

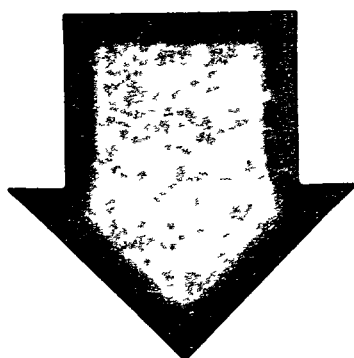
**Flis na taśmie
29 czerwca**

Yesterday I brought a letter from the Deputy Prime Minister and the External Affairs - Secretary of State for External Affairs the Honourable Alan MacEachen. I shared this letter with our three friends here. The letter simply said that after talks with Ambassador Kacala the Deputy Prime Minister was assured that three families would be united in the quickest way possible.

Tłumaczenie

Wczoraj przyniosłem list od wicepremiera i Spraw Zagranicznych - sekretarza stanu do spraw zagranicznych szacownego Alana MacEachena. Podzieliłem się tym listem z trójką przyjaciół obecnych tutaj. List stwierdzał po prostu, że po rozmowach z ambasadorem Kacala wicepremier został zapewniony, że trzy rodziny zostaną połączone w możliwie najszybszy sposób.

CO ZOSTAŁO Z TYCH SŁÓW?

**Flis w wywiadzie dla Związkowca
4 lipca**

W rzeczywistości twierdziłem jedynie, iż ambasador zapewnił mnie, że po zakończeniu strajku rozpoczną się negocjacje w celu możliwie szybkiego sprowadzenia rodzin z Polski.

List MacEachena

While the Ambassador was not able to give me any concrete assurance concerning the issuance of passports for the families of the hunger strikers, I have every confidence that these three cases will be resolved satisfactorily. One of the elements of this resolution is an early end to the hunger strike.

Tłumaczenie

Wprawdzie ambasador nie mógł mi dać żadnego konkretnego zapewnienia co do wydania paszportów rodzinom uczestników strajku głodowego, lecz potem w pełni przekonany, że te trzy sprawy zostaną załatwione zadowalająco. Jednym z elementów tego rozwiązania jest rychłe zakończenie strajku głodowego.

UWAGI ECHA TYGODNIA

Czy można mieć chociaż cień wątpliwości co do tego, że Jesse Flis chciał przekazać uczestnikom głodówki i wszystkim innym, zebranych pod konsulatem PRL w Toronto, wieczorem 29 czerwca?

"Odmiesłmy wielkie zwycięstwo" - "uczynią wszystko co w ich mocy, aby zapewnić możliwie jak najszybszy przyjazd rodzin" - "wicepremier został zapewniony, że trzy rodziny zostaną połączone w jak najszybszy sposób".

Oto słowa Flisa. Nie widac w nich żadnych dwuznaczności.

Każdy normalny człowiek może wyciągnąć z nich jeden tylko wniosek: Flis chciał tego wieczoru oświadczyć publicznie, że STRAJK ZAKOŃCZYŁ SIĘ ZWYCIĘSTWEM, BO WŁADZE PRL OBIĘCAŁY JAK NAJSZYBSZY PRZYJAZD RODZIN.

Po paru dniach poseł Flis wszystkiemu temu zaprzeczył.

Stwierdził (i powtórzył to wielokrotnie) że powiedział tylko, iż po zakończeniu strajku, jak zapewnił ambasador PRL, rozpoczną się negocjacje w sprawie rodzin.

To, co powiedział 29 czerwca i to, co powiedział 4 lipca WZAJEMNIE SIĘ WYKLUCZA.

Jesse Flis, z sobie tylko wiadomych powodów, całkowicie przekreślił list MacEachena, wkładając b. wicepremierowi w usta słowa, których jako żywe w liście w ogóle nie ma.

Mówi Flis: "Wicepremier został zapewniony, że trzy rodziny zostaną połączone w możliwie najszybszy sposób".

MacEachen pisze: "ambasador nie mógł mi dać żadnego konkretnego zapewnienia co do wydania paszportów rodzinom".

Flis z czarnego zrobił białe.

MacEachen pisze, że jest przekonany, iż sprawy rodzin zostaną załatwione zadowalająco na jakiej podstawie doszedł do tego przekonania? Tego nie mówi.

Skoro ambasador nie chciał nic obiecać, to jest podstawa - ale nie do optymizmu, a do pesymizmu. Przynajmniej dla głodujących.

Dokonczenie str. 9

ZWIĄZKOWIEC

WPROWADZA W BŁĄD SWOICH CZYTELNIKÓW PRÓBUJE RATOWAĆ SKÓRĘ FLISA

*"Związkowiec" w komentarzu redaktora naczelnego
J Borzęckiego, 4 lipca*

Organizator głodówki (mowa o L Prusińskim, opiece głodujących - uwaga E T) przekazując głos posłowi Jesse Flisowi - nadmienił, że "Pan Poseł oznajmił to samo w języku angielskim" Słuchając przemówienia posła Flisa spodziewałem się usłyszeć słowa o podobnej treści, tyle tylko że nie po polsku Jakież było moje zdumienie, gdy treść przemówienia drugiego wcale nie była identyczna z pierwszym Z ust posła Flisa nie padło słowo "pełne zwycięstwo" ani, "sukces"

**Lech Prusiński na taśmie,
29 czerwca**

Dzisiaj, po bardzo długich negocjacjach osiągnęliśmy to, o co oni stanęli 40 dni temu osiągnęliśmy to, że możemy stąd zejść zwycięsko wygraliśmy sprawę

**Jesse Flis, na taśmie,
29 czerwca**

*I would just like to repeat what Lech Prusinski said
I think we have a great victory tonight the victory
that was won tonight
our three victors are tired*

Tłumaczenie.

Chciałbym tylko powtórzyć to, co właśnie powiedział Lech Prusiński Sądę, że dzisiejszego wieczoru odnieśliśmy wielkie zwycięstwo zwycięstwo odniesione dzisiejszego wieczoru trójka naszych zwycięzców jest zmęczona

Uwaga Echa Tygodnia:

Borzęcki chce, abyśmy uwierzyli, że Flis powiedział coś zupełnie innego, niż Prusiński Cóż powiedział więc Prusiński? Mówił "możemy stąd odejść zwycięsko", mówił "wygraliśmy sprawę"

A co powiedział Flis? Że chce powtórzyć, co powiedział Prusiński Powiedział dzisiejszego wieczoru odnieśliśmy wielkie zwycięstwo Mówiąc o głodujących, określił ich jako zwycięzców

Takie to były ogromne różnice między słowami Flisa a słowami Prusińskiego Różnice, które wprowadziły redaktora Borzęckiego "w zdumienie"

Borzęcki w jaskrawy sposób mija się z prawdą Swoich Czytelników wprowadza w błąd nie tylko przez podawanie im zmyślonych faktów jako faktów prawdziwych, ale i przez przemilczenie istotnych dla sprawy okoliczności Przemilcza fakt, że prasa, radio i telewizja w Toronto zgodnie podały, że Flis ogłosił w piątek 29 czerwca zwycięstwo głodówki

Borzęcki pisywał w swoim czasie o tym, że gazetę obowiązuje obiektywizm Tę właśnie zasadę narusza Związkowiec w najwyższym stopniu, bez najmniejszej żenady opowiadając się bez reszty po stronie mijającego się z prawdą Flisa

Autorytetem gazety i autorytetem swojego zawodu dziennikarskiego Borzęcki próbuje ratować skórę Flisa I w obszernym wywiadzie z Flisem i w komentarzu, daje czytelnikowi z naciskiem do zrozumienia, że Flis mówił absolutną prawdę

Jest logika w postępowaniu "Związkowca" Pod konsulem było 350 osób, a Związkowca czyta kilka tysięcy Wielu z nich to wyborcy posła Flisa Ten zaś poseł jest filarem Związku Polaków w Kanadzie - właściciela pisma "Związkowiec" i pracodawcy p Borzęckiego, naczelnego redaktora tego pisma

"Związkowiec" w komentarzu Borzęckiego

Odwolanie głodówki było więc w rzeczy samej mądrym kompromisem a nie "stuprocentowym zwycięstwem" Organizator strajku, żądny pełnej satysfakcji i aureoli politycznego zwycięstwa, nie dostrzegł niestety, iż tego typu interpretacja nie jest bynajmniej w interesie strajkujących Ich celem było przecież nie tyle maksymalne "upokorzenie przeciwnika", ile raczej jak najszybsze połączenie się z rodzinami Zachłystywanie się zwycięstwem wobec publiczności i prasy przyniosło niestety skutek tyleż samo szybki, co i szokujący władze PRL zaczęły się wycofywać z układu może nie formalnego, lecz przecież rzeczywistego (ambasador PRL jest przecież przedstawicielem konkretnego rządu i państwa)

Czytelnik Borzęckiego zapyta No dobrze, skąd więc się wzięła ta plotka o zwycięstwie strajku, skoro Flis o żadnym zwycięstwie nie mówił"

"Związkowiec" ma gotową i odpowiedź i ofiarę, którą chce rzucić na pożarcie zawiedzionym Polakom Winien jest Prusiński, "organizator" strajku (Nota bene, nie zaden organizator, a opiekun strajku O organizatorach natomiast mówi stale ambasada PRL w swoich komunikatach prasowych, a także określenia tego używa Jesse Flis)

Oto Prusiński, zapewnia Związkowiec, dał zakonczeniu głodówki taką właśnie "interpretację" - czytając, natęgał, że to zwycięstwo Czemu natęgał? Dla zaspokojenia własnej prozności i dla własnej kariery politycznej, sugeruje Związkowiec, pisząc "Organizator strajku, żądny pełnej satysfakcji i aureoli politycznego zwycięstwa" Bardzo to wszystko niesmaczne

TRANSKRYPCJA TAŚMY

Przedstawiamy na tych stronach dosłowną transkrypcję taśmy, nagranej pod konsulatem PRL w piątek 29 czerwca br

Ks. Ewczyński

Moi drodzy! Chciałbym przede wszystkim jak najserdeczniej podziękować wam wszystkim za tak liczne przybycie

Chciałem was zapewnić, że wasza obecność jest tutaj ogromnie ważna i ogromnie potrzebna, zatem, teraz kiedyśmy rozmawiali razem z tymi, głodującymi, czuliśmy to wsparcie i tą serdeczność i wasze modlitwy

Kilka dni temu przemawiałem i modlił się o zwycięstwo zdrowego rozsądku. Moje odczucie jest, że nasze modlitwy będą wysłuchane. Nie jestem w pozycji, żeby wiele powiedzieć, potrzeba chyba, abyscie jeszcze troszeczkę pochodzili, cierpliwie, jeszcze potrzeba troszeczkę czasu, niewiele, dlatego też zachęcam, żebyśmy dalej trwali w nadziei, w najlepszych myślach i mam wszelkie podstawy do tego, żeby was do tego zachęcić i dalej się módlmy i dalej chodzmy i dalej wzajemnie się popieramy

Niech nam dalej Bóg błogosławi w tym wszystkim

Może zmówimy razem Ojciec Nasz

Oklaski Okrzyki hip hip hurra Owacja

Leszek Prusiński

Po 40 dniach - po czterdziestu dniach głodu, czterdziestu dniach wytrwania, po czterdziestu dniach walki o swoje prawa i o prawa innych - bo musimy zrozumieć, że oni walczyli tak samo o prawa innych - w tym czasie, kiedy tutaj stali, dostało pozwolenia paszportowe bardzo dużo osób - bardzo dużo osób nie musiało posuwać się do takich kroków jak posunęła się ta trójka, jak posunęła się w zeszłym roku dziesiątka chłopców

I dzisiaj, po bardzo długich negocjacjach, - osiągnęliśmy to, o co oni stanęli czterdzieści dni temu *Oklaski, owacja*

OK, excuse me,

Dzięki staraniu się was wszystkich tutaj i tylu osób, których nie ma tu z nami, dzięki staraniu się posłów, dzięki staraniu się polityków, prasy - osiągnęliśmy to, o co - chyba przyznamy - w pierwszym tygodniu wszyscy powiedzieli, że jest niemożliwe do osiągnięcia. Osiągnęliśmy to, że możemy stąd zejść zwycięsko. Osiągnęliśmy to, o czym mówiliśmy przez czterdzieści dni - codziennie. Osiągnęliśmy to, że - I am sorry, my words will be repeated in a moment in English, by Jesse Flis, OK? For the press

Osiągnęliśmy to, że z podniesionym czołem, z podniesioną głową, o ile jeszcze mają siły, możemy tutaj zamknąć czterdziestodniową epopeję

I wydaje się, że nasz wysiłek, nas wszystkich, uwiecznił - uwieczniony sukcesem - a to ich cierpienie czterdziestodniowe nie - nie poszło na marne i dlatego chyba ten dzień będzie tym z najważniejszych dni dla nich, oraz chyba dla naszej Polonii - ze wygraliśmy sprawę, o której nie przypuszczaliśmy, że możemy wygrać

Posel

Jesse Flis

Oklaski

Thank you very much! Oklaski, okrzyki hip hip hurra! *Burzliwa owacja Sto lat - dla uczestników głodówki*

Ladies and gentlemen,

I would just like to repeat what Lech Prusinski said. I think we have a great victory tonight and this victory was won by the three hunger strikers, Mrs Trzesicka, Mr Sliwa and Mr Augustyniak

Thanks to the help of Canadians, to the help of Canadians - Canadians not only of Polish descent, by Canadians of all heritage French heritage English heritage, *Oklaski, okrzyki, owacja*

And I think - ladies and gentlemen - this is what makes Canada such a great country - is that when someone is in need, everyone comes in to help them *Oklaski*

The decision was the three strikers - what we could do was give them the information that we were getting from Ottawa and other sources

And I must say publicly here, that the victory that was won tonight was not of my doing, was not of any one person's doing, think it was thanks to Canadians. First of all pol first of all, you people - but from a political level, it was nice to see all politicians from the Liberal Party, the Conservative Party, the NDP party, put the partisan politics aside and all fought for the reunification - not only of these three families, but all families divided between Canada and Poland *Oklaski*

The senators, - the senators also put their partisan politics aside. And the liberal senators worked hand in hand with the Conservative senators on behalf of these three families and other divided families

Yesterday I brought a letter from the Deputy Prime Minister and the External affairs secretary of State for External Affairs the honourable Alan MacEachen. I shared this letter with our three friends here. The letter simply said that after talks with Ambassador Kacala the Deputy Prime Minister was assured that the three families would be united in the quickest way possible *Oklaski*

After lengthy negotiations with the Polish Ambassador, as I guess recent as a couple of hours ago - although he could not give us anything in writing - they gave us their word that they would cooperate with the Canadian government and do everything possible in their power to make sure that the families can come over as soon as possible

I don't think we want to drag this out, because our three victors are tired. I think they should get to bed, they would bear doctors observation. I understand Dr Ancelewicz

I understand Dr Ancelewicz has been with him here and other doctors, day to day, and it's not easy to get back to the normal weight. I saw the men as they were dressing in the elevator and they didn't know - the men especially - how were they going to keep their trousers up *(Śmiech)*

They lost a lot of weight. I think I and some in the audience here may be could do that too

But on behalf of the Federal Government I want to thank each and everyone of you, standing here today, your friends and relatives, who may not be here today, but were here over the forty days - please take to them our sincere blessings and our sincere than you

Because in 1984 now here on this planet should families be divided if they want to live together *(Oklaski, owacja)*

Reporter Po polsku kilka słów, dobrze? Jessie, can you speak in Polish? *(Oklaski)*

Strajkowa grafika Wojtki Strahla

Jessie Flis tylko poproszono mnie, aby to powiedział po polsku. Mnie się zdaje, że w tym wieku, nie powinno być żaden kraj na planecie, że rozbiła rodzinę. Jak rodzina chce razem mieszkać i wybrała sobie kraj, obojętnie gdzie na planecie, ta rodzina powinna być złączona. (Oklaski, owacja, przychylnie okrzyki entuzjazmu)

Także teraz, w imieniu rządu federalnego, chciałem wszystkim tu serdecznie podziękować za wasze poparcie, przez te czterdzieści dni. I proszę podziękować ci, co nie mogły dzisiaj przy - przy - przyjść, ale ja wiem że były tu. Niektóre ja widzę twarze co codzień tu były. Dla was też serdecznie bardzo dziękuję. Dla księdzów, co przychodziły, masa święta odmawiały, modlitwy - e - to utrzymywało moralnie i przez to wytrzymały czterdzieści dni. E - tak - jeszcze raz, w imieniu osobistym - bo jestem poseł - ja jestem poseł - wszystkie troje mieszkają w moim rejonie - ja - ja przyrzekam dzisiaj publicznie, że będę te sprawy pilnować aż zobaczymy wszystkie trzy rodziny tu w Kanadzie. (Burzliwe oklaski, owacja)

Ladies and gentlemen, our strikers are very weak, but all they left - and I - in the trailer that they personally wanted to express their thanks. Ze osobiscie chcieli podziękować. Tak że, Leszek, może ty wezmiesz znowu.

Leszek Prusiński

I would like to say the words which I have used in last November 25th, and I was waiting the long, long forty days. I happily would like to proclaim the strike is over. (Okrzyki, oklaski, owacja)

Nowy głos chciałbym podziękować bardzo gorąco i serdecznie wszystkim tu przybyłym dzisiaj, a także wszystkim ludziom, którzy od samego początku naszego strajku pomagali nam, byli z nami sercem i duszą i działali w naszej sprawie, aby nasze cierpienie jak najkrócej trwało i właśnie w ten sposób, jak teraz, się skończyło - czyli pomysłnie. (Okrzyki, Brawo! Oklaski!)

Prusiński Mówił Zygmunt Augustyniak, Grazyna Trzęsicka

Grazyna Trzęsicka

- I would like to thank you - to thank all of you - because this, what we achieved - is thanks to your support. Thank you so much. (Oklaski)

Nowy głos dziękuję bardzo wszystkim. Thank you very much to all of you.

Prusiński miejmy nadzieję, że to już był ostatni strajk w Toronto. Że nie będzie więcej strajków głodowych, że ludzie nie będą cierpieć w tak okrutny sposób.

Jeszcze chciałbym jako - specjalnie podziękować i w związku z tym przekazać na chwilę mikrofon - pani Karolinie Kęsik, która podtrzymywała ich przez czterdzieści dni swą piosenką o jedenastej do trzynastej, swoimi wiadomościami, która tak gorąco nas wszystkich namawiała, że musimy wytrwać, że musimy tu przychodzić, bo dzięki temu będzie zwycięstwo. (Oklaski)

Karolina Kęsik

Karolina Kęsik Halo, Halo. (Oklaski) Chciałabym jeszcze raz serdecznie podziękować wszystkim, tym, którzy dzisiaj przybyli. Słuchaliście programu, wiem o tym, bo wszyscy za - mnie przychodzicie i mówicie, że słuchaliśmy i dlatego przyszliśmy, żeby poprzeć naszych kochanych rodaków.

I chciałabym jeszcze raz - że możemy wszyscy teraz zaśpiewać Sto Lat, na dzień Kanady. Chociaż będzie pierwszego lipca, w niedzielę, obiecywałam, że gdy zakończy się strajk, zaśpiewamy wszyscy Happy Birthday Canada, because now, the cloud is gone from our, right? (Okrzyki potwierdzenia) The cloud is gone. So we can happily celebrate Happy Birthday Canada.

I am very, very pleased, that all of you here show up. I jeszcze raz serdecznie dziękuję wszystkim, naprawdę, za to poparcie. Pierwszego dnia, cztery dni temu, jak tylko ukazało - ukazałam się ja - za naprawdę silnym mocnym słowem, może kogoś obraziłam - bardzo przepraszam - na pewno obraziłam naszego drogiego posła Flisa, że mówiłam tak (nieczytelne) Drogie państwo, jak wam naprawdę dzisiaj się podobało? (Oklaski) Akcja, akcja - musi być! (Oklaski) Musi być. Nie rząd kanadyjski nas zaniedbał, my sami zaniedbalismy. Ale na drugi raz bardzo bym chciała, żeby nigdy nie dopuściliśmy do takich strajków w Kanadzie.

A teraz zaśpiewamy wszyscy Happy Birthday Canada, czyli Sto Lat i dla naszych kochanych rodaków, również włączamy naszego drogiego pała - are you going to kiss me, or not? (Słychac śmiechy, wśród nich doniosły śmiech Jesse Flisa) (Intonuje) Sto lat.

(Spiew chóralny)

Ja myślę, że może ten - O Kanada O Kanada!

Głos męski Yeah!

Karolina Kęsik OK!

(Rozlega się muzyka z tasmu i spiew chóralny)

Karolina Kęsik Niech żyje Kanada! Happy Birthday Canada. (Oklaski i pozytywne odgłosy)

Głos kobiecy I am inviting you! Proszę przyjść teraz i pięknie będziemy śpiewali na naszym CHIN - piknik! W piątek! Zapraszam z radością, z wielką radością. Dziękuję serdecznie! Proszę słuchac nas - Echo Ojczyzny.

(Zbiorowy spiew - Jeszcze Polska)

Na tle spiewu, głos Jesse Flisa, w rozmowie z jakąś panią.

What's that?

Pani The delegation

Flis The delegation, yes. And then, following that up, the Deputy Prime Minister met with them in person again, and I - I think it was an embarrassment to their country - with the fear that should someone, one of them, die, or get seriously ill - I think would have been a black eye for Poland. Especially for a country who out of all the communist countries has the best track record as far as family reunification. Er - I have statistics, of how many families have been reunited, each year. And since March alone it's approximately 5 thousand families. Yeas, that's close to 5 thousand family reunifications. Since 81, that's just from Poland alone - from 81 to now.

And I think the other thing people forget is - since martial law, December 13 81 - Canada has taken in 20 thousand Poles.

Głos A teraz chciałem poprosić o tylko krótką modlitwę naszego kłeryka Janka Żurakowskiego, który z nimi spędzał całe dni i noce. (Oklaski)

Głos kobiecy Dla naszego kłeryka Jana Jan Żurakowskiego - wszyscy brawooo!

Okrzyki brawo i oklaski

Głos męski (zapewne kłeryka Jana Żurakowskiego) Dzisiaj się gromadzimy w sytuacji bardzo dobrej.

CO ZA NEGOCJACJE?

"Cicha dyplomacja" w praktyce
Echo rozmawia z kanadyjskim MSZ

W dniu 8 lipca, pan Aleksander Pruszyński przeprowadził z redakcji *Echa Tygodnia* wywiad z p. Jacques Bone, zastępcą dyrektora Departamentu Wschodnioeuropejskiego kanadyjskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Ottawie w sprawie negocjacji dotyczących rodzin głodujących. P. Bone powiedział m. in.

- No, I don't know
- We have not received yet a response from the Polish authorities
- We have been doing what we think is appropriate. We have been in touch with them
- We have said publicly, that we have been in touch and that we are continuing discussing the matter with the Polish authorities. That's all I can give you
- There is no new development on it, no
- We've noticed a lot of noise in the newspaper, a lot of publicity in the newspaper, and personally I don't think that works in our favour, it's just keeping the thing alive. We want a period of calm, but we're disappointed to see that the press is not going to - to let the

Ambasada PRL, Ottawa, dnia 30 06 84 r
W Ottawie

SERWIS INFORMACYJNY

W nawiązaniu do serwisu informacyjnego Ambasady PRL w Ottawie z dnia 26 06 84 r w sprawie łączenia rodzin, należy wyrazić zadowolenie z podjętej, rozsądnej decyzji o zakończeniu strajku przed Konsulatem Generalnym w Toronto, którego rozpoczęcie i kontynuacja nie mogła przynieść strajkującym żadnych korzyści.

1 Musimy jednak kategorycznie zaprzeczyć informacjom podanym przez organizatorów strajku w czasie demonstracji w Toronto w dniu 29 czerwca, że Rząd Polski skapitulował i że wynegocjowano odstąpienie od warunków jakie przekazano na piśmie strajkującym po rozpoczęciu przez nich strajku.

Stanowisko władz polskich o bezwarunkowym przerwaniu strajku w Toronto, co umożliwiłoby w przyszłości rozpatrywanie spraw strajkujących, zostało przekazane Ministrowi Spraw Zagranicznych A MacEachenowi przez Ambasadora w dniu 26 czerwca br. oraz grupie parlamentarzystów w tym samym dniu.

2 Celem uniknięcia obecnie i w przyszłości oskarżeń pod adresem władz polskich, że nie dotrzymują obietnic, Ambasada raz jeszcze wyjaśnia, że stanowisko przekazane Ministrowi Spraw Zagranicznych Kanady nie uległo zmianie.

3 Z organizatorami strajku nie były prowadzone żadne negocjacje.

Następnego dopiero dnia, w niedzielę 1 lipca, poseł Flis publicznie zaprzecza, jakoby ogłosił zwycięstwo głodówki - jeszcze w sobotę, Jesse Flis zapewniał, że Ambasador Kacała dał mu słowo.

CO POWIEDZIANO GŁODUJĄCYM
czyli
ENIGMATYCZNY PRUSIŃSKI

Echo Tygodnia, w dniu 8 lipca o godz. 10 45 wieczorem, przeprowadziło następującą rozmowę z Leszkiem Prusińskim.

ET O czym była mowa z głodującymi, w piątek 29 czerwca, w kamperze pod konsulem. Byli tam Flis i Prusiński.

Prusiński O tym nie będę rozmawiał.

ET Dlaczego?

Prusiński Bo nie chcę postawić pod znakiem zapytania przyjazdu rodzin.

ET Co więc znaczyła ta publiczna wypowiedź pod konsulem?

Prusiński Powiedziałem, o czym była mowa w kamperze.

x

Taśma magnetofonowa z głosem Prusinskiego, nagrana pod konsulem.

"Dzisiaj osiągnęliśmy to, o co oni stanęli 40 dni temu - osiągnęliśmy to, że możemy stąd zejść zwycięsko wygrałmy sprawę."

x

Zgodnie z konwencjonalną logiką, słowa te mogą znaczyć tylko jedno. Zapewnienie, że wszystkie rodziny wkrótce przyjadą.

Twierdzenie, że słowa te znaczyły tylko, że się zaczęła rozmowa, jest naciągnięte poza granice wiarygodności. Nie o rozmowy na temat przyjazdu rodzin walczyli, ale o ich przyjazd.

matter -

Prusinski rest -

- Well, we don't want it to die, but we want the matter to become low profile. I think that would be more - more appealing to - er - people who have the keys to the Polish doors.

But, of that's the way the strikers and the press want to do it, well, well just have to - you know - it's a free country, right?

- Sometimes a free country doesn't work in the favour of the people in it. But - er - we're definitely in touch with the Poles, on it. I think we are doing the right thing.

Tłumaczenie

- Nie, nie wiem
- Nie otrzymaliśmy jeszcze odpowiedzi od władz polskich

- Robiliśmy to, co uważamy za stosowne. Byliśmy z nimi w kontakcie.

- Oświadczyliśmy publicznie, że jesteśmy w kontakcie i nadal dyskutujemy sprawę z polskimi władzami. To wszystko co mogę panu powiedzieć.

- Nie, nie ma nic nowego w tej sprawie.

- Zauważyliśmy wiele hałasu w gazecie, wiele rozgłosu w gazecie i ja osobiście nie sądzę, aby to było z korzyścią dla nas, to jest po prostu zwracanie uwagi na sprawę. Chcemy, by nastąpił okres spokoju, ale jesteśmy rozczarowani, że prasa nie chce - tej sprawy -

Prusinski zostawić -

- Well, nie chcemy, by sprawa umarła, ale chcemy, aby nabrała skromnego profilu. Sądzę, że byłoby to bardziej - bardziej atrakcyjne dla - e - ludzi, którzy trzymają klucze do polskich bram.

- Ale jeśli strajkujący i prasa chcą w ten sposób postępować, well, będziemy musieli po prostu - no cóż - żyjemy w wolnym kraju, nieprawdaz?

Dokończenie ze str. 1

II SPOTKANIE Z OJCEM ŚWIĘTYM
GODZINA 20 00

OBRZĘDY WSTĘPNE

1 WJAZD OJCA ŚWIĘTEGO

- Pieśń na powitanie "Tu Es Petrus" - połączone chóry z orkiestrą St. Robert High School

2 POZDROWIENIE OJCA ŚWIĘTEGO

3 PRZYWITANIE OJCA ŚWIĘTEGO

- Słowa powitania w imieniu polskiej grupy etnicznej

- Pieśń "Gaude Mater Polonia" - połączone chóry z orkiestrą St. Robert High School

- Inwokacja

- Hymn "Wszystkie Trony Niebieskie" - połączone chóry z orkiestrą St. Robert High School

- Pieśń ku czci Matki Bożej - wszyscy śpiewają

LITURGIA SŁOWA BOŻEGO

1 CZYTANIE

2 PRZEMÓWIENIE OJCA ŚWIĘTEGO

3 KANTYK MARYJNY

- Pieśń "Magnificat" - połączone chóry z orkiestrą St. Robert High School

4 MODLITWA POWSZECHNA WIERNYCH

- Pieśń ku czci Matki Bożej - wszyscy śpiewają

5 WRĘCZENIE DARÓW

- Pieśń "Serdeczna Matko, Opiekunko ludzi" - wszyscy śpiewają

- Program harcerski

- Tance polonijnych zespołów ludowych

"Kujawiak - Oberek"

"Obrzędy Góralskie"

"Tance Śląskie"

"Polonez i Mazur"

- Krucjata Eucharystyczna - pieśń

OBRZĘD KOŃCOWY

1 BŁOGOSŁAWIENSTWO OJCA ŚWIĘTEGO

- Pieśń "Boże coś Polskę" - wszyscy śpiewają

2 ODJAZD OJCA ŚWIĘTEGO

- Pieśni kościelne i świeckie

3 MODLITWY WSPOLNE I WEZWANIA

- Do Chrystusa Zbawiciela

- Do Jezusa, Króla Pokoju i Miłości

- Do Maryi, Matki Jezusa, Kościoła, Królowej Polski i Świata

- Czasem wolny kraj nie działa na korzyść ludzi, którzy w nim żyją. Ale my - zdecydowanie jesteśmy w kontakcie z Polakami (to jest z ambasadą PRL, uważając redakcją). Sądzę, że robimy to, co jest właściwe.

UWAGA ECHA TYGODNIA

Minęły prawie dwa tygodnie od zakończenia głodówki. Poseł Flis zapewnił, że natychmiast po jej zakończeniu miały się zacząć negocjacje.

P. Bone z MSZ w Ottawie nie używa nawet tego słowa - negocjacje. Mówi, że nie otrzymali żadnej odpowiedzi. Ale "są w kontakcie" i uważają, że to co robią, jest właściwe. I nie chcą więcej rozgłosu, bo to byłoby ze szkodą dla sprawy. To samo powtarza ambasada PRL. Ze szkodą dla sprawy.

Negocjacje?

Przemawiał dziad do obrazu, a obraz do dziada ani razu. Takie to są - jak się zdaje - negocjacje.

"Jesteśmy w kontakcie" to nie to samo co "prowadzimy negocjacje".

Wbrew temu, co oświadczył *Echu Tygodnia* L. Prusinski 8 lipca, nie było jak można sądzić - żadnych negocjacji między rządem Kanady z władzami PRL, w sprawie rodzin głodujących. Nie było - bo jak stwierdził p. Bone - ambasada nie raczyła się odezwać, odpowiedzieć na sygnały Kanadyjczyków.

A jeśli nic z tego wszystkiego nie wyjdzie, to - sugeruje p. Bone - winna będzie PRASA. Bo to, co prasa robi, nie jest atrakcyjne dla ludzi, którzy dzierżą klucze do bram PRL. Klucz więzienny do furtki w żelaznej kurtynie.

P. Bone ze wschodnioeuropejskiego wydziału kanadyjskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych mógłby równie dobrze być rzecznikiem ambasady PRL.

A co do tego, czy wolny kraj działa na szkodę swych mieszkańców, to pozwalamy sobie mieć odmienną opinię.

- Modlitwa Jana Pawła II do Matki Boskiej
- Pieśń w wykonaniu chóru

4 CZYTANIA Z PISMA ŚWIĘTEGO

5 ROZWAŻANIA

- Kościół Katolicki w Polsce i na świecie
- Nauczanie Papieża
- Maryja Matka Nasza
- Pieśń w wykonaniu chóru

6 LITANIA NARODU POLSKIEGO

7 MODLITWA POWSZECHNA W INTENCJI OJCA ŚWIĘTEGO
- Pieśń w wykonaniu chóru

8 CZĘŚĆ BOLESNA RÓŻANCA ŚWIĘTEGO
- Pieśń w wykonaniu chóru

9 WEZWANIA DO MATKI MIŁOSIĘRZDZIA
- Pieśń w wykonaniu chóru
***

W czasie spotkania Ojca Świętego z Polonią słuchać będziemy pieśni w wykonaniu połączonych chórów polonijnych z orkiestrą St. Robert High School pod dyktando Leszka Placewicza.

W ich skład wchodzi:

Chór parafialny "Melodia" - parafia Sw. Kazimierza, Toronto

Chór parafialny - parafia Sw. Jadwigi, Oshawa

Chór parafialny "Sw. Cecylii - Echo" - parafia Sw. Stanisława, Toronto

Chór parafialny - parafia Matki Boskiej Częstochowskiej, Toronto

Chór parafialny - parafia Sw. Maksymiliana Kolbe, Mississauga

Chór parafialny - parafia Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, St. Catharines

Chór parafialny - parafia Sw. Stanisława, Hamilton

Chór parafialny - parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa, Kitchener

Chór im. I. Padarewskiego, Ottawa

Chór parafialny - parafia Sw. Gabriela, Burlington

Chór Polskiej Misji Katolickiej, Guelph

Chór parafialny - parafia Sw. Teresy, Toronto

Program harcerski przedstawiają hufce ZHP "Watra", "Karpaty", "Pieniny".

Tance ludowe wykonają zespoły "Kujawiacy", "Biały Orzeł", "Lechowia", "Łowiczanie", "Polanie", "Tatry", "Harnasie" przy Związku Podhalan w Kanadzie oraz "Suta - Nowy Sącz" Podhale z Montrealu.

Program drugiej części uroczystości - Spotkanie z Ojcem Świętym jest ostateczny i zatwierdzony przez Stolicę Apostolską.

**KS R. KOSIAN, OMI
JAN KASZUBA**

● **W poszukiwaniu waluty twardej ZSRR zwiększył sprzedaż diamentów** Belgijska Diament High Council podała, że ZSRR rzucił na rynek w Antwerpii w pierwszym kwartale tego roku oszlifowane diamenty wartości 69 milionów dolarów. Zdaniem belgijskiej firmy świadczy to o zwiększeniu przez ZSRR eksportu diamentów oszlifowanych o 50% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Ekspert biorący udział w Antwerpii w Światowym Kongresie Diamentów powiedział, że wyższy eksport diamentów oszlifowanych przez ZSRR jest wynikiem strat jakie ZSRR ponosi na sprzedaży produktów naftowych w stosunku do jego oczekiwań, ale że nie przyniósł zamieszania na rynku diamentów tak jak to bywało w latach poprzednich. Zdaniem niektórych ekspertów istnieje nieformalne porozumienie między Moskwą i głównymi zachodnimi centralami sprzedaży diamentów co do ilości sowieckiego eksportu. ZSRR wydobywa około 20% światowego urobku diamentu, ale ma tylko minimalny udział w światowym rynku diamentami oszlifowanymi.

● **Honecker za usunięciem rakiet sowieckich z terytorium NRD** Przywódca NRD E Honecker powiedział, że będzie się starał o usunięcie z terytorium jego kraju rakiet sowieckich średniego zasięgu jeśli pojawią się szanse, że USA usuną swe rakiety średniego zasięgu z Europy Zachodniej. "Razem ze swymi sojusznikami - powiedział Honecker w wywiadzie

udzielonym rzymskiej gazecie "Il Messaggero" - zrobimy wszystko, obecnie więcej niż kiedykolwiek, by uniknąć nuklearnej katastrofy". Honecker, który ma się spotkać w jesieni z kanclerzem RFN Kohlem dodał także, że podjęcie podczas tego spotkania problem "jak obydwie strony mogą przyczynić się do powstrzymania instalacji pocisków Pershing 2 i rozpoczęcia ich wycofywania".

● **Generał bezpośrednio odpowiedzialny za zestrzelenie samolotu południowokoreańskiego promowany** Generał armii W Goworow dowódca okręgu wojskowego "Daleki Wschód" uważany za człowieka, który wydał bezpośrednio rozkaz o zestrzeleniu cywilnego samolotu południowokoreańskiego został mianowany wiceministrem obrony narodowej ZSRR.

● **Z rynku zbożowego ZSRR zakupił w USA dodatkowo 225 000 ton zboża** z dostawą w roku bieżącym. Oficjalnie cena nie została ujawniona, ale źródła dobrze poinformowane podały, że wartość kontraktu wynosi 28 milionów dolarów. Według zawartej w ubiegłym roku długoterminowej umowy ZSRR może zakupić w tym roku w USA 12 milionów ton zboża. Ponadto drogą sprzedaży nadzwyczajnej USA zgodziły się na sprzedaż w tym roku jeszcze zboża dodatkowego w wysokości do 10 milionów ton. Kanada sprzedała ChRL 1,4 miliona ton zboża otrzymując zapłatę w dolarach kanadyjskich.

● **Pierwszy z 55 uciekinierów w RFN** 27-letni Hans-Joachim Icke jest pierwszym z 55 obywateli NRD, który wyemigrował do RFN. Uciekinierzy schronili się w ambasadzie zachodniemieckiej w Berlinie Wschodnim prosząc o azyl polityczny. "Bild Zeitung" zamieścił fotografię Ickego stojącego po zachodniej stronie muru berlińskiego na pierwszej stronie.

● **ZSRR powołał komisję do spraw UFO** W lutym tego roku w ZSRR została utworzona Komisja Badania Niezwykłych Zjawisk Atmosferycznych na czele której stanął były kosmonauta P Popowicz. Jednym z głównych powodów powołania komisji - jak pisze gazeta "Trud" - były latające w marcu ubiegłego roku w pobliżu miasta Gorki niezidentyfikowane obiekty w kształcie cygar. Jeden z nich został zaobserwowany przez kontrolerów lotów na lotnisku w Gorki i według ich relacji zbliżył się na bliską odległość do wieży kontrolnej nie reagując na sygnały z wieży. Pojazd miał kształt cygara, nie miał skrzydeł ani lotniczego ogona, był wielkości dużego samolotu pasażerskiego. Lecił z szybkością około 185 km/h na wysokości około 900 m. P Popowicz powiedział, że pojazd został zarejestrowany także przez radar i znajdował się na ekranie radaru przez 40 minut.

● **Mały kapitalizm rośnie w ChRL** Według danych pekińskiego Biura Przemysłu i Handlu w rejonie wielkiego Pekinu zarejestrowanych są 33 482

małe przedsiębiorstwa prywatne zatrudniające około 49 000 pracowników. Jest to mały procent całej siły roboczej wielkiego Pekinu, ale drobnych przedsiębiorstw prywatnych stale przybywa. Każde przedsiębiorstwo musi uzyskać zezwolenie na powstanie i może zatrudnić maksimum 8 pracowników. Ponad 95% tych przedsiębiorstw powstało po grudniu 1978 roku, po III Plenum KC KPChRL, na którym przywódca ChRL Deng Czaoping przedstawił nowy program odbudowy ekonomicznej Chin. Podobny trend obserwuje się w całym Chinach, ale dokładny rozmiar drobnego kapitalizmu w całości nie jest znany.

● **Egipt i ZSRR wznowiły pełne stosunki dyplomatyczne** 53-letni A Bieronogov, który pełnił w latach 1965-67 stanowisko I sekretarza w ambasadzie ZSRR w Londynie został mianowany ambasadorem ZSRR w Egipcie. Stanowisko ambasadora Egiptu w ZSRR obejmie Salah Basyouni - pełniący odpowiedzialne funkcje w egipskim ministerstwie spraw zagranicznych. Egipt odwołał swego ambasadora w roku 1978, gdy ZSRR skrytykował politykę pokojową prezydenta Egiptu Sadata wobec Izraela. Prezydent Sadat wydalł sowieckiego ambasadora Poliakowa w roku 1981 za popieranie i udzielanie pomocy opozycji chrześcijańsko-muzułmańskiej. Obydwaj państwa utrzymywały ambasady bez ambasadorów. Na ich czele stali charges d'affaires.

● **ZSRR zbuduje swego wahadłowca?** T Krebs emerytowany pułkownik amerykański i były pracownik amerykańskiego wywiadu powiedział, że ZSRR uzyskał rysunki techniczne amerykańskiego wahadłowca i wystrzeli zbudowaną przez siebie identyczną kopię do dwóch lat. Wywiad amerykański zdaniem Krebsa nie jest pewny w jaki sposób Sowieci zdobyli rysunki techniczne wahadłowca i dodał, że nie były one traktowane w USA jako ściśle tajne.

● **Z Moskwy i Waszyngtonu napływają sygnały, że wkrótce może dojść do rozmów w sprawie broni kosmicznej**

● **Drakonskie prawo wydawnicze i dziennikarskie w Nigerii** Nigeryjski rząd wojskowy wprowadził nowe prawo wydawnicze i dziennikarskie. Daje ono rządowi uprawnienia do zamykania gazet i radiostacji oraz więzienia dziennikarzy. Osoby oskarżone o napisanie bądź opublikowanie fałszywych informacji bądź jakichkolwiek innych, które postawią rząd bądź jego urzędników w niekorzystnym bądź smieszonym świetle będą miały obowiązek udowodnienia swej niewinności. Rozprawa tych osób będzie miała miejsce przed specjalnym trybunałem złożonym z sędziego oraz trzech wyższych oficerów. Decyzja trybunału będzie ostateczną. Maksymalna kara dla oskarżonego wynosi 2 lata. Rząd może zamknąć gazetę bądź stację radiową na okres 12 miesięcy jeżeli uzna że są "szkodliwe dla interesów terytorium".

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

● **9 Sikhów porwał samolot indyjski** "Niech żyje Khasistan", "Niech żyje Pakistan", "Niech żyje Bhindranwale!" - takie okrzyki wznosiło 9 Sikhów, którzy porwali do Pakistanu samolot indyjski z 250 pasażerami na pokładzie lecący na trasie z Kaszmiru do Delhi. Pilot, który próbował ich oszukać udając, że obiera żądany kurs został postrzelony i pokłuty nożem. W drodze do Pakistanu porywacze zmusili pasażerów do wzniesienia okrzyków przeciwko Indirze Gandhi i Indiom. Początkowo Pakistan nie chciał wydać zgody na lądowanie samolotu i uległ dopiero po informacji pilota, że porywacze są w posiadaniu bomby. Po wylądowaniu porywacze zaszali okupu od Indii w wysokości 25 milionów dolarów oraz wypuszczenia więźniów politycznych, zapowiadając w przypadku niespełnienia żądań wysadzenie w powietrze samolotu wraz z pasażerami i załogą. Gdy rząd Indii odmówił, porywacze wypuścili pasażerów i załogę a sami oddali się w ręce policji pakistańskiej. Rzekoma bomba okazała się być rolką toaletowego papieru. Powyższe porwanie było trzecim porwaniem samolotu indyjskich linii lotniczych przez Sikhów, ale pierwszym od czasu niedawnego ataku żołnierzy indyjskich na "Złotą Świątynię" Sikhów w Amritsarze.

● **Nikaragua mianuje nowego ambasadora w USA** Uchodzący za umiarkowanego ministra oświaty C Tunnermann został mianowany przez komunistyczny reżim w Nikaragui nowym ambasadorem tego kraju w USA. Mianowanie to określa się powszechnie jako krok mający zmniejszyć napięcie pomiędzy USA i Nikaraguią. Na początku tego roku Biały Dom odmówił przyjęcia na stanowisko ambasadora Nikaragui w USA Nory Astora, która w roku 1978 brała aktywny udział w mordzie politycznym.

● **Caricom zakończył obrady w Nassau (Bahama)** Grupa państw karaibskich zakończyła obrady w Nassau, pierwsze, które odbyły się po wywołaniu przez USA Grenady Pomimo ostrego ataku premiera Trynidadu na ekonomiczną politykę Caricomu (Caribbean Community) oraz jego postawę wobec wydarzeń na Grenadzie obrady zakończyły się spokojnie i zdaniem premiera Jamajki E Seaga bardzo pomysłnie. Caricom istnieje 11 lat i zrzesza 13 państw (byłych członków brytyjskich Indii Zachodnich). Podczas obecnego spotkania Caricomu status obserwatora uzyskała hiszpańskojęzyczna Dominikana, francusko-języczna Haiti i była kolonia holenderska Surinam.

● **Nowy system obrony w Kuwejcie** Rząd Kuwejtu oznajmił, że w Kuwejcie została zakończona instalacja nowego powietrznego i morskiego systemu obronnego i że cały kraj znajduje się od tego momentu w stanie najwyższej gotowości bojowej. Kuwejt oświadczył także, że atak na którykolwiek z krajów należących do Rady Współpracy Państw Zatoki Perskiej będzie uważał za atak na niego. Kuwejt jest w Zatoce perskiej krajem, który znajduje się najbliżej iracko-iranskiej linii frontowej.

● **Nieudana próba wywiezienia z Wielkiej Brytanii najbardziej poszukiwanego człowieka Nigerii** Scotland Yard udaremnił próbę wywiezienia z Londynu byłego nigeryjskiego ministra transportu Umaru Dikko, który został oskarżony przez nowe władze w Nigerii o nielegalne zgromadzenie milionów dolarów i jest umieszczony na pierwszym miejscu najbardziej poszukiwanych przestępców nigeryjskich. Dikko został porwany przez 3 mężczyzn, gdy znajdował się na zewnątrz własnego domu w Londynie i wraz z jednym z nich został zamknięty w skrzyni zaadresowanej do Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Lagos. W drugiej skrzyni zaadresowanej identycznie znajdowało się dwóch pozosta-

łych porywaczy. Na skutek całego szeregu błędów w akcji Scotland Yard łatwo wpadł na trop porywaczy i Dikko i przejął obydwie skrzynie wraz z wartością na lotnisku Stansted zanim udało się stronie zainteresowanej załadować je na oczekujący na ładunek samolot nigeryjskich linii lotniczych. Rząd nigeryjski odciął się od całej akcji. Swoje oburzenie wyraziła premier M Thatcher. Trójka porywaczy składała się z dwóch Izraelczyków i Nigeryjczyka. Od akcji odciął się także rząd Izraela i przypuszcza się, że dwaj Izraelczycy nie byli niczym innym tylko najemnikami. Rząd brytyjski zapowiedział, iż wydał z W Brytanii każdego dyplomata nigeryjskiego, któremu udowodni udział w porwaniu Dikko.

● **W Pamplonie trwa "Bieg Byków"** W niedzielę rozpoczął się w hiszpańskim mieście Pamplona w ramach festiwalu San Fermin tradycyjny, coroczny "Bieg Byków" trwający codziennie przez 6 dni. 6 byków biegnie wąskimi ulicami Starego Miasta Pamplony z koralu do areny walki z bykami ściągając setki odważnych mężczyzn i pokonując odcinek 822 metrów w około 2-3 minuty. Po południu byki biegnące danego dnia walczą z toreadorami. Aczkolwiek kobietom nie wolno znajdować się na

ulicach, po których biegają byki co roku kilka kobiet bierze udział w hazardzie przebiegając się za mężczyźni. Festiwal San Fermin w Pamplonie jest tygodniem walki byków, picia wina i ogólnej wesołości. Odbywa się dla uczczenia świętego patrona Pamplony Fermina. W tym roku do Pamplony przybyło na festiwal ponad 200 tysięcy osób.

● **Pozar 800-letniej katedry York Minster** Gotycka katedra Minster w Yorku (Anglia) została dotknięta pożarem, który spowodował straty szacowane na 1,7 milionów dolarów. Katedra wybudowana w okresie 1220-1470 jest jedną z najslawniejszych katedr gotyckich Europy. Co roku około 2 miliony turystów ogląda panoramę Yorku z 70-metrowej wieży katedry. W 1967 roku zebrano na całym świecie 5 milionów dolarów w celu wzmocnienia jej fundamentów co zdaniem architektów przedłużyło o pół wieku istnienie struktury katedry.

● **Pierwszy słownik sumeryjski wkrótce!** Naukowcy z Uniwersytetu Pensylwania przygotowują słownik sumeryjski, którego pierwszy tom ukaze się w przyszłym miesiącu. Przypuszcza się, że słownik sumeryjski zrewolucjonizuje studia historyczne nad pierwszą wielką cywilizacją znaną jako twórczyni pierwszego języka pisanego w dziejach ludzkości.

Zanieczyszczenie - prawdziwe zagrożenie POLSKI EKODRAMAT

20 lat temu Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych U'Thant nazwał zagrożenie środowiska śmiertelnym zagrożeniem ludzkości. Wtedy uważano te prognozy za apokaliptyczne. Lecz wtedy Polska jako jeden z pierwszych krajów została wyróżniona przez ONZ za poczynania w dziedzinie ochrony środowiska. Dziś sytuacja jest zgoła odwrotna.

W 18 numerze "Polityki" z bieżącego roku w artykule pt "Ekodramat" przedstawiony jest raport opracowany po ogólnopolskim sympozjum nt "Chemiczne zagrożenie środowiska w Polsce". Autorami raportu są profesorowie Andrzej Grzegorzczak i Zbigniew Wierzbicki (oba pracownicy Instytutu Filozofii i Socjologii PAN), oraz doc. Lucjan Pawłowski (Politechnika Lubelska).

Poniżej przedstawiamy omówienie wybranych fragmentów

W ciągu ostatnich kilku lat w czterech osrodkach ogłoszono stan katastrofy ekologicznej. Są to Górnośląski Okręg Przemysłowy, Legnicko Głogowski Zagłębie Miedziowe, rejon Zatoki Gdńskiej, okolice Krakowa. W 23 innych regionach kraju jest stan zagrożenia katastrofą ekologiczną. Według danych z 1982 roku regiony zagrożenia ekologicznego są zamieszkiwane przez 11 milionów mieszkańców. Mieszkanie w takich warunkach nierzadko powoduje zmniejszenie sprawności umysłowej i fizycznej. Wpływ zdegradowanego środowiska na organizm ludzki jest potęgowany przez niekorzystne środowisko psychiczne.

W raporcie wyróżniono trzy obszary dewastacji: powietrze, zasoby wodne i glebę.

Powietrze

Najpoważniejszym winowajcą w tej grupie są kwasne deszcze (acid rain). Kwasne deszcze powstają w wyniku absorbowania przez atmosferę dwutlenku siarki, tworzącego się w czasie spalania zasilanego węgla kamiennego oraz brunatnego. Powodują one niszczenie szaty roślinnej i mogą doprowadzić w krancowym przypadku do obumierania życia w wodach powierzchniowych. Zawarte w kwasnych deszczach kwasy nadgryzają nawet kamienie. Kilka lat temu w Krakowie marmury w wielu słynnych budowach zmieniły kolor w ciągu jednej zaledwie nocy. To czego nie zdołała zmienić natura w ciągu stuleci zostało zmienione w ciągu zaledwie kilku godzin za sprawą zepsutych filtrów w pobliskiej hucie aluminium w Skawinie.

Drugim poważnym źródłem zanieczyszczenia powietrza są spaliny z samochodów. Spaliny benzynowe zawierają duże ilości ołowiu (nie stosuje się bezołowiowej benzyny zwanej w Kanadzie unleaded), rakotwórczych węglowodórów oraz tlenków azotu. W Polsce ilości skażeń spalinowych są nieproporcjonalnie duże w stosunku do liczby eksploatowanych samochodów. Jest to spowodowane niską jakością benzyny, niską sprawnością silników w samochodach (polskie samochody zużywają przeciętnie dwa razy więcej paliwa na przejechanie jednego kilometra w porównaniu do światowych standardów).

Emitowane pyły metali ciężkich powodują stan permanentnego zagrożenia ekologicznego na Górnym Śląsku.

Dodatkowym poważnym źródłem zanieczyszczenia powietrza, szczególnie w pomieszczeniach zamkniętych jest dym

tytoniowy. Najwyższy w świecie odsetek palaczy, liczba wypalanych papierosów oraz niska jakość tytoniu sprawiają, że zagrożenie zdrowia wynikające z tytułu palenia papierosów jest wyjątkowo duże.

Rzeki-ścieki

Kto pamięta czasy kiedy się można było kąpać w Wisle? Obecnie Wisła i Odra nie mają już żadnych odcinków odpowiadających wymaganiom stawianym wodzie pobieranej do konsumpcji przez ludność (tzw. I klasa). Tragiczna jest sytuacja w Dorzeczcu Odry. 65% długości rzek nie spełnia w tym wypadku nawet wymagań klasy III, tj. najniższej. Woda w tych rzekach jest zanieczyszczona, bardziej niż to przewidują jakiegokolwiek normy! Następuje także stały wzrost zasolenia powierzchniowych wód płynących. Stan zasolenia niektórych rzek na Śląsku odpowiada poziomowi zasolenia Bałtyku.

W sumie jedynie 0,4% rzek w Polsce spełnia wymogi wód klasy I (najwyższej). Z drugiej strony ponad 50% rzek należy do klasy III (najgorszej).

Stan czystości jezior i zbiorników wodnych również nie jest lepszy. Ocenia się, że około 70% jezior jest zanieczyszczonych. W powodowaniu zagrożenia zdrowia ludności najgorsze jest to, że woda pitna jest bardzo często (w większości wypadków) pobierana ze źródeł nie nadających się do tego celu. Powszechnie stosowane w kraju metody oczyszczania tych wód nie zapewniają dostatecznego ich oczyszczenia do celów konsumpcyjnych.

Zanieczyszczenie gleby

Zanieczyszczenia powietrza i wód powodują przenikanie trujących składników do gleby. W efekcie w Polsce jest coraz mniej gleb rolniczo-użytecznych i są one coraz bardziej zdegenerowane. Na terenie całego kraju obserwuje się postępujące skażenie gleb metalami ciężkimi. Powoduje to obniżenie żyzności gleby, a w konsekwencji zmniejszenia wielkości i jakości zbiorów. Jest to również niebagatelne w sprawie zdrowia. W rezultacie

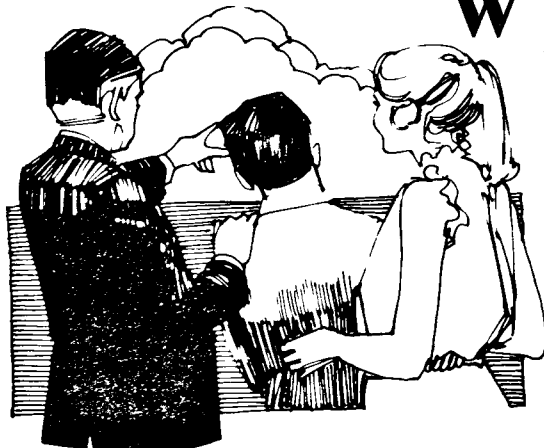
zanieczyszczeń powietrza, gleby, oraz opadów kwaśnych deszczów w ponad połowie kraju daje się odczuć szkody w uprawach leśnych. Lasy iglaste, z sosną na czele, są dotknięte najbardziej. Toksyczne zanieczyszczenia gleby dostają się do żywności. Sytuację pogarsza fakt, że w przetwórstwie stosuje się pewną ilość urządzeń, naczyń i opakowań, które zawierają substancje toksyczne przenikające do przetwarzanej żywności. Należy nadmienić tutaj, że w czterech regionach objętych katastrofą ekologiczną gleby w dużej mierze nie są zatem do użytku w ogóle.

... I co dalej?

Dewastacja środowiska w Polsce jest wielokrotnie wyższa niż wynikałoby to z poziomu produkcji i konsumpcji. Niestety, nie zanosi się na jakiegokolwiek poprawę. Co prawda przywracanie równowagi ekologicznej jest, obok wyżywienia i budownictwa mieszkaniowego, jednym z trzech programów rządowych dotyczących "być albo nie być" narodu, niemniej dotychczas nie opracowano żadnych szczegółowych zadań w tym zakresie. A nawet gdyby takowe były - to kto uwierzy w ich realizację?

Opr. AL-FA

Gdzie powinien się udać młody człowiek w poszukiwaniu zatrudnienia?

Czy wiesz, że rządowy program o nazwie Government of Canada's National Institutional Training Program umożliwia zainwestowanie w latach 1984-85 \$ 408 700,000 by pomóc młodzieży w zdobyciu kwalifikacji od szczebla podstawowego do wysokospecjalizacyjnego, w szkołach wieczorowych, colleg'ach i innych osrodkach by stali się pełnowartościowymi pracownikami?

Potrzeby młodzieży na rynku pracy zaspokaja też program Career Access, który sumą 250 000 uzupełnia płace osob zatrudniających osoby bezrobotne i nie posiadające zawodowych kwalifikacji.

Znalezienie pracy nie jest sprawą prostą dla młodych ludzi. Dobrze jest jednak wiedzieć, że jest ktoś kto troszczy się o nich.

Więcej informacji o tym i innych programach rządowych otrzymasz wysyłając kupon zamieszczony poniżej.

	Return this coupon to	Publications Canada, P.O. Box 1986 Station B Ottawa, Ontario K1P 6G6	
	Please send me the booklet Canada Where Else? in		
☐	ENGLISH	☐	GREEK
☐	FRENCH	☐	ITALIAN
☐	CHINESE	☐	PORTUGUESE
☐	GERMAN	☐	UKRAINIAN
NAME _____			
ADDRESS _____			
CITY _____ PROVINCE _____			
POSTAL CODE _____			
Canada			

TRANSLATED BY ECHO TYGODNIA

Employment & Immigration
CANADA
where else?

Dzieje jednego życia

Staraniem Polskiego Funduszu Wydawniczego w Kanadzie, weszła na półki księgarskie pozycja Stanisława Kawczunskiego "Dzieje jednego życia". Jest to trzecia z kolei wydana praca, po "Gorzko pachną pioluny" Adama Tomaszewskiego i "Trzysta miesięcy" Andrzeja Chciuka, pod auspicjami P F W

Jak sam tytuł wskazuje są to wspomnienia, spisane u schyłku życia obejmujące swym zasięgiem okres od I Wojny Światowej do lat 70-tych włącznie. Autor bezpretensjonalnym językiem opisuje wydarzenia, które były typowymi przeżyciami przeciętnego człowieka tego okresu. Powstanie II Rzeczypospolitej widzi oczyma dziecka, później jako dorastający chłopak aktywizuje się gospodarczo rozpoczynając swą działalność jako pomocnik, czeladnik, a w końcu i mistrz piekarski. Odbywa służbę wojskową początkowo w 78 pułku piechoty w Baranowiczach jako telefonista - później dwukrotnie powoływany na ćwiczenia rezerwy.

Kampanie wrześniową odbywa jako szeregowy 82 Brzeskiego Pułku Piechoty z 30 Dywizji Piechoty gen bryg Cehaka wchodzącej w skład Grupy Operacyjnej "Piotrków" dowodzonej przez gen bryg W Thommée która była składową Armii "Łódź" gen bryg J Rómmla. W opisach działań bojowych autor, trochę demonizując wagę niemieckiego lotnictwa pisząc, że 3 myśliwce były w stanie sprostać dywizji piechoty. Jednak należy pamiętać że mówi o dywizji piechoty z 1939 r. która z własnych nieimprowizowanych środków obrony przeciwlotniczej posiadała zaledwie jedną 4-działową baterie działek 40 mm. Opis walk odwrotowo-obronnych z przedpola Wielunia, linii rzek Widawka-Warta przedstawiony jest bez zbędnego patetyzmu. Heroizm graniczny z tchórzostwem, organizacja z bałaganem. Takie realne ujęcie przeżytych walk znamionuje niechęć do podkoloryzowania bohaterstwa ze szczególnym uwypukleniem roli własnej co jest poważnym mankamentem większości prac pamiętnikarskich. Dzięki uniknięciu takiej postawy praca Kawczunskiego technicznie autentycznym. Podobnie bez zbędnego patosu opisane jest rozbitcie 30 Dywizji Piechoty na przedpolu

Warszawy (Żyrardów), które miało miejsce 12 września.

W kilka dni później autor dostaje się do niewoli. Początkowo przebywa w Stalagu XI A (Altengrabow) gdzie styka się wielokrotnie z Niemcami słowiańskiego pochodzenia, później korzystając z możliwości podjęcia pracy w niemieckich gospodarstwach rolnych, wyjeżdża do Altmarku, gdzie szczęśliwie udaje mu się dotrzeć do końca wojny. Po zakończeniu działań wojennych przebywa w obozie w Lahde gdzie zostaje "softysem" czyli odpowiedzialnym pracownikiem administracji obozowej. Daje się poznać na tym stanowisku jako sumienny i odpowiedzialny przełożony dbający o dobro swych podopiecznych. Później następuje wyjazd do Kanady, najpierw praca przy wyrobieniu lasu koło Sudbury, następnie w hucie żelaza "Steelco" w Hamilton, którą opuszcza w 1969 udając się na wcześniejszą emeryturę w związku z wypadkiem przy pracy.

Tak wygląda po krótkim streszczeniu życia bohatera książki gdzie walka o ojczyznę przeplata się z ciężką walką o byt i przetrwanie.

I na zakończenie kilka słów o Polskim Funduszu Wydawniczym.

Potrzeby istnienia takiej placówki nie należy chyba uzasadniać. W Kanadzie istnieje kilka firm prywatnych bądź spółek prasowych mogących wydawać książki polskie, jednak brak jest centralnej instytucji korelującej wysiłek wydawniczy, który w przeciwnym wypadku będzie się objawiał w postaci doraznie skleconych panegyryków, noszących często szumne nazwy "albumów" wydawanych z "okazji" czy też raczej bez. Jak już kiedyś pisałem na innych łamach i przy innej okazji Polacy zamieszkałi w Kanadzie wykazują duże zainteresowanie książkami czego dowodem jest obecność w każdym domostwie licznych książek, telefonicznych (zwykle dwie) i bankowych (w co zasobniejszych po kilka).

Warto by było zebrać te kolekcje "bibliofilskie" zostały uzupełnione także wydawnictwami Polskiego Funduszu Kulturalnego w Kanadzie.

Krzysztof SÓJKA-WILMAŃSKI

LIRYKA LIRYKA

Nowe wiersze Magdaleny Czyżyckiej

CZEKAJĄC NA ZAKLINACZA ŁEZ
czekali go

zaklinacz przyszedł wieczorem
pod pachą zamiast fujarki niósł serce
ostonięte małym parasolem
ze zwiniętych twarzy
stulonych rozpaczą
zjął po jednej krople płaczu
niech nigdy nie płaczą
potem upłócił z nich chmurę
chmura się uniosła
i on wzbił się w górę
niosąc serce które nagle - głupie -
spocilo się
zwilgotniało
tak jakby stał się pomnik
a nic się nie stało
zaś twarze bez twarzy w przedsonku zadumy
czekają znów w milczeniu
jakby czas był z gumy i myślą senne
może jutro też
przyjdzie ten który bez koncepcji
tę zaklina w deszcz

14 maja 1984

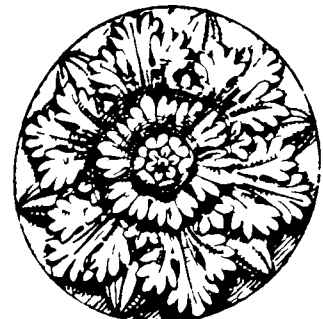
WIERSZ NA CZTERY KAPŁANKI I JEDNEGO NARCYZA

Cztery ledwie dojrzałe kapłanki błagały Pana o łaskę życia
Ku niebu wznosiły swoje barokowe dłonie
Siedemnastoletni Narcyz utonął w powodzi jasnych zrenic
Poeta napisał o nim smutny wiersz
Poeta powiesił smutny wiersz na znak żałoby
Świece na ołtarzu wypalały się całkiem beztropko
Włosy Narcyza zataczały kregi tuż ponad powierzchnią
wody
Zafalowało serce Pana
Kruk - zablakany żałobnik - czarną plamą usiadł na białym
ołtarzu
Ofiara stać się musiała
Kapłanki weszły jedna za drugą prosto w bezoddech
cyllkonu
Z ołtarza było widać jak rozpaczliwie płonęły ich dusze
Poeta napisał o nich smutny wiersz
Powiesił na Dachy Świata jakby na znak żałoby

Kiedy kapłanki odeszły i zatracił się Narcyz
na białym ołtarzu pozostał tylko zablakany kruk -
żałobnik
Kto wie czy jest tam choćby małej znak Pana

*****

***
od czasu
gdy symbolem nicosci
stał się zwykły guzik
nawet syrena przestała cierpieć
na rozdwojenie jazu

PROZA POETYCKA

OPUS 83, TRAGEDIA

W mieście w południowej Kalifornii jest dom z czerwonej cegły, stojący przy skrzyżowaniu głównej ulicy i jakiejś innej uliczki. W pobliżu jest bar, zbierają się w nim mieszkańcy tego miasta, czasem bywa ktoś przyjezdny. Dzis jest tam mało ludzi. Barman znudzony nalewa whisky lub piwo, nie ma mowy o innych napojach. Miasteczko jest małe, wszyscy znają swoje tajemnice, mówią o nich drzewa i uliczki, mówią o nich samochody pozostawione przed barem. Wieczór.

W domu z czerwonej cegły, na pierwszym piętrze, jest mały pokój. Na łóżku leży mężczyzna w średnim wieku, spi już od kilku godzin. Czasem porusza się niespokojnie, widocznie męczy go jakiś dziwny, niespodziewany sen.

Mężczyźnie sni się dwa małe drewniane patyczki, wygięte w sposób, którego nie potrafi zrozumieć. Widzi je jakby tuż przed sobą, a jednocześnie wie, że są one daleko od niego i że to proste wygięcie każdego z nich jest czymś nowym dla niego. Jeden patyczek opiera się o drugi, natomiast tamten dzięki owemu wygięciu jest oparty na pierwszym. Oba wiszą gdzieś w powietrzu, nie spadają. Mężczyźnie ciągle wydaje się, że już zaczynają spadać. Ale widzi też, że każdy z nich wspiera ten drugi. Rozumie, że jakikolwiek ruch jednego z patyczków byłby z jego strony wyrazem braku zaufania do drugiego, byłby po prostu czymś brzydkim i niegodnym. Mężczyźnie wydaje się, że słyszy czyjs szyderczy śmiech, patyczki nie poruszają się. Nagle zaczynają rosnąć, choć mężczyzna o tym nie wie, czuje się oszukany. Lecz wie, że przybliży się do nich i jest coraz mniejszy, coraz mniejszy. Jest już tej samej wielkości co one, ciągle maleje. Teraz widzi je przed sobą, wszystko zatrzymuje się. Mężczyzna czuje się zmęczony, już nie walczy ze sobą, uspokaja się. Pochyla się powoli, układa do snu na nieruchomych patyczkach.

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI

opus 110, tragedia

Z zapisywania śladów moich na ścieżkach nie powstała opowieść - bo teraz świat pełen zwierzęt ślady pozostawiających, gnających przed siebie, śpiewających w natchnieniu, kwiczących nad losem.

Powiadam ci, Justysiu, nie będzie opowieści

Powiadam ci najspokojniej, bo noc już w koncu, nic nie zostanie, a więc i niepokoju nie będzie, jakby nie było go teraz.

Miasta zresztą dziś inne, rozrosło i trzymające się w napięciu. Jak trzeba, to w oczy ci zagląda, a po kieszeniach szperają, tak to już jest, jak zresztą sama wiesz.

Powiadam ci, Justysiu, na skrucie moją się nie szykuj, a samochodu pod rękę mi nie podsuwaj. Zaufaj mi.

Powiadam ci, az zgroza patrzec, bo ani światła, ani nocy nie widac

Toronto, 14 czerwca 1983

opus 29, tragedia

Czasem gdy Justysia idzie ulicą, bardzo poważny głos wewnętrzny mówi jej nagle:

- Oj, lepiej obejrzyj się za siebie, Justysiu. Na pewno idzie za tobą wielki żarłoczny krolik o białych zębach i niezwykłych uszach. I ten krolik jest głodny. Przecież to niebezpieczne, on może ci zrobić krzywdę. Dlatego obejrzyj się za siebie, Justysiu.

Ale Justysia lekceważy jego ostrzeżenia. Przyspiesza tylko kroku zaniepokojona i stara się nie myśleć o niebezpieczeństwie, które jej grozi. Ma rację. To, co mówi jej głos wewnętrzny, jest śmieszne i niemądre.

A poza tym, co by było gdyby obejrzała się i wbrew wszelkim oczekiwaniom ujrzała za sobą ogromnego krolika?

nie będziemy bic monet nowych dla cesarstwa
provincje zalane są monetą starą częstokroć fałszywą
chrześcijan będziemy wymieniać na złoto
pewien władca libijski przystał na taką transakcję
Persow poskromimy z dalszych instrukcji
odczytane zostaną tylko fragmenty
trucizna będzie podawana w ciszy poetów uczyc
ćwiczyć gladiatorów będą igrzyska Mencjusz zesłany
pięciu chudych filozofów skazano i nie ma odwołania
jutro wypływa statek ten rodzaj handlu jest niebezpieczny
pamiętajcie by ciała owinąć w ich dzieła
niech przetrwają

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI
Seattle, 9 sierpnia 1982

Z CYKLU SAMO ZYCIE

Jest taka firma w Montrealu, której właścicielem jest Polak. Mniej więcej 39% załogi stanowią rodacy. Zarobki bez nadzieje, mozliwosc awansu zadna. Na poczatku wszystko sprawa bardzo mile wrazenie, cieple przyjecie, zgoda na podjecie pracy od zaraz, dywany, pokoj socjalny itp.

Zaczynamy prace tylko po 8 godzin, zeby nie wystraszyły nowo przyjetego, po dwoch, trzech dniach normalna rzecza jest 16-18 godzin dziennie przez siedem dni w tygodniu, oczywiscie z komentarzem, ze jak nie chcesz pracowac to mozesz odejsc przyjdą inni na twoje miejsce. Myslisz czytelniku, ze to dobrze, ze jest tyle pracy, bo nadgodziny to 15%, ale nie tu sie myslisz - cały czas normalna stawka (ponoc teraz juz plac 150), o tym ze nalezy sie co najmniej jeden dzien odpoczynku od pracy ani slowa. Poniewaz wypłaty są co dwa tygodnie srednio robi się około 150 godzin, czyli lekko licząc, w dwa tygodnie wypracowuje się trzy

Pracowałem dla tego PANA, ale zwolnitem się, a że jestem bestią docieklivą więc udałem się do sądu pracy zeby odebrać należne mi pieniądze za nadgodziny nadliczbowe. Pechowo złożyło się tak, że musiałem odebrać zaświadczenie potrzebne do bezrobocia i spotkałem właściciela i zaczęło się, jak ty smarkaczu zacznieś rozrabiac to ja cię zniszczę, zdziwiłem się trochę skąd wie, ale nic, mówię sobie, biorę zaświadczenie i idę do biura pracy

Po kilku dniach spotykam przyjaciela, który dalej tam pracuje i dowiaduję się, że zupełnie niepotrzebnie odszedłem bo PAN M płaci teraz godziny nadliczbowe jak należy i że moje chodzenie po sądach nic nie dało. Drogi mojej kolegi nie wiedział, że moja interwencja spowodowała wizytę przedstawicieli rządu i ukaranie PANA M grzywną oraz obowiązkiem placenia.

Ze mnie PAN M zrobił, leniucha, obiboka i pieniacza o czym donoszą mi przyjaciele, a ja niniejszym proszę ich gorąco pracujcie dalej, najlepiej jak potraficie żyły sobie sami wyprujecie i garb wam wyrosnie a PAN M odbiera w tym miesiącu nowego mercedesa 500 z pełnym wyposażeniem, bo jak sam mówi interes idzie bez nadzieje i nie ma pieniędzy na podwyżki plac

***

Janek wrócił, puszcili go w sobotę wieczorem bez pieniędzy bez biletów, bez niczego. Sprawa zaczyna się od nowa. Co z nim zrobic? Gdzie go polozyć spac? u kogo? W całym Montrealu nie znalazł się prywatnie nikt kto by przyjął Polaka na nocleg tylko na dwa dni. Ja też nie chciałem, bo co wyjątek mam być? Niech idzie gdzie chce, dali mu wolność to po co się narzuca? W koncu udało się nam pod wieczór umieszcic w koscielnym, była wolna piwnica, dostał dmuchany materac, dwadzieścia dolarów na jedzenie niech się cieszy.

Przyszedł poniedziałek wspólnie z lekarzem Janka i przedstawicielem Kongresu Polonii uradziliśmy zeby dac go do Armii Zbawienia i zadowoleni z

tego mówimy mu to, a on nie wdzięcznik, wziął i uciekł - tak normalnie otworzył drzwi powiedział "zdradziliście" i wyszedł. Nie widac go od tej pory. Nikt nie wie gdzie jest. Nie wiadomo co robi?

Taaak. Po pewnym okresie czasu my wszyscy którzy go poznaliśmy uważamy, że wyrzadziliśmy mu krzywdę zabierając go wtedy gdy groziła mu deportacja. W całej tej sprawie rzeczą istotną jest to, że Janek nie jest zupełnie zdrowy.

Osobny temat stanowi rodzina Janka w Polsce. Podobno dwa lata temu była w Kanadzie ciotka Janka i nie chciała nawet z nim rozmawiac. Dlaczego? Czyżby wstydziła się? Czy też może ewentualny powrót Janka do Polski byłby nie pożądany?

Dziwnie jest to wszystko, całe ostatnie dziesięć lat życia Janka minęło na emigracji, z tego około osiem w Kanadzie i w USA. Janek nie ma żadnych dokumentów, nic a nic. Zastanawia mnie z czego żył nie dostawał żadnych czeków ani od rządu Kanady ani USA, nie pracował, jest sam. Stanowi pewnego rodzaju fenomen, jest ostatni Mohikaninem, który przetrwał już tyle a mimo tego nie zawahał się przed odrzuceniem pomocnej dłoni grupy Polaków, która chciała go umieszcic w Armii Zbawienia, myślę, że zbawienie jako takie nie jest mu potrzebne, sądzi, że nie wie on nawet co to znaczy.

Moja postawa też mnie dziwi. Dlaczego nie chciałem go wziąć do siebie, czyżby dlatego, że już krakam tak jak i moje otoczenie?

"GRZECHOTNIK"

Adres redakcji 12453 pavillon, Pierrefonds Que H8Z 1M6 Korespondenci Tel 683-2576 Ogłoszenia i prenumeraty Tel 737-3945, 727-7257

TATRA TRAVEL SERVICE LTD PEKAO DEALER - Własc E STASIAK

DOLARY do rąk odbiorcy, na konta walutowe kupony do wyboru, mieszkanie samochody. Materiały budowlane, maszyny rolnicze. Wszelkie wyjazdy drogą lotniczą i morską. Wakacje na południe sprawy paszportowe, wizowe, sprowadzanie rodzin. AGENT PODRÓŻY NA WSZYSTKIE LINIE LOTNICZE ŚWIATA. 3628 St Laurent Blvd TEL 849-3451 lub 849-5012

Polska Kasa Oszczędności w Montrealu 65 Sherbrooke Str E Suite 103 Tel 845-3534 Oferuje Poloni na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie za sumy złożone w Kasie. Kasa otwarta Od poniedziałku do srody między godz 10-00 a 15 00, w czwartek od 10-00 do 19:00, w piątek od 10-00 do 20-00 i w sobotę od 10:00 do 12:00

GABINET DENTYSTYCZNY Christine E. Marczuk, D.D.S Barbara B Marczuk, D.D.S. Ogólne leczenie dentystyczne. Przyjmujemy od poniedziałku do soboty Tel (514) 934-0181

POLISH INTERPRETERS, TRANSLATORS and TUTORS (Canada) Reg'd POLSKIE BIURO TŁUMACZY oraz POLISH PROFESSIONAL PERSONNEL (Canada) Reg'd POLSKIE BIURO ZATRUDNIENIA KADR WYKWALIFIKOWANYCH (w siedzibie Biura Podróży YUL TRAVEL Ltd) 465 St Francois Xavier Street Montreal, Quebec, H2Y 2T1 (Metro Place d'Armes k Kosciola Notre Dame)

TEL (514) 845-5184, soboty i wieczory - (514) 287-1668 prowadzi solidnie NINA PIASKOWSKA Wykonujemy: Tłumaczenia pod przysięgą - specjalizacja teksty prawne; Legalizacja dokumentów; Poswiadczenie podpisu; Załatwianie wszelkich formalności; Poszukiwanie pracy oraz negocjowanie kontraktów dot zatrudnienia; Sporządzanie testamentów, aktów notarialnych, etc; Tłumaczenia dyplomów, indeksów, matur, książeczek zeglarskich, etc; Załatwiamy wszystko od 'A' do 'Z' w sprawach podróży tj bilety lotnicze, morskie, wynajmowanie samochodów - car rental, etc. ZAPRASZAMY PANSTWA DO ODWIEDZENIA NASZEGO BIURA

DWIE OJCZYZNY - DWA PATRIOTYZMY

ciąg dalszy

Jedną z odmian ksenofobii jest kult "swojskości" przeciwstawiany "modom" płynącym ze świata (głównie z Zachodu). Dziwaczność tej postawy polega głównie na tym, że jej rzecznicy przeważnie głoszą zarazem tezy o naszym związku z kulturą Zachodu. Dziwny związek, który ma polegać na izolowaniu się. Wygląda na to, jakby zwolennicy tej postawy uważali, że związki z Zachodem - ale już starczy tego dobrego.

Postawa to śmieszna i nonsensowana. Żadnej kulturze nie wyszła jeszcze izolacja na dobre. Polacy doświadczili tego na sobie w znacznym stopniu. Od braci Czechów wzięliśmy chrześcijaństwo, zaświecone następnie przez Czechów, Niemców i innych ludzi z Zachodu. Po naukę zaczęli Polacy jeździć do Paryża, Pragi, na włoskie i niemieckie uniwersytety, zrazu cieniutkim strumyczkiem, poszerzającym się stale z korzyścią dla naszej kultury. Zachodni mentorzy, Niemcy i Francuzi, uczyli nas wznosic budowle romanskie, a później gotyckie, wypełnione rzezbami i obrazami, będącymi dziełem cechowych artystów-Niemców. Obyczaj zachodnioeuropejskiego rycerstwa przyjął się w Polsce. Sprowadzone z Zachodu zakony krzewiły cywilizację i kulturę. Poczynając od końca XV wieku zaczęliśmy czerpać pełnymi garściami z Włoch, przezywających Renesans, a potem z całej renesansowej Zachodniej Europy, sprowadzając stamtąd artystów, pisarzy i uczonych. Cała elita polska kształciła się na zachodnioeuropejskich uniwersytetach, głównie we Włoszech i w Niemczech. Z Niemiec przyszła Reformacja, która wzbogaciła polskie życie umys-

lowe. Z bliskiego Orientu turecko-tatarskiego szlachta polska brała stroje, wyposażenie wnętrza, bron (i niestety barbarzyński zwyczaj wbijania na pal). W literaturze polskiej od XVI wieku widac gołym okiem inspirację płynącą z Włoch, Niemiec, Francji, Hiszpanii. Dopiero wiek XVIII przyniósł ze sobą osłabienie tych więzów i osłabienie importu kultury, ze skutkiem dla Polski tragicznym. Na szczęście już od połowy XVIII wieku więzy te znów się wzmocniły, artyści polscy znów jeżdżą do Włoch po naukę, światła część arystokracji nie tylko po frażdek i perukę, lecz i po myśl oświeceniową, która rozkwitła Komisją Edukacji Narodowej i reformami Sejmu Wielkiego. I odtąd czerpiemy nadal pełnymi garściami z Zachodu przychodzi romantyzm i pozytywizm, symbolizm i impresjonizm, ekspresjonizm i futurizm.

Są to rzeczy znane i oczywiste - ale wciąż muszą być przypomniane. Kultura polska rozkwitała zawsze w symbiozie z tymi podmiotami, a nie w opozycji do nich. Rzadko kiedy czerpalimy tak obficie, jak w wieku XVI - z tak pięknym sukcesem dla kultury narodowej. Mickiewicz jest cały przesiąknięty zachodnim romantyzmem - i zarazem oryginalny, twórczy, niezwykły. I tak dalej. Przerwanie tego rodzaju związków wpędzić nas może co najwyżej w neosarmatyzm, podobny do sarmatyzmu epoki saskiej.

Boli nieraz, że znacznie więcej wzięliśmy niż daliśmy. W całości kultury europejskiej liczy się co prawda nie tylko eksport, lecz sam fakt stworzenia oryginalnych wartości, niemniej jednak chcielibyśmy w syntezie europejskiej brać udział

nie tylko przez sam fakt posiadania dla siebie bogatej kultury. Z nielicznymi wyjątkami - nasze wpływy są tylko regionalne. Wiele zawdzięczają im Ukraińcy, Białorusini, Litwini - mało Francuzi, Anglicy, Niemcy, Włosi. W sytuacji o ileż lepszej są Rosjanie - z Dostojewskim i Tolstojem, staroruskim malarstwem cerkiewnym. Myślę, że bez megalomanii narodowej można mniemac, że Europa dużo traci przez faktyczną nieznajomość Mickiewicza, Słowackiego, Norwida. Zna natomiast już stosunkowo niezłe Gombrowicza i Witkacego. To też jest wskazówką, że oryginalne wartości artystyczne, mające szansę przekraczania granic naszej kultury narodowej, powstają nadal na rozstajnych drogach wiodących ze świata do nas - i w świat z powrotem.

Myśli tu wyrażone nie są odkryciami, a wiele zagadnień tu poruszonych wymagałoby z pewnością pogłębienia. Wyobrażam sobie jednak, że dla dość licznej grupy czytelników będą to myśli co najmniej kontrowersyjne, a częściowo nie do przyjęcia. Dlatego właśnie powstał ten szkic, z myślą o tym, jak bardzo rozpowszechnia się w Polsce ksenofobia i megalomania narodowa, choć nie sądzę, by było to zawsze jednoznacznie z ostrym szowinizmem. W dodatku w różnych sprawach granice postaw zacierają się poważnie, trochę na skutek doświadczeń historycznych, nie sprzyjających rozkwitowi postaw chrześcijańskich w stosunkach między narodami, trochę na skutek nawyków wychowania - tak że w rezultacie autor tych uwag łapie się niekiedy na tym, że to co pisze uważa co prawda za słuszne,

ale bynajmniej nie może stwierdzić, by przyswoił sobie w zupełności, we wszystkich punktach postawę, którą głosi, tak by kierowała jego reakcjami emocjonalnymi bez potknięć. Tym potrzebniejsze jest propagowanie tej postawy. Jestem przekonany, że jednym z najistotniejszych zagadnień naszej teraźniejszości i przyszłości jest wyzbycie się megalomanii narodowej i ksenofobii, a przynajmniej ich stopienie do stanu niegroźnego dla dalszych losów narodu polskiego. Jeśli się to nie stanie - byle agent, przebrawszy się w ulanskie czako i zawieszwszy ryngraf na piersi poprowadzi naród dokąd zechce, podbijając bębenka "dumy narodowej" i manipulując feblami, stracimy wszelkie szanse, nawet jeśli się one utworzy, współdziałania z innymi, jak my uciskaniymi przez sowiezizm narodami - a tymczasem nie wolno nam czekać na szczęśliwe zbiegi okoliczności, musimy zacząć pracować nad zbudowaniem solidarności uciskanych, zamknijemy w rezultacie sobie drogę do Zachodniej Europy, w której widzimy naszą kolebkę kulturową - na zawsze, nie łudźmy się, że jeszcze w tej Europie się znajdujemy, może trochę wspomnieniami, tęsknotami, pragnieniami. Z roku na rok pograżamy się coraz głębiej w sowiezizm, rozkładający nasz system wartości, więzi społeczne, widzenie przez nas samych naszych tradycji narodowych. Czasami wydaje się, jakbyśmy sami pchali się ku temu, tak wyglądało w 1968 roku. Miejmy nadzieję jednak, że naród nasz okaze się za mądry na tego rodzaju manipulacje.

JAN JÓZEF LIPSKI Koniec

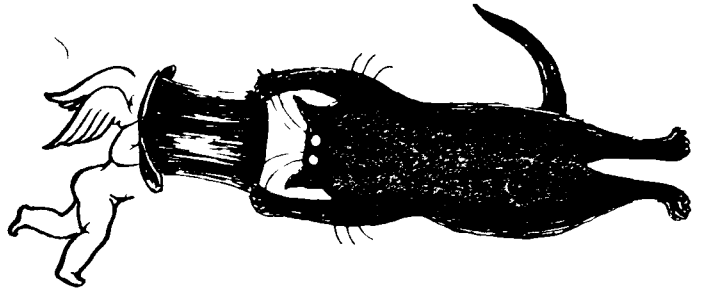

POGŁOS

Redagują: Magda, Marek
i Kot Czyzyckich

czyli absolutnie niezależne od
prądów pismo satyryczne

MOTTO Prawdziwy pogłos echa
sie nie boi !!!

Seks, seks, SEKS, S E K S, Seksseksse!!

Kanikuła, ciepłko miłe, to i do głowy Kota zdrożne myśli przychodzą. A więc żeby nie było to tamto na wstępie urzędzamy, że będzie o seksie i lepiej trzymać z daleka rozbuchane niedorostki do lat 8-miu. Lojalnie urzędzamy, że nic nie będzie na temat miłości Prezesa, bo te numery z życiem seksualnym dzikich nikogo już nie interesują, a książka pt "Naga małpa - czyli tajniki Prezesiej alkowy" zalega półki tu i ówdzie, ze szczególnym uwzględnieniem biblioteki gminnej w Wypęduszkach.

Będzie natomiast o różny ch innych numerach, którym my i Kot oddajemy się z lubością w chwilach wolnych od kontemplacji sprośnych zdjęć, na których Zona Konunkturalisty kokosi się w znanej różnym seksuologom pozycji - "gdzie znowu polazła ta lubieżna plazma".

Drodzy PT Czytelnicy przysyłają nam na potęgę listy i anonimy (tych ostatnich jakby więcej), z których jasno wynika, że nic tylko piszemy o strefach erogennych niejakiej Maryni. Chcielibyście więc, to macie! Będziemy dziś swintuszyć, mlaskac, lubieżnikowac, podłączać się, przelatywać, wylatywać i ziac! Józka odgraza się, że ona nam wszystkim pokaze, dzięki czemu będzie całkiem jak w kinie!

Poprzez podjęcie tego drażliwego tematu zapewne narazimy się co poniektórym, (nawet wiemy którym), ale co tam, przynajmniej nie będzie tych historii z dyskryminacją. Ciągłe bowiem jakos tak głupio wychodziło, że ktos od kogos był gorszy! A tu Konkurencja od Klubu Wtornych Podzegaczy, a to Redaktor od Osobnika Opasłego, który niedawno pokazał się w Kręgach, a to wreszcie Prezes (prezesumio nasz kochany) od Redakcyjnego Kota. Kot bowiem stwierdził, że Prezes nie potrafi złapać nawet głupiej, przecenionej myszyny (niesłychana okazja - 20% off!!!!), na co Prezes popadł w kompleksy, potem się zawziął (nie mylic z "zawinał") i tak długo łapał, aż złapał najłatwiejszą do złapania chorobę.

Przytomna jak zwykle Gazeta Konkurencji dementuje, jakoby miał być to katar!!! Tak więc nikogo nie będziemy tym razem ponizac, nikim pomiatac ani nikogo gnoic!!! My tu sobie tylko cichutko poswintuszymy w towarzystwie takich znakomitości jak hrabia Chędoznik baron podszczypalski oraz księżniczka Podajudko, którzy zaszczytli dziś swoją rozbuchaną obecnością nasz redakcyjny barak.

NIE PUBLIKOWANA DOTĄD PRACA NAUKOWA DOCENTA KOTA

Różne aspekty seksuologicznych wariantów endykrynologiczno-dermatologicznych predyspozycji przypadkowych osobników wzorcowych

WARIANT KANADYJSKI

Osobnik badany KLON

Wnioski 1) Zakochała się w Klonie butelka po Molsonie

Uogólnienie wariantu Platoniczna miłość Klona do butelki od Molsona

WARIANT FRANCUSKI

Badania na tę okoliczność nie zostały przeprowadzone, bo wszystkim zaraz do głowy włochate myśli przychodzą, że jak miłość francuska, to zaraz ze ślimakami. A ja się tym robaństwem brzydzę i o takich swintwach nawet myśleć nie chcę. Nic mi również nie wiadomo, jakoby Redaktor wykorzystywał koleżankę Józkę w miejscu prawie publicznym w pozycji "ślizmaczkiem za baraczkciem", oraz nie przypuszczam, aby to miało jakikolwiek związek z tematem prowadzonych przeze mnie badań.

WARIANT CHIŃSKI

Osobnik badany mandaryn Gu-Ma
Spostrzeżenia su-nie Du-nie po be-tu-nie

Wnioski Jest to, jak sądzę, zapis historyczny, pochodzący ze starych chińskich ksiąg. Wiek określa się mniej więcej na czasy, kiedy zółci i czerwoni razem dawali sobie w rurę.

WARIANT RADZIECKI

Osobnik wzorcowy wariat Sasza
wariat Kostia

Obserwacje 1) Po ojcu Sasza gumę donasza

2) Kostia pod płotem wyręcza się młotem
(i sierpem)

WARIANT PARTYJNY

Osobnik badany członek z ramienia

Zdecydowane spostrzeżenie Nic tak członek (partii) nie podrywa, jak udana e g z e k u t y !!!

*****

SHOWBUSINESS

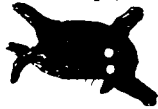
Z nieklamany zachwytem informujemy PT Czytelników o mającym się odbyć koncercie słynnej trupy teatralno-muzycznej - "Asocjacja Wyręczycieli na Praktykach Robotniczych". W programie

1) koncert na organach zewnętrznych

2) koncert na organach wewnętrznych

3) koncert na organkach

Bilety nie do nabycia jak zwykle u Konkurencji, która bardzo szybko znalazła z trupą wspólny język.

UOF - czyli UWAGA OBIEKTY FRUWAJĄCE

Powieść w odcinkach - odc. VIII

Lało jak cholera. Jędrus nerwowo przerzucał strony prastarej gazety z jednego kosza do drugiego, kiedy przed jego sztucznym okiem i sztuczną szczęką pojawiła się nagle czystułka i golotka Żona Konunkturalisty, kręcąca zapadłym brzuszkiem i młynkiem produkcji krajów trzeciego świata. Jędrusiowi opadła kopara, tudzież laurowy wieniec wienający pomnik Prezesa z odlupaną trąbką Eustachiusza w zębach i zapanowała nieswieża cisza, przerywana tylko dziwnym posapywaniem dochodzącym z lodówki. Jędrus poniechał golutkiewej Żony Konunkturalisty i dziarskim ruchem obojczyka otworzył lodówkę. Wtedy cos zasapało jeszcze głośniejsze, lubieżnie westchnęło, oblizało się gdzieś gdzie, zamlaskało, pociumciało i hajda na Soplicę! A Soplica tylko wzruszył ramionami i zaskakując wszystkich - uniósł się ponad poziomy.

- Wot, Sabaka! - przytomnie stwierdził Jędrus - lingwista

cdn

BIURO PODRÓŻY

"Kibitką bliżej" -

ma zaszczyt rozdać PT Czytelnikom kartki na wycieczkę na Kubę

Prosimy pamiętać, że nie bez kozery mówi się - "Kuba wyspa jak wulkan gorąca", bo ją słońce grzeje też! Waluta obiegowa kubiki - (1 kubik = 1/100 rubla)

Atrakcje wycieczki

1) Z nieukrywana, seksualną podniętą przyglądamy się SS-20 rakietom

2) Szkicujemy z podnieceniem baz sowieckich rozmieszczenie

3) Na sex-party u Fidela balujemy jak cholera

4) Unikamy alienacji nie poddając się CASTRACJI

5) Kto CASTRACJI się poddaje, temu nigdy już nie staje wiary w komunizm

6) Rosnie nam (wiarą) na widok cygara

7) Łyk Wyborowej w trzcinnie cukrowej

8) I tak wódeczką obąblowani, mamy wycieczkę na Kubę z bani!

MONTHLY WARNING!!!!!!

U Jackson'a na plebanu wszyscy są wyCASTROWANI!!!!

*****

OGŁOSZENIA DROBNE

Wyręczam siebie i obcych. Także w bramie. Oferty pod "Wyręczyciel-Amator"

****

Cudzołozę, cudzożęcę, cuduję i cuce
"CUCałka coo"

*****

Szukam dziury w całym. Dzwonić po obiedzie

*****

Tabletki na potencję, porost (także uszu), wykwyty i przekwitanie "Hulka-Globulka-drugstore"

*****

Ewentualnie się rozszczepię. Tudzież inne usługi po przystępnych cenach

JONDER CO

*****

Dosyc tych swinstw!!! Grabarz Mietek

*****

FARMUS FAN-CLUB

Odpowiadamy dziś na listy napływające nie wiadomo po co na adres rodzinnego szalasu Farmusów

ROZDYGOTANA DZIĘCIELINKA Z GŁUSZY

Niestety droga Dzieciulinko, Farmusowa nie posiada zapasowej spódniczki z rafii, a jedyną jaką ma wykorzystuje w celach intymnych i trudno jej tego zabronić.

FUNFEL Z DOWNTOWN

Farmusowa kategorycznie nie życzy sobie przysyłania jej kłopotliwych prezentów w rodzaju przenośnego gwizdka-opiekacza, fototapety ze wstydliwymi częściami ciała świnki morskiej czy też zegara ściennego, w którym chodzi dostająca już świra ciotka Euzebia. Wstydź się Funflu, nie tędy droga do niewieściego serca!!!!

STONCE Z KRZYWEJ RURY, ZIUTCE, ZNIECHĘCONEMU NEKROMANOWI I NIE KONTAKTUJĄCEJ IŁONCE radzimy uzbroić się w cierpliwość Farmusowej pora przyjdzie na kadełgo!!!

KĄCIK LITERACKI

Jak odpowiadać dzieciom na drażliwe pytania

(fragmenty)

Podaję najważniejsze i najczęściej zadawane przez dzieci pytanie "Mamusiu, z czego się robią dzieci?" Na to pytanie proponuję dwa rodzaje odpowiedzi. Jeśli dziecko jest jeszcze za małe, aby mogło zrozumieć prawdę, należy odpowiedzieć "Dzieci powstają z nadmagnezjanu chlorku potasu". Jest to odpowiedź bardzo zreżna, gdyż dziecko przeważnie nie może spamiętać długiej nazwy i gdy powtórzy to w szkole lub kawiarni starszemu koleźce, nigdy się nie wyda, żeśmy dali fałszywą informację i w ten sposób autorytet rodziców zostaje zachowany. Gdy dziecko zapamięta i po paru latach, wiedząc już, o co chodzi, przypomni z wyrzutem, że się je oszukało, można pętać w mówić, że przekreśliło słowo "potas". Inna odpowiedź powinna być stosowana wobec dzieci już większych. Jeśli chodzi o chłopców i dziewczęta w wieku dojrzewania, należy odpowiedzieć "Dzieci powstają z zaniedbania i lekkomyślnego zapuszczenia ciąży".

A Słonimski i J Tuwim
"W oparach absurdu"

*****

Mecenas January

PRAWO I TY

Towarzystwo z ograniczoną odpowiedzialnością

LIMITED COMPANIES

Towarzystwo z ograniczoną odpowiedzialnością jest sztucznie stworzoną osobą prawną - tworem prawa Stanowi osobną jednostkę prawną, odrębną od osób, które wchodzi w jej skład

KORZYSCI

Jakie są korzyści, płynące z założenia firmy z ograniczoną odpowiedzialnością? Oto główne z tych korzyści

- 1 Ograniczona odpowiedzialność udziałowców
- 2 Łatwość sprzedania udziałów firmy
- 3 Fakt, że udziałowcy nie są agentami firmy, prowadzącymi jej interesy
- 4 Ciągłość istnienia firmy Firma - korporacja - nie kończy się wraz ze śmiercią swych udziałowców
- 5 Łatwość, z jaką można firmę rozwijać, przyciągając nowy kapitał - dzięki temu, że odpowiedzialność udziałowców jest ograniczona

WADY

Firma z ograniczoną odpowiedzialnością ma też jednak swoje wady Pierwsza z nich, to skomplikowana administracja wynikająca z obowiązku prowadzenia szczegółowej dokumentacji Wada druga, to konieczność wypełniania rządowych kwestionariuszy i sprawozdań

**Firmy prywatne - nie oferujące udziałów
PRIVATE COMPANIES OR
NON-OFFERING COMPANIES**

- 1 Podlegają restrykcjom dotyczącym prawa przekazywania udziałów
- 2 Liczba udziałowców jest ograniczona do pięćdziesięciu
- 3 Udziałów nie oferuje się publicznie na sprzedaż

**Firmy publiczne - oferujące udziały
PUBLIC COMPANIES OR
OFFERING COMPANIES**

Firmy takie odznaczają się tym, że

- 1 Publicznie oferują swoje udziały na sprzedaż - udziały może kupić każdy
- 2 Nie podlegają ograniczeniom co do liczby udziałowców i przekazywania udziałów

INKORPORACJA - ZAŁOŻENIE TOWARZYSTWA

- 1 Dla założenia towarzystwa wystarczy jedna osoba Założycielem może być albo inna korporacja - inne towarzystwo z ograniczoną odpowiedzialnością, albo osoba fizyczna, w wieku co najmniej 18 lat
- 2 Formularz podania o założenie firmy można otrzymać z ministerstwa spraw handlowych i konsumenckich - Ministry of Consumer and Commercial Relations
- 3 W podaniu należy wpisać nazwiska, miejsce zamieszkania i zawód założycieli, nazwę firmy, cel w jakim zakłada się firmę (na przykład wyrób mydła albo produkcja samochodów), adres dyrekcji firmy, liczba udziałów, klasy udziałów, liczba udziałów w posiadaniu pierwszych dyrektorów firmy

ciąg dalszy za tydzień

Z CIEKAWOSTEK MOTORYZACYJNYCH

Niezwykłe odkrycie uczonych USA z Texasu

Przeciętny użytkownik pojazdu mechanicznego ma do wyboru obecnie cały arsenał środków chemicznych służących do utrzymania tegoż pojazdu w lepszej kondycji mechanicznej

Firmy reklamują duży asortyment swych wyborów na tym kontynencie i prawdę mówiąc, już sami nie wiemy, który z tych produktów może pomóc naprawić. Wiele z nich bowiem to środki tymczasowe lub doraźne, których działanie może się czasem okazać dla silnika wręcz niszczące (np znany dodatek do oleju silnikowego pod nazwą STP)

Jak wiemy, silnik samochodu - najważniejsza część naszego pojazdu, to skomplikowany, wymagający należytej pielęgnacji mechanizm Jego największym wrogiem jest zanieczyszczenie osadem węglowym

powstającym po wybuchu mieszanki benzynowej i pozostałościach oleju silnikowego (nie zawsze zresztą dobrej jakości)

Wysokiego stopnia twardości osad ten z czasem użytkowania pojazdu powoduje jego zniszczenie, tak, że silnik musi być poddany generalnemu remontowi, a przynajmniej wymianie zaworów, co jest zazwyczaj dużym wydatkiem

W latach 50-tych, kiedy to jeszcze uzbrojenie armii amerykańskiej było raczej typu konwencjonalnego, czyli opartego na środkach broń z pojazdami naziemnymi jak czołgi, ciężkie, samobieżne działa i inne pojazdy o napędzie spalinowym, nie wyłączając samolotów, które jak wiadomo mają ograniczoną ilość godzin pracy silnika departament obrony Stanów Zjednoczonych zlecił laboratorium wojskowemu w Teksasie badania nad zwiększeniem me-

chanicznej sprawności silników w tych pojazdach Próby na poligonach wojsk amerykańskich uczeni amerykańscy prowadzili kilka lat zanim odkryli i opatentowali produkt, który okazał się rewelacyjnym dla "żywności" silników, podobnie jak witaminy dla człowieka Nazwano go "motaloy" - jest to bowiem stop kilku miękkich, ciężkich metali z preparatem czyszczącym

Przez kilka lat "motaloy" w postaci sprasowanych kapsulek był wyłącznie w użyciu armii amerykańskiej aż do roku 1964 Kiedy to na międzynarodowym sympozjum wynalazców w Neapolu otrzymał złoty medal, a następnie w Brukseli srebrny

Podczas szeregu badań stwierdzono, że preparat ten wprowadzony do zbiornika z benzyną bardzo powoli ulega ścieraniu się w czasie ruchu pojazdu "ślizgając się" po dnie zbiornika Mikroskopijne molekuly stopu "motaloy" dostają się z benzyną przez gaznik do silnika, gdzie mają odpowiednie warunki (wysoka temperatura, ciśnienie i tarcie) aby po zrzuceniu osadu węglowego "nałożyć się" na powierzchniach metalowych cienką warstwą i uzupełnić uby-

U W A G A

**Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.
2150 BLOOR ST. W.**

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL 762-9523

Konta depozytowe	9 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowane na każdy dzień depozytu)	9 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty	9 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	9 1/2 %	rocznie
1-letnie certyfikaty	10 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	11 1/2 %	rocznie
3-letnie certyfikaty Non-redeemable	11 1/2 %	rocznie
RRSP i RHOSP	11 %	rocznie
Pozyczki personalne	10 1/2 %	rocznie
Hipoteki	13 1/2 %	rocznie

**BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2.30 po poł. i od 7.30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł. oraz SOBOTY od 10 do 12.30**

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji połączonych nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

**PRAGNIEZ STAĆ SIĘ WŁAŚCICIELEM
DOMU, DZIAŁKI BUDOWLANEJ,
DOMKU LETNISKOWEGO?
STAN SIĘ NIM PRZY POMOCY
NAJWIĘKSZEJ NA ŚWIECIE PARAFIALNEJ**

**CREDIT UNION
ŚW STANISŁAWA I
ŚW KAZIMIERZA
KTÓRA OFERUJE
NA POWYŻSZE CELE
TRZY TYPY HIPOTEK;**

**O ZMIENNYM
OPROCENTOWANIU 13%!**
ZAMKNIĘTE — 13%
OTWARTE — 14%

**WSZYSTKIE
UBEZPIECZONE
NA ŻYCIE
DO SUMY
\$ 30 000 00**

**CREDIT UNION
SW STANISŁAWA
I SW KAZIMIERZA**

220 Roncesvalles Ave
tel. 537-2181

2987 Bloor Str W
tel 236-1225

12 Denison Ave
tel 863-0996

ki metalu spowodowanego osadem węglowym Testy radioaktywne i laboratoryjne udowodniły w pełni skuteczność działania tego preparatu, a silniki odzyskiwały właściwe parametry nowych silników, potrzeba jednak czasu, aby silnik po znacznym przebiegu "uszczerbił się" i nie należy oczekiwać natychmiastowego rezultatu Aby go osiągnąć np na silniku z przebiegiem 80 000 mil, do pełnej regeneracji trzeba przejechać ok 4000 mil, ale już po miesiącu odczuwa się wyraźną poprawę w pracy silnika "Szczelny" silnik, to warunek właściwej kompresji na poszczególnych cylindrach (co można łatwo sprawdzić w odniesieniu do "motaloy" wykonując próby kompresyjne zgodnie z zaleceniem wytwórcy) Łączy się z tym oczywiście oszczęd-

nosc na zużyciu paliwa i oleju silnikowego W nowych samochodach "motaloy" działa zapobiegająco przeciw osadzaniu się nalotu węglowego, a nadmiar produktu zostaje zawsze wydalany ze spalinami przez układ wydechowy Trzeba dodać, że motaloy to środek stosowany jednorazowo jest w powszechnym użyciu w USA, Japonii oraz Meksyku Trzeba przejechać 50000 do 70000 mil, aby kapsułki motaloy "starły się" całkowicie W Toronto jedynym sprzedawcą - dostawcą jest Pani Izabella Wilczyńska - MOTALOY SALES REPRESENTATIVE FOR MOTALOY, TEL 766 - 5619

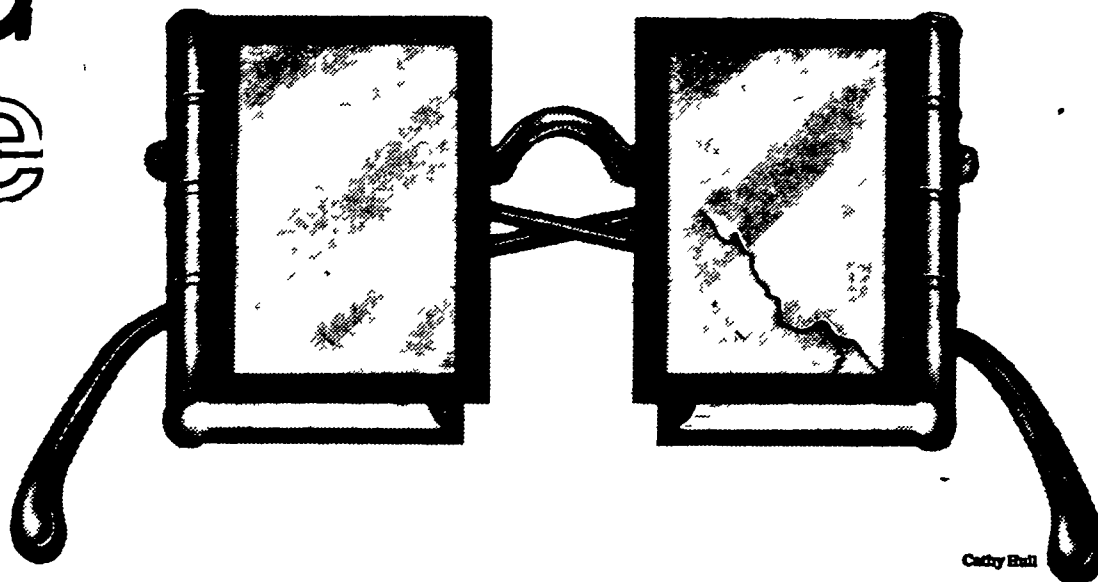
Warto spróbować, nieprawdaż?

A.KRUMHÖLZ

poradnia zaufanie

Bariery i kładki

Cathy Hall

Pani Teresa W pisze

"Mieszkam tu już od kilku lat i wciąż nie mogę się przyzwyczaić do pewnych cech charakteru Kanadyjczyków. Zresztą może to wszystko wyolbrzymiam. Otóż wydaje mi się, że nie są oni szczególnie wrażliwi na potrzeby innych i bardzo trudno im się wczuć w sytuację np. emigrantów. Nie robią najmniejszego wysiłku by nas zrozumieć, czy to w urzędzie, czy to na party, czy w pracy. Są grzeczni, oczywiście, ale chyba gruboskórni także."

Nasza odpowiedź

Wszelkie generalizacje, a szczególnie te rasowe czy narodowościowe są niezwykle niebezpieczne. Bo zwodnicze Mechanizm ich powstawania jest stosunkowo prosty. Pierwsza faza emigracji, związana z znajdowaniem własnego miejsca w całkowicie nowym i nie zawsze przyjaznym środowisku jest jedną wielką reakcją orientacyjną. Uczymy się wszystkiego od podstaw: języka, norm, zasad współżycia społecznego, tego, jacy są tu ludzie i jak zachowywać się w różnych sytuacjach. Potrzebujemy rad, sugestii, wskazówek, by móc orientować się w tej dżungli nowych informacji. Potrzebujemy KATEGORII, gotowych, łatwych miarek i ramek, których moglibyśmy używać poznając tutejszy świat i wchodząc w bliższe kontakty społeczne.

Jakże łatwo na podstawie kilkunastu czy nawet kilkudziesięciu zaledwie kontaktów wytworzyć sobie fałszywy obraz społeczeństwa, w którym najpewniej przyjdzie nam spędzić resztę naszego życia. Jakże łatwo o generalizacje typu "oni są niewrażliwi, nieserdeczni, zamknięci w sobie, gruboskórni" (dodajemy przy tym z dumą w myślach "my za to jesteśmy wrażliwi, serdeczni, otwarci").

STEREOTYP

Człowiek ma (niestety) naturalną tendencję do zamykania swego doświadczenia społecznego w formie STEREOTYPU. Bo tak łatwiej i wygodniej. Zaopatrując inną grupę społeczną w niezbyt zwykle pochlebną etykietkę, sztucznie podwyższamy naszą własną samoocenę - my jesteśmy przecież od nich o tyle lepsi. Stereotyp zuboża nasze doświadczenie. Nie jesteśmy w stanie zmienić swoich poglądów, bo wychytujemy w naszym spostrzeganiu tylko to, co ów stereotyp wzmacnia. Odcinamy się więc od możliwości POZNANIA, a przynajmniej zbliżenia się do prawdy o tym nowym, ciekawym społeczeństwie, wśród którego przyszło nam żyć.

Kontakty społeczne z "nimi", choć czasem nieuchronnie bolesne (jak wszędzie zresztą na świecie) z racji nieznaności ZASAD i norm oraz nowej kultury, dają nam przynajmniej SZANSĘ. Izolacja pogłębia tylko jeszcze bardziej nasze poczucie wyobcowania.

Dlaczego stereotypy i pośpieszne generalizacje są tak zawodne? Szczególnie w przypadku społeczeństwa kanadyjskiego? Przede wszystkim z uwagi na

WIELOKULTUROWOŚĆ

tego społeczeństwa. Kogo mamy na myśli mówiąc "przeciętny Kanadyjczyk? Anglosasa czy Frankofona? A dlaczego nie kogoś z licznej rzeszy emigrantów pochodzenia nie-angielskiego i nie-francuskiego, do której należy co trzeci mieszkaniec tego kraju?"

Czy "przeciętny" Kanadyjczyk to członek "middle" czy "working class"? - obie są liczne i obie mają swój własny, odrębny system norm i reguł współżycia społecznego. Czy nasze generalizacje dotyczą obu tych klas, a może tylko jednej z nich?

A może włączają one nieliczną i ekskluzywną "upper-class"? Jeśli tak, tym bardziej powinniśmy się mieć na baczności. Społeczeństwo kanadyjskie JEST społeczeństwem klasowym. Przenoszenie jakichkolwiek obserwacji i uogólnień zebranych w toku kontaktów z jedną klasą jest zadaniem pozbawionym większego sensu.

Jeśli więc, jak wielu nowych polskich emigrantów, mieszkamy w dzielnicy "working class", nasze spostrzeżenia muszą dotyczyć tej i tylko tej klasy społecznej. Wszelkie dalsze generalizacje są niebezpieczne.

Innym czynnikiem, który powoduje, że nasze uogólnienia mogą być zawodne jest

ANGLOSASKA MASKA

cały, związany z tym arsenał norm społecznych dotyczących wyrażania emocji i nawiązywania przyjaźni. "Anglosaska maska" oznacza bowiem powściągliwość i wstrzemięźliwość w kontaktach społecznych, precyzyjne kontrolowanie własnych emocji i pilne strzeżenie swojej prywatności.

Obserwując li tylko maskę nie możemy wyciągać wniosków na temat tego, co ona kryje. A więc osobowości, systemu wartości, potrzeb emocjonalnych.

To bardzo duża przeszkoda w poznaniu sporej części społeczeństwa kanadyjskiego. Nie oznacza to jednak, że przeszkoda ta nie jest do pokonania. Trzeba tylko więcej cierpliwości, czasu, doświadczeń i - unikania łatwych generalizacji, które deformują naszą percepcję.

GDZIE SĄ POZYTYWY?

Stereotypy mają na ogół zabarwienie negatywne. Gdzie więc podziwiają się pozytywne strony ocenianej przez nas grupy społecznej? Dlaczego o nich zapominamy? Przecież one także istnieją! Nikt nie może chyba zaprzeczyć, że społeczeństwo kanadyjskie, w swej masie, jest choćby

"na oko", znacznie uprzejmiejsze i bardziej pomocne wobec nieznanymi niż społeczeństwo polskie. Spróbujmy sobie przypomnieć, ile razy nas tu zwymyślano, czy zbesztano w autobusie, sklepie, urzędzie, miejscu pracy? A ile razy pokazano nam z uśmiechem drogę, cierpliwie tłumaczono jak wypełnić formularz, sympatycznie zagadnięto na ulicy? I to nie tylko dlatego, że to się oplaca. Czasem dlatego, że tak jest ludziom po prostu przyjemniej żyć.

I nie tłumaczmy się, że to tylko powierzchowne, że za tym nic nie idzie. Bo musielibyśmy zacząć się zastanawiać, co "idzie" za zachowaniem polskiej kolejki, dla której wrogiem jest każda kobieta w ciąży ("wsadziła sobie poduszkę i się pcha") i każdy inwalida ("taki stary lepiej by siedział w domu, mięso jest potrzebne dla młodych"). Czy to tylko wpływ napięcia i frustracji?

Bądźmy więc SPRAWIEDLIWI. I po prostu obiektywni. Przeszkadzają nam w tym często nasze własne subiektywne

DOŚWIADCZENIA

Ktoś, kogo pierwszy w Kanadzie pracodawca okazał się osobnikiem całkiem niesympatycznym i gruboskórnym, może nabrać przeświadczenia, że "wszyscy tutaj są tacy". Ktoś, kto będąc w trudnej życiowej sytuacji nie napotkał współczucia i wyciągniętej ręki także może uwierzyć, że "wszyscy tutaj są tacy". Żymni, nieczuli, niewrażliwi.

Takie doświadczenia miała zapewne Autorka listu. Stąd - między innymi - jej gorzka refleksja na temat społeczeństwa kanadyjskiego.

Ktoś inny natomiast, mający okazję podziwiać entuzjazm i wytrwałość ludzi ochotniczo pracujących tu w Kanadzie na rzecz biednych, upośledzonych czy bezrobotnych, wytworzy sobie całkiem inny obraz społeczeństwa kanadyjskiego. Jakże dalece odbiegający od popularnego stereotypu "materialistycznego egoizmu" na Zachodzie.

ŻDZBŁO PRAWDY?

Nikt nigdy nie przeprowadził badań porównawczych nad zdolnością wczuwania się i rozumienia innych u Polaków i Kanadyjczyków. Wszelkie domysły będą więc spekulacjami. To, co się obserwuje natomiast u Kanadyjczyków - to pewna rezerwa w nawiązywaniu przyjaźni. Przyjaźni w znaczeniu polskim. Prawdziwych, głębokich, długotrwałych.

Pamiętajmy jednak o tym, że wspólnota przeżyć, cierpienia, lęków i nadziei

zbliza Polaków w kraju. By przetrwać muszą tworzyć PODZIEMNE SPOŁECZENSTWO. Społeczeństwo, którego fundamentem jest PRZYJAŹŃ.

Kanadyjczyki natomiast nie muszą się przyjaźnić, by przetrwać jako społeczeństwo. Rodzina i luźne kontakty towarzyskie zastępują ową "polską" przyjaźń. Przyjaźń, której tak pragną głodni oparcia emocjonalnego polscy emigranci. I w tym właśnie miejscu potrzeby społeczne owego mitycznego "przeciętnego Kanadyjczyka" i polskiego emigranta się rozmiągają.

Owa rozbieżność oczekiwań i potrzeb powoduje rozczarowanie. Aby jego uniknąć, trzeba dokładnie znać jego społeczne i psychologiczne źródła.

Umiejętność wczuwania się w przeżycia innych ludzi, zwana przez psychologów EMPATIA, rozłożona jest w populacji ludzkiej w sposób regularny - mało jest ludzi o niskim i wysokim poziomie empatii, dużo zaś osób o średnim poziomie empatii. Zarówno w Polsce jak i w Kanadzie.

Często narzekamy, że "oni" nie rozumieją "nas". Ale tak naprawdę - czy "my" chcemy i potrafimy zrozumieć "ich"? Gdy spróbujemy - przekonamy się, jak trudno jest zrozumieć kogoś, kto posługuje się nie tylko innym językiem (to nie jest najważniejsze), ale i INNYM KODEM KULTUROWYM, kogoś, kto przeszedł przez inne doświadczenia historyczne i osobiste.

Jak wiele czasu i cierpliwości trzeba temu poświęcić. Ale pamiętajmy, że w naszych kanadyjskich kontaktach nie musimy rozbijać żadnych barier. Po prostu budujemy lepsze kładki.

Jak bardzo są owe kładki potrzebne dowiódł ostatnio emitowany przez CBC 25 czerwca program telewizyjny "The Journal", poświęcony polskiej głodówce przed konsulem. Jak zareagowała polska społeczność na niefortunne porównanie głodówki Polaków o niezbywalne prawa rodziny do głodówki irlandzkich terrorystów spod znaku IRA w brytyjskim więzieniu? Obrząć się? Protestować? Wyjaśnić? Edukować?

Warto by przy tym wiedzieć coś więcej na temat intencji prowadzącego program dziennikarza. Czy przemawiał przez niego tylko BRAK ELEMENTARNEJ LUDZKIEJ WRAŻLIWOSCI?, bez której nie można być dobrym i uczynnym dziennikarzem? Bezmyślność? A może ukryte, odmienne poglądy polityczne?

Dr ZOFIA BOŃCZA

Wzorzyste pończochy

Zaczął się od kabaretu przed 1900 r. Fin de siecle na zawsze wydawałoby się powiązał siatkowe pończochy z tanczonym na stole kankanem. Stały się one na długie lata niemal symbolem zepsucia. Przekornie nosiły je przedstawicielki bohemy w latach międzywojennych. Ponownie renesans ich nastąpił w latach rock and rolla, kiedy wirujące spódnice eksponowały nogi. Siatkowe i wzorzyste pończochy zostały elementem stylu "coquette".

W rezultacie, dzięki umasowieniu spowszedniały, a w każdym razie przestały być czymś ekstrawaganckim. Ale przecież tak naprawdę mają intrygować. Trzeba je więc umiejętnie i ostrożnie zestawiać z resztą stroju.

Pamiętać też należy o właściwościach optycznych kontrastujących ostro dużych plam. Na takie mogą sobie pozwolić panie o bardzo zgrabnych nogach. Za to desenie drobniejsze, szczególnie pionowe - wydłużają nogi.

TYLKO DLA CIEBIE

CO Z WŁOSAMI? Odc. VI

Włosy przetłuszczające się

Często zdarza się, że włosy tego rodzaju są na końcach bardzo suche, natomiast najbardziej przetłuszczają się przy skórze głowy. Fryzjerzy zalecają następujący sposób pielęgnacji:

Szampon - nie można stosować zbyt dużej ilości szamponu. Przy myciu należy używać wody wyłącznie o temperaturze umiarkowanej.

Odżywki - przy płukaniu można użyć odrobiny octu, który później naturalnie trzeba starannie spłukać. Włosom przetłuszczającym się doskonale robi woda morską. Poza tym nie przesadzać z conditioner'ami.

Fryzura - ogromnie dużo zależy od dobrego obciążenia tego rodzaju włosów. Lekka trwałość sprawi, że włosy podniosą się trochę do góry i będą wyglądały bardziej zdrowo i świeżo.

Farbowanie - najlepiej używać nie farb czy szamponów koloryzujących, ale naturalnej henny. Można ją jednak stosować najczęściej trzy razy do roku.

Trwała - stosując preparaty do trwałej trzeba pamiętać, aby używać tylko tych specyfików, które nie będą włosów dodatkowo natłuszczać. Za przykład niech posłuży Revlon's new Sophisticated Look perm, który to kosmetyk zawiera w sobie dodatkowo odżywkę.

Układanie - włosy ze skłonnościami do przetłuszczania się powinno się obowiązkowo szczołkować, najpierw do góry, później na dół, aby spowodować lepsze ukrwienie skóry głowy i regulować w ten sposób ilość wydzielanych przez skórę substancji tłuszczowych.

COPERNICUS LODGE 66 Roncesvalles Avenue, Toronto, Ont. M6R 3A7 TEL. 536 - 7122

otworzył specjalną sekcję dla mieszkańców potrzebujących całodzienną obsługę i opieki pielęgniarskiej. Są jeszcze wolne miejsca dla nowych mieszkańców. Po dalsze informacje prosimy telefonować do biura COPERNICUS LODGE (416) 536 - 7122.

OPALAMY SIĘ

Przede wszystkim nie zaleca się długiego przebywania na słońcu paniom, które skończyły czterdzieści lat! Aczkolwiek bowiem efekty, jakie daje opalenizna nadają skórze chwilowo zdrowego wyglądu, to jednak długie działanie promieni słonecznych wysusza nadmiernie skórę, a czasami niszczy bezpowrotnie znajdujące się pod skórą włókna sprężyste.

Zawsze należy pamiętać o środkach, które chronić będą naszą skórę, bez względu na nasz wiek. Wbrew krążącym opiniom, unikac należy używania tłustych kremów czy popularnego kiedyś masła kokosowego. Krem tłusty bowiem nie tylko nie chroni skóry przed poparzeniem, ale powoduje szybkie zmęczenie skóry.

Na rynku znajduje się ogromna ilość preparatów, które przyspieszają proces opalania i chronią naszą skórę przed nadmiernym działaniem promieni słonecznych. Trudno stwierdzić, które są lepsze, a które gorsze, jako że wszystkie produkowane są na podobnej bazie. Wypróbowany jest preparat, który filtruje promienie słoneczne, a w czasie opalania nawilża delikatnie skórę. Jest to "Tropical Blend" - mieszanka pięciu różnych olejków naturalnych.

Jeżeli zaś nie mamy "pod ręką" odpowiednich kosmetyków, a pogoda jest wspaniała, możemy posmarować twarz kremem Nivea, oliwką kosmetyczną lub jakimkolwiek kremem nawilżającym.

KLAUDYNA

RENOWACJA mebli antycznych i stylowych
Bezpłatna wycena i porady
TEL. 248-2919 lub 242-5305

WRKSASANA - DRZEWO (Wersja pierwsza)

Pozycja ta uczy utrzymywania równowagi na jednej nodze, zmusza do skupienia, działa uspokajająco.

Stajemy prosto. Stopę prawej nogi opieramy jak najwyżej o udo lewej nogi (kolano skierowane w bok). Dłonie składamy na klatce piersiowej i staramy się zachować równowagę tak, aby stać prosto i nieruchomo. Oddychamy głęboko i spokojnie. Pozostajemy w tej pozycji tak długo, dopóki nie zacznie nas to męczyć. Zmieniamy nogę. Trenując koncentrujemy się wyłącznie na utrzymaniu równowagi.

SPECJALNA OFERTA WAKACYJNA

roczna prenumerata

**TYLKO
\$ 37.50**

oferta wygasa 15 sierpnia 1984

PROSZĘ O SPECJALNĄ, ZNIŻKOWĄ PRENUMERATĘ ECHA TYGODNIA, CAŁY ROK TYLKO \$37.50

Imię i nazwisko
Numer domu
Numer mieszkania
Ulica
Miejscowość
Prowincja lub stan
Kod pocztowy

Zalążam czek lub Money Order na \$37.50
Proszę wyciąć ten kupon wraz z czekiem lub M.O.
wysłać na adres
ECHO TYGODNIA
393 SHAW St.
TORONTO, ONT M6J 2X4

ZDROWIE

Pij mleko

Kto regularnie wypija codziennie 1 litr mleka, jogurtu czy kefiru, kto często jada zółty ser, może się nie bac deficytu wapnia, bardzo ważnego składnika mineralnego, decydującego o naszym samopoczuciu, nastroju, zdrowiu, a nawet urodzie

Organizm człowieka zawiera sporo, bo aż 1,2 kg wapnia przy wadze wynoszącej 60 kg. Około 99% z tego mieści się w kościach i zębach, reszta jest niezbędna do prawidłowego przebiegu reakcji chemicznych - Dzienna, niezbędna dla zdrowia dawka wapnia wynosi około 1 grama dziennie. Mleko zawiera go 118 mg, jogurt - 214, kefir - 120, ser edamski - 800, ser pleśniowy - 520, oczywiście w 100 g. O tym, jak ten składnik mineralny jest dla nas ważny, przekonujemy się dopiero wtedy, kiedy go zabraknie. Szczególnie dokuczliwe są objawy jego niedoboru w unerwieniu i w tkance miękkiej. Osoba, u której następuje niedobór wapnia, staje się pobudliwa, niecierpliwa, brakuje jej chęci i energii do pracy. Niedostatek tego składnika może się również objawiać bezsennością. Wapń jest niezbędny do prawidłowego krzepnięcia krwi, do sprawnej czynności serca, ma też duże znaczenie w leczeniu alergii, zapobiega na przykład uczuleniowym obrzękom i opuchliznie. Skurcze w nogach - tak bolesnie odczuwane w nocy, bywają następstwem braku tego składnika.

Kto bezskutecznie wypróbował już wszystkie środki, których zadaniem miało być sprowadzenie zdrowego snu - niech sięgnie wieczorem po dużą szklankę ciepłego mleka. Jest to środek nasenny skuteczniejszy od wielu renomowanych pigułek. Dlaczego? Ano, właśnie dzięki zawartości wapnia.

Jak wynika z badań, u dziewcząt w okresie dojrzewania, na kilka czy kilkanaście miesięcy przed wystąpieniem pierwszej miesiączki, poziom wapnia obniża się. W tym między innymi upatruje się przyczynę braku równowagi, nerwowości, zmienności nastrojów, bezsenności podlotków. Jeśli chodzi o kobiety dorosłe, poziom wapnia w ich organizmie uzależniony jest od sprawnej pracy jajników i prawidłowej gospodarki hormonalnej. Na kilka dni przed miesiączką ilość wapnia zmniejsza się - stąd zapewne kłopoty z samą sobą

nerwowość, brak równowagi psychicznej, skłonność do płaczu.

Szczególnie w okresie przekwitania niedobory wapnia (na skutek "usypiania" jajników i zmniejszonej ilości produkowanych przez nie hormonów) mogą dawać takie objawy, jak uderzenia krwi do głowy, potliwość, skurcze w łydkach.

Oczywiście, samo picie mleka nie zawsze wtedy wystarcza, wskazane jest wówczas przyjmowanie - po uzgodnieniu z lekarzem - preparatów wapniowych.

Nie wolno jednak zapominać o jednej ważnej sprawie, o tym mianowicie, że spożyty w potrawach fosfor jakby "kasuje" wapń.

Aby do tego nie dopuścić, należy dostarczać te składniki w takiej proporcji - na 2 części wapnia 1 część fosforu. Ponieważ 100 g mleka zawiera 85 mg fosforu, a ser - 320 mg trzeba tak zastawić, na przykład, śniadanie, aby organizm nie doznał uszczerbku.

☆☆☆☆

Nowinki medyczne Skóra która rośnie

Z Jeruzalem donoszą iż żydowski uczeni osiągnęli sukces w rozmnażaniu komórek skóry w warunkach laboratoryjnych. Dr Nahum Ben-Hur, szef kliniki operacji plastycznej w Jeruzalem oświadczył na konferencji prasowej, że pobrana drobna próbka skóry od pacjenta może urosnąć wielokrotnie w warunkach laboratoryjnych. Nowe odkrycie stwarza szansę rozszerzenia techniki autoprzczepów skóry.

Robot u dentysty

Z Atlanty donoszą, że wynaleziono szkoleniowego robota dla studentów stomatologii. Maszyna imituje zachowanie pacjenta na fotelu dentystycznym. Gdy wiertło wchodzi za głęboko robot wydaje jęki. Gdy zsuwa się na "dziąsła" zaczyna "krwawić". Tajemnicą urządzenia są komputerowe mierniki siły nacisku narzędzi rejestrujące błędy w dentystycznej sztuce powodujące ból. Niektóre jednak zabiegi bywają bolesne niezależnie od zdolności dentysty. Wówczas robot pełni funkcje osławiającego lekarza z reakcjami bólowymi pacjenta.

Najmniejsi mogą urosnąć

Laureat Nagrody Nobla Roger Guillemin oświadczył na VII Światowym Zjeździe Endokrynologów w ub tygodniu, że odkryta przez niego komórka odpowiedzialna za wydzielanie hormonu wzrostowego może być używana do leczenia karłowatości, zahamowania wzrostu, złamań kości, a nawet starzenia tkanek.

Sterylizacja bez operacji

Kanada zaaprobowała nową, nieoperacyjną metodę sterylizacji kobiet. O metodzie tej pisaliśmy szczegółowo w 12 numerze "Echa Tygodnia" w 1982 roku. Polega ona na wprowadzeniu do jajowodu silikonowych zatyczek powodujących jego niedrożność. Badania nad zastosowaniem tej metody trwały w USA od 1978 roku w zespole pod kierunkiem Roberta Erba. Nadal trwają badania nad odwracalnością sterylizacji czyli sposobem usuwania zatyczek.

Stosowana obecnie sterylizacja wymaga przecięcia jamy brzusznej i przepalenia podwiązania lub rozcięcia jajowodów.

Nowa metoda może być stosowana w gabinecie lekarskim gdzie zabieg trwa 20 minut. Wprowadzenie nowej metody o nazwie hysteroscope do praktyki lekarskiej potrwać może od roku do 3 lat.

MATRYMONIALNE

SZUKAM pana (kochającego dzieci) z samochodem, na sobotnie i niedzielne weekendy i długie wieczorne rozmowy telefoniczne we wtorki. Dowcip sytuacji mile widziany. Sknerstwo wykluczone. Wiek od 60 lat. Dobra kondycja. Temperament zbyteczny. Oferty listowne E T A-10.

KAWALER lat 28, na stałe w Kanadzie, bardzo samotny, pogodnego usposobienia, pozna panią do lat 30 o podobnym zainteresowaniu w celu matrymonialnym.

PANI, nie paląca, przyjmie wszelką pracę na terenie Montrealu - może być opieką nad małym dzieckiem, prowadzenie domu, przyjmowanie telefonów w gabinecie lekarskim itp. Oczekuje propozycji -
TEL (514) 932-1775 - Montreal
w godz 14-16 - pon -piątek

A-12
KAWALER, lat 30, od 3 lat w Toronto, ustabizowany, interesujący się poezją, muzyką klasyczną, filmem, z bardzo dobrą aparacją, pozna Panią do lat 30 w celu nawiązania kontaktów towarzyskich, najchętniej z nowo przybyłą emigracją, z kulturalnym obyczajem i minimum średnim wykształceniem. Poważne foto-oferty kierować na adres E T Dla A-334 87-89

NIEZALEŻNIE materialna, 34 lata, 2 dzieci, pogodna, szczupła, poszukuje bratniej duszy. Tel (519) 728-6808 A-11

POLKA, 33 lata, szczerza, sympatyczna i chyba atrakcyjna, od 2 lat w Kanadzie, wśród tłumy, a jednak samotna, pragnie poznać zdecydowanego na trwałą znajomość, w konsekwencji małżeństwo, wysokiego, przystojnego kawalera (a w każdym razie pana bez zobowiązań, lat 30-38, ze wschodniej Kanady (Ontario, Quebec).

Chciałabym, aby Pan ten był katolikiem, który w Kanadzie jest już na tyle długo, że czuje się tu pewnie - tak psychicznie jak i zawodowo, na tyle natomiast krótko, że czuje w sobie jeszcze ten polski romantyzm.

Tylko poważne foto-oferty, wraz z adresem i telefonem proszę kierować na adres Redakcji Dla A-333

DRODZY PANOWIE, JEŻELI JESTESCIE WOLNI I ŻYCZYCIE KORESPONDOWAC Z NASZYM UROCZYM PANIAMI W POLSCE, PISZCIE DO NAS, ZAŁĄCZAJĄC +15 00 NA CZŁONKOWSTWO, A OTRZYMACIE BEZPŁATNIE FOTO ALBUM PANI I DANE OSOBOWE EWAPOL, GENERAL DELIVERY, PORT COQUITLAM, B C V3C 3V3

PACZKI DO POLSKI NAJSOLIDNIEJ NAJTANIEJ CHCESZ NAPRAWDĘ POMÓC RODZINIE W POLSCE WYSYLAJ PACZKI TYLKO ZA POŚREDNICTWEM FIRMY

TransCanPol

jedyną firmę posiadającą kanadyjski serwis w Polsce

GWARANTUJEMY:

- dostawę paczek do drzwi odbiorcy
- ubezpieczenie przesyłki
- potwierdzenie odbioru przez odbiorcę na czwartej kopii dowodu nadania
- uprzejmą i miłą obsługę w Kanadzie i w Polsce
- rzetelną informację

UNIKACIE PAŃSTWO:

- dodatkowych kosztów i opłat (portowych, lotniskowych i za serwis w Polsce, którego faktycznie firmy nie rozwożące paczek w Polsce nie wykonują)
- rozkradnięcia paczki przez nieuczciwych magazynierów, którzy w firmach nie dowożących paczek do domów, mają czas na "kontrolowanie" zawartości paczki, zanim zgłosi się odbiorca
- oszczędzicie swoim najbliższym straty czasu i dodatkowych kosztów związanych z podróżą po odbiór paczki

PORÓWNAJCIE PAŃSTWO RODZAJ OFEROWANEGO SERWISU - PEWNOŚĆ CENY, A PRZEKONACIE SIĘ, ŻE

TransCanPol

393 Roncesvalles Ave
Toronto, Ont M6R 2N1, tel 535-9944

OFERUJE PAŃSTWU NAJTANSZY I NAJSOLIDNIEJSZY SERWIS

Posiadamy materiały do pakowania paczek
SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ NASZE BIURA TERENOWE I DEALERZY

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

PONTIAC, BUICK, CADILLAC

Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour)

GENERAL MOTORS

pozyczka na samochód
Specjalizujemy się w otrzymaniu pożyczki na samochód dla nowo przybyłych minimalna wpłata niskie miesięczne spłaty

Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko

ARNOLD PENK

(Wyrozniony przez GM jako "Senior master salesman")
PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW LUB UBEZPIECZEN PROSZĘ DZWOŃC 964-3211 LUB DO DOMU W KAŻDYCH GODZINACH 731-0757 ZOSTAWIAJĄC NAZWISKO I NUMER TELEFONU

832 BAY ST., TORONTO (przy College St.)

HOROSKOP TYGODNIA z TELESKOPU ESERALDY 14.VII. - 20.VII.

BARAN
(Aries)
21 03 -20 04

Nie powtarzaj starych błędów. Czas aby z dawnych doświadczeń wyciągnąć wnioski na przyszłość. Unikaj rozrzutności i ludzi którzy cię do niej będą mawiać. To, co posiadasz może być w pewnym niebezpieczeństwie, bądź szczególnie ostrożny 16-ego. Staraj się jednak nie okazać najbliższej osobie że kłopoty nie zaniebuj konsultacji z lekarzem.

BYK
(Taurus)
21 04 -21 05

W nadchodzącym tygodniu najlepiej będzie zorganizować pracę i rozłożyć ją na cały miesiąc. Pomogą ci w tym nieoczekiwane wydarzenia i ludzie którzy koniecznie będą chcieli udzielić ci rad. Nowe znajomości przerosną się w przyjaźnie i zażyłe związki a samotne Byki mogą oczekiwać całej symfonii romantycznych przeżyć. Jeżeli masz zamiar zamawiać lub kupować coś drogą telefoniczną - zrób to 19-ego.

BLIŹNIAKI
(Gemini)
22 05 -21 06

Czas zabrac się za usprawnienie w mieszkaniu. Jeżeli zamierzałeś kupować urządzenie elektryczne lub kuchenne zrób to na początku tygodnia a w ten sposób w starym mieszkaniu poczujesz się jak nowo narodzony. Odwiedź starego znajomego wybij się do restauracji, obejrzyj co nowego zbudowano w twojej okolicy. Tego rodzaju wiedza przyda ci się w całkiem nieoczekiwanym momencie. Pod koniec tygodnia będziesz chciał być w kilku miejscach naraz co naturalnie będzie niemożliwe.

RAK
(Cancer)
22 06 -23 07

Czeka cię w nadchodzącym tygodniu dużo specjalnych wydarzeń wiele czasu spędzisz poza domem oddając się ulubionym rozrywkom w gronie ulubionych znajomych. Na horyzontie nowe plany i nowe możliwości. Niewykluczone że staniesz przed koniecznością radykalnej zmiany trybu życia. Ale musisz być na czasie, nie zapieraj się więc z całych sił i pozwól aby twoje życie odkryło się o 360°. W końcu tygodnia odnajdziesz odpowiedzi na dręczące cię pytania.

LEW
(Leo)
24 07 -23 08

Praca, praca i jeszcze raz praca. Lepiej jeżeli wykonać ją będziesz w grupie ludzi z którymi współpracujesz. Wszystko ułoży się aż nadto pomyślnie, czym narazisz się na oznaki zazdrości ze strony znajomych. Zdrowie kwitnie. Podróż zaczęta 16-ego stanie się przemilnym doświadczeniem a w czasie jej trwania przyjmować będziesz wyrazy podziwu i admiracji ze strony ludzi, na których ci zawsze zależało. Dodatkowe dochody sprawią, że poradzisz sobie ze wszystkimi płatnościami.

PANNA
(Virgo)
24 08 -23 09

Mozesz sobie wreszcie pozwolić na kupno drogich rzeczy i na duże wydatki. Finansowo bowiem ustaliło się wreszcie i nie musisz się zamartwiać drobnymi kłopotami. Wszystkie twoje projekty zostaną zaakceptowane z entuzjazmem, czym wygrasz sobie wiele. W końcu tygodnia musisz się jednak liczyć z możliwością nieporozumienia. Będziesz miał bowiem całkiem inne zdanie niż twój szef. Ogromną rolę w nadchodzącym tygodniu odegrają Lew i Skorpion.

WAGA
(Libra)
24 09 -23 10

Coś przeszkodzi ci w pracy i sprawi, że porzucisz wszystkie dotychczasowe obowiązki i udasz się w podróż. Przed wyruszeniem jednak pamiętaj, aby wysłuchać sąsiada który ma dla ciebie specjalne informacje. Ktoś chce wyciągnąć korzyści z twojej naiwności bądź szczególnie ostrożny 16-ego. Zakochane Wagi powinny zwrócić uwagę na to, co w wolnych chwilach robi wybranka (-ek) serca. Być może bowiem że od dawna jesteś w tej materii wodzony za czas 20-ego czeka cię ważne spotkanie.

SKORPION
(Scorpio)
24 10 -22 11

Niestety wszystkie twoje wysiłki pójdą na marne. Trzeba będzie zacząć od początku - ku twemu ogromnemu rozczarowaniu. Nie bierz sobie jednak wszystkiego tak do serca. Obok ciebie są zyczliwi ci ludzie i powinieneś o wszystkim porozmawiać z partnerem. W końcu tygodnia zaś cały twój czas pochłonie ustalanie budżetu finansowego nie jest złe, ale mogłoby być lepiej, 19-ego spotkasz wpływowych ludzi, nie zmarnuj szansy!

STRZELEC
(Sagittarius)
23 11 -21 12

Przed tobą generalne zmiany. Będą one dla ciebie bardzo korzystne przyniosą nowe dochody i nowe możliwości. Bardzo pomogą ludzie tej samej płci. Sprawy bowiem które od dawna uważasz za zamknięte staną się centrum twojego zainteresowania. 17-ego wolne Strzelce mogą wstąpić w związki małżeńskie lub choćby złożyć uroczyste obietnice. Wszystkie kontrakty zawarte tego dnia będą bardzo pomyślnie.

KOZIOROŻEC
(Capricorn)
22 12 -20 01

Warto wprowadzić drobne usprawnienia na płaszczyźnie zawodowej. Warto również odwiedzić krewnych i przyjaciół twoich rodziców lub kogoś starszego z twojego otoczenia. W nadchodzącym tygodniu możesz polegać wyłącznie na samym sobie, tak w pracy, jak i sprawach osobistych. Aby rozerwać się nieco, wybierz się 18-ego po zakupy. Gwiazdy szczególnie przysięwającą tym inwestycjom które mają uczynić cię młodszym. Pod koniec tygodnia zadbaj o zdrowie. Lepiej zapobiec w porę przyszłym dolegliwościom.

WODNIK
(Aquarius)
21 01 -19 02

Najważniejsze rzeczy dziać się będą dla Wodników posiadających dzieci. Wyniosą one bowiem wiele satysfakcji z obcowania z młodszą latoroślą i same poczują się przez to pełne sił i młodzieńczej werwy. Na początku tygodnia spotkasz się z przejawami wyraźnej zazdrości ze strony kogoś kogo do tej pory uważałeś za oddanego ci przyjaciela. Trzeba będzie coś udowodnić sobie i innym, zaś udowodnienie własnych racji stanie się prologiem do całej serii nowych wydarzeń.

RYBY
(Pisces)
20 02 -20 03

Uda ci się rozwiązać problemy z którymi od dawna boryka się całe twoje otoczenie. Staniesz się dzięki temu niezwykle popularny a kto wie czy nie nazwany zostaniesz mianem bohatera. W każdym razie będziesz podziwiany i uznawany. Przez to właśnie stracisz nieco tak głowę jak i kontrolę nad sytuacją. Żeby zaś skomplikować sprawę już dokładnie, dasz się porwać fali namiętnych uczuć i zupełnie zapomnisz o świecie. Na szczęście zdrowie dopisze, będziesz go bowiem bardzo potrzebował.

DO WYNAJĘCIA od zaraz 3-sypialniowy apartament w nowym domu, z balkonem i garażem
Brownline, Lakeshore
TEL Toronto 848-4607

LOKAL dla celów handlowych na Roncesvalles
WYNAJME Oferty proszę kierować na
393 Shaw Str
M5X 1E2 TORONTO
Echo Tygodnia

POSZUKUJE garażu do wynajęcia w okolicy Roncesvalles albo High Park
Proszę dzwonić Wladek
TEL Toronto 769-8460

PONTIAC BUICK LIMITED

Przedstawiciel General Motors

348 Danforth Ave. E. Toronto,

TEL. (416) 469-5531 ext 281

Posiada dla państwa bogaty zestaw fabrycznie nowych i używanych samochodów

- udzielamy długoterminowych pożyczek
  - niskie miesięczne spłaty
  - ułatwiamy otrzymanie ubezpieczenia na bardzo dogodnych warunkach
  - każdy kupujący otrzymuje bezpłatnie olej na 100 tys km
  - udzielamy gwarancji na 60 000 km (Acadian, Skylark, Phoenix)
  - specjalna zniżka na samochody Pontiac 2000 Pontiac 6000 i Buick
- Wszystkie sprawy załatwiamy w języku polskim

Renowacja i konserwacja

"idą ze sobą ręka w rękę"

Zanim weźmiesz się do remontu, pozwól naszym specjalistom oszczędności energią zbadać jak możesz w twym domu obniżyć koszty ogrzewania. Zadzwoń

595-6780

Toronto Hydro Hotline

49 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K5
TEL 534-9864

TADEUSZ KACZOR - "BAŁTYK SERVICE"
9850 Papineau No 16, Montreal, Que H2B 1Z8
TEL (514) 382-3817

Jedyna Firma Wysyłająca Do Polski Towar Na Zlecenie!!

POLECA

- ARTYKUŁY SPOŻYWCZE
- SAMOCHODY I CIĄGNIKI
- LEKARSTWA
- ARTYKUŁY GOSPODARCZE
- ALKOHOL I SOKI
- OWOCE CYTRUSOWE
- DYWANY, FIRANKI ITP
- BILETY LOTNICZE DO POLSKI

NAJMNIEJSZE ZAMÓWIENIE \$ 30
ALBO PACZKA 5 KG MINIMUM

KAWA ZIARNISTA NAJTAŃSZA - \$ 6 ZA KG,
DZINSY 3 PARY \$ 39

WSZYSTKIE PACZKI DOSTARCZANE SĄ DO RĄK ODBIORCY

oferujemy

NAJNIŻSZE CENY W AMERYCE POŁNOCCYJ
OPŁATY W DOLARACH KANADYJSKICH

Najnowsze ograniczenia w Polsce dla firm wysyłających paczki naszej firmy nie dotyczą!

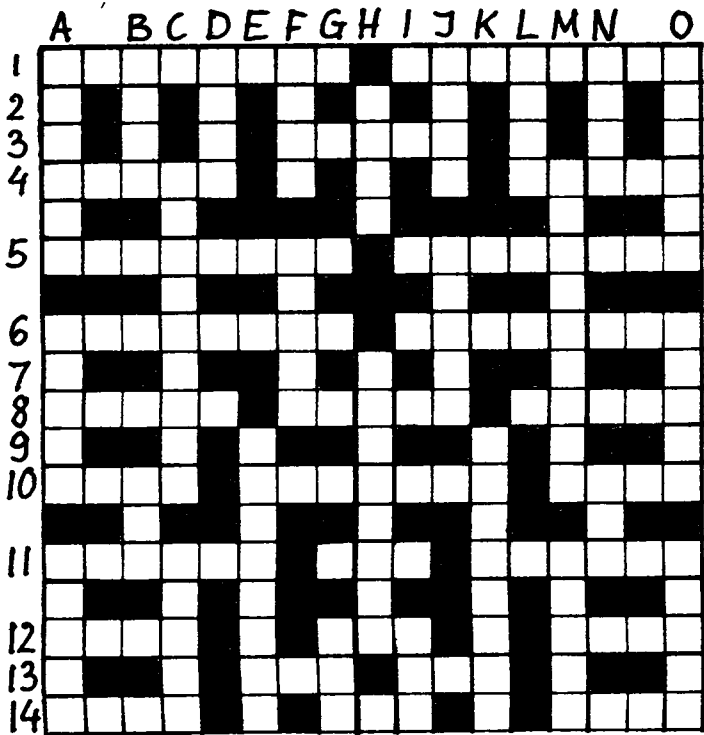
\$128,000

Styl country w Bloor West Village. Duża kuchnia z wyjściem na podwórko 3 sypialnie, 2 łazienki, wykonana piwnica, parking. Wszystko o czym zamarzysz pod jej dachem. Informacje EY FIRLA TEL 237-0137
A E LePage R E Services d Realtor W51176

90-102

EMPIRE TRAVEL AGENCY Ltd
OFICJALNY PRZEDSTAWICIEL PKO
Właścicielka RENATA OKOŁO KUŁAK
CZARTERY DO POLSKI 1984 DODATKOWE PRZELOTY
Bezpośrednie połączenia Toronto Warszawa Toronto
Polskimi Liniami Lotniczymi LOT
19 MAJA, 2 CZERWCA, 16 CZERWCA, 29 LIPCA
Po szczegółowe informacje prosimy dzwonić
TEL 536-3554 536-6991
185 Roncesvalles Ave Toronto M6R 2L5 (naprzeciwko Credit Union)

KRZYŻÓWKA NR 91

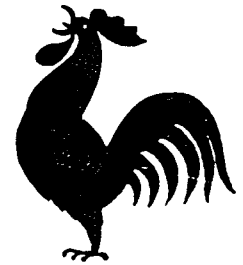

Pozomo*

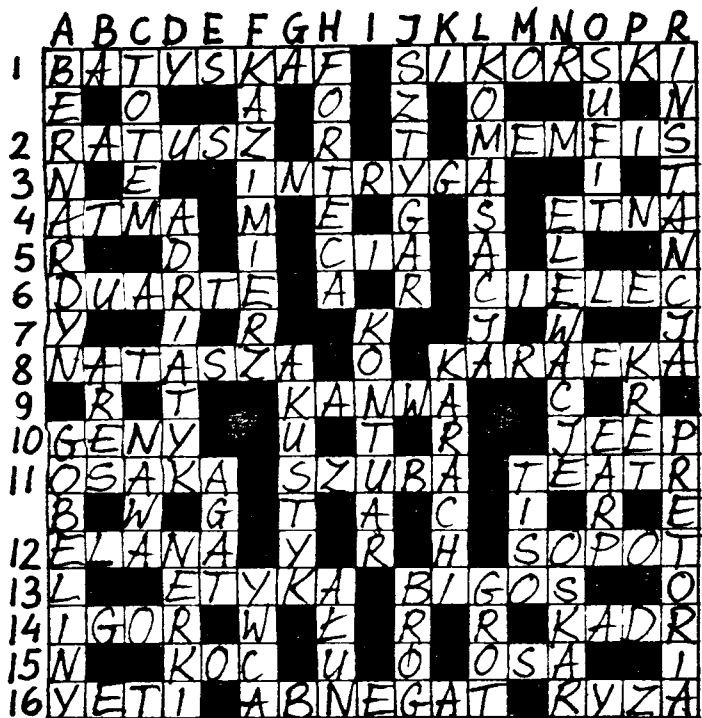
- 1-A dawny statek trzymasztowy z ozaglowaniem rejowym
- 1-I wielki poeta romantyzmu polskiego
- 3-F furmańska "komenda"
- 4-A jedna z rzek Indii
- 4-L razy
- 5-A podpisał go pan Twardowski
- 5-I rzymski poeta, twórca erotyków
- 6-A regionalna nazwa ciasta z makiem
- 6-I rozkoszuje się komfortem
- 8-A automat przypominający wyglądem człowieka
- 8-F roślina hodowana w Meksyku na alkohol
- 8-L większy od morza
- 10-A ryba wód górskich
- 10-E człowiek bardzo wątlej budowy
- 10-M rodzaj alkoholu
- 11-A gilotyna, miejsce straceń
- 11-G niebiesko kwitnąca roślina uprawiana na włókno
- 11-K cienki pasek skóry
- 12-A miejsce na pustyni zasobne w wodę
- 12-G spod naczynia
- 12-M kraj współcześnie walczący z Irakiem
- 13-E irlandzka organizacja militarna
- 13-I przedrostek świadczący o wtórności ruchu
- 14-A małe, płaskie owrzodzenie słuzówki jamy ustnej
- 14-G niedopuszczalny w kiewrownicy
- 14-M samochód

- 1-O największy dopływ rzeki Ob
- 2-H typowe zwierzę kanadyjskie
- 4-C ustępowanie
- 4-M przybycie do obcego kraju w celu osiedlenia się
- 5-F imię zenskie
- 5-J worek z gęstego materiału na poduszkę
- 6-A rewolucjonista francuski zginął z ręki zyrondystki
- 6-O poeta polski XIX w
- 7-H zwierzę zmieniające kolor
- 9-E jedna z prowincji Hiszpanii
- 9-K z jadem w ogniu
- 10-B utwór poetycki o charakterze patetycznym
- 10-N alkohol z trzciny cukrowej
- 11-A deszczowa pogoda

- 11-C odcinek utworu muzycznego tworzący całość wyrazową
- 11-M wybrana grupa
- 11-O japońska szermierka na kije
- 12-G sina na horyzoncie
- 12-I Organizacja Narodów Zjednoczonych

KRZYŻÓWKA NR 90

Pionowo

- 1-A sztucznie usypane wzniesienie
- 1-B sprawuje władzę
- 1-D wagon restauracyjny w PKP
- 1-F inicjuje wybuch na odległość
- 1-J przemysłowe miasto w Polsce
- 1-L taniec towarzyski
- 1-N cos pięknego

INFORMATOR TURYSTYCZNY

TORONTO — LONDYN — TORONTO Cena \$ 510

SPECJALNA OFERTA DLA
CZYTELNIKÓW "ECHA TYGODNIA"
(na ograniczony czas)

Przeloty czarterowe LONDYN (Gatwick) — WARSZAWA — LONDYN Cena \$ 270

Sprzedaz biletów nie później niż 21 dni przed odlotem

JAMAJKA

SEA WIND BEACH RESORT
7-dniowe WAKACJE

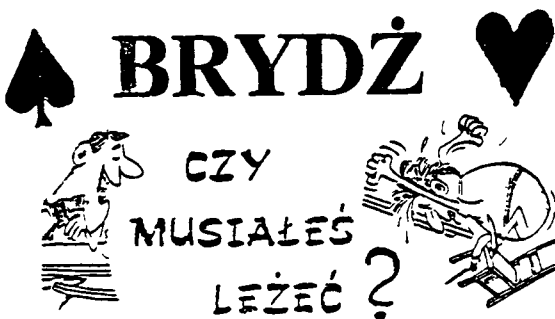
\$ 299 od osoby Przelet i hotel

Posiłki (7 śniadań i 3 obiady) ekstra \$ 109
Dodatkowa opłata za podatek hotelowy i lotniczy
ZYCZYMY PAŃSTWU
PRZYJEMNYCH WAKACJI

COLODY TRAVEL

415 Yonge Str. Toronto
TEL. 598 - 3337

Na widok stolika od razu widać, że jeśli pikki się nie rozłożą to leżymy. Pierwszą lewę bierzemy Asem trefli i przechodzimy na stół pikkiem. Bijemy trefl ze stołu atutem w rękę i znów idziemy na stół pikkiem. Ponownie bijemy trefl w rękę atutem.

Teraz moment decydujący zakładamy, że jeden z przeciwników posiada 4-o Waleta pik, oraz, że W posiada Króla kier, co wynika z licytacji. Należy więc wyrobić mu Króla kier aby był zmuszony trzymać tego Króla. W tym celu gramy małe kier do Asa na stole. Skolei gramy wszystkie atuty. Gdy zagramy ostatnie atuty sytuacja będzie taka:

P. ♠ Qx
Z. ♠ x ♣ x
W. ♠ J10 ♠ K
D. ♠ x ♠ Q ♠ x

Z nieważny, ze stołu idzie blotka kier - a.e co strąci W. Jest on w przymusówce "pik-kier". Jeśli strąci Króla kier wydobrzy nam Damę, jeśli pik, wydobrzy pikki.

Proszę teraz zmienić rozdanie i dać graczowi Z 4 pikki z waletem a graczowi W jedno kier i jedno trefl. Rozgrywamy, oczywiście, identycznie jak uprzednio, lecz przy ostatnim zagranie atuty sytuacja będzie wyglądała następująco:

P. ♠ Qx ♠ x
Z. ♠ J10 ♠ K ♠ Q
D. ♠ x ♠ Q ♠ x

Teraz W jest nieważny a Z jest w przymusówce "pik-trefl". Jeśli strąci Damę trefl wydobrzy nam trefla na stole, jeśli 10-c pik, wydobrzy pikki. W każdym wypadku odważniak robi 13 lew. W dziedzinie przymusówek dzisiejszy przykład jest bardzo łatwy.

10-CP

Północ		Wschód	
♠ AKQx	♠ J1098	♠ KJxxxx	♠ x
♥ Axx	♥ KJxxxx	♥ x	♥ xx
♦ xx	♦ KJxxxx	♦ x	♦ xx
♣ xxxx	♣ KJ10xx	♣ xx	♣ xx

Zachód: ♠ xx, ♥ xx, ♦ xxx, ♣ KQJ10xx

Deklarant: ♠ xxx, ♥ Qx, ♦ AKQJ10xx, ♣ A

Redaguje kibic LICYTACJA

F	Z	P	W
karo 2 trefl	2 pik	3 kier	pas
karo pas	4 pik	pas	kontra
trefl kontra	5 kier	kontra	pas
karo pas	pas	pas	pas

WYJŚCIE: Króla trefli
Zorientować do licytacji 5 trefli u D
1 5 kier u P wskazuje na posiadanie Asa lub renonsu w tych kolorach. Ale 7 karo to bardzo ambitny kontrakt. Trochę cieżko!

KOMUNIKATY TORONTO

Kongres Polonii Kanadyjskiej OKRĘG TORONTO

**OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM
MIĘDZYORGANIZACYJNE
BIURO IMIGRACYJNE**
192 Garden Ave
Tel 532-1126

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
128 Fern Ave
Tel 533-9471

**OŚRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**
206 Beverley Str
Tel 979-9634

KOMUNIKAT

**WIELKI PIKNIK SKARBU NARODOWEGO W
PARKU PADEREWSKIEGO ODBĘDZIE SIĘ W
NIEDZIELĘ DNIA 15 LIPCA br**

**Początek - godz 9 rano
Msza św polowa w intencji Polski - godz 12 00,
odprawi ksiądz Prałat Fr PLUTA**

**Zabawa taneczna od godz 3 - 8-ej Gra orkiestra
"COMBO" (Cyganki)
Bufet - dobrze zaopatrzone
WSTĘP \$ 3 ,, od osoby Dzieci poniżej 12 lat - wstęp
wolny
DOJAZD 427 na północ, która przechodzi w H-wy 27,
przejechać H-wy 7, - 5 km dalej, Park Paderewskiego**

**ZAPRASZAMY WSZYSTKICH
KOMITET SKARBU NARODOWEGO
W TORONTO**

UWAGA! RODZICE HARCERZY.

Greenwood Lodge, R R 2 Combermere W pełni wyekwi-
powane kabiny do wynajęcia Słoneczna, piaszczysta plaża .
Bliisko harcerskich obozów na pobliskich Kaszubach
TEL TORONTO (416) 537-2876 po 10 wieczór

Echo Ojczyzny

codzienny polski program radiowy
nadawany od godziny 11 05
od poniedziałku do piątku włącznie.
ze stacji CHIN FM 100.7
tel. 531-9991

Prowadzi Karola Kęsik.

Muzyka,
wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze
Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe
i wszelkie komunikaty

POLSKI PROGRAM RADIOWY
na stacji CJVB w VANCOUVER - 1470 AM
w każdą niedzielę od 14 30 do 16 00
Prowadzi STASIA MAŁCZYŃSKA i TONY JOCHLIN
Tel. 946 - 9617
Wiadomości z Polski, ogłoszenia i komunikaty polonijne,
komentarze, koncert życzeń, ogłoszenia handlowe

"PANI JADWIGA" Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville - od godz 1 do 2
w każdą sobotę Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty - przyjmuje się telefonicznie
691 - 8789

"POLONEZ" Polski program radiowy
Producent MAREK J GOLDYN
2120 Bloor St W Toronto, M6S 1M8, Tel (416) 762-7254
W soboty 3 30 - 4 30 1250 AM CHWO

"POLONIA REVIEW" Polski Program Telewizyjny

Wtorki i piątki - godzina 7 30 wieczorem,
Czwartki - godzina 6 30 wieczorem na kanale 10
(Maclean Hunter Parkdale)
Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia
Polonii kanadyjskiej

PIKNIK w Parku Paderewskiego

Odbędzie się w niedzielę
DNIA 15 LIPCA br
Początek godz 9 00 rano
Msza św polowa w intencji
Polski o godz 12 00, odprawi
ksiądz prałat Fr Pluta
Zabawa taneczna od
godz 3 00 - 8 00 Gra orkiestra

"COMBO" (Cyganki) Bufet
dobrze zaopatrzone
WSTĘP \$3 00 od osoby -
dzieci poniżej 12 lat - wstęp
wolny

DOJAZD 427 na północ,
która przechodzi w H-wy 27, -
przejechać H-wy 7 - 5 km dalej
Park Paderewskiego
ZAPRASZAMY
WSZYSTKICH

Komitet
Skarbu Narodowego
Toronto

KOMUNIKAT SKARBU NARODOWEGO W TORONTO

W myśl ostatniej woli śp Eugeniusza Fedorowicza, by
zamiast kwiatów na Jego trumnę, składać donacje na
Skarb Narodowy, Komitet Skarbu Narodowego w To-
ronto, niniejszym potwierdza odbiór donacji od nastę-
pujących firm i osób

1 Davidson Partners Ltd - Toronto	\$50 00
2 House of Commons NDP Reserch Group Mrs Lyse Chartrand - Ottawa	\$40 00
3 pp St Brodczy - Toronto	\$40 00
4 pp Marek i Maria Bieniasz - Toronto	\$50 00
5 pp Kazimierz i Izabela Fedorowicz	\$20 00
6 p Jadwiga Peschel	\$10 00
7 p Julia Kicinska - Etobicoke	\$25 00
8 p Wanda Zalutynska - Toronto	\$25 00
9 p Anna Czajkowska - Ottawa	\$25 00
10 p H E Wyatt - Calgary	\$15 00

Razem \$300 00

Lista Nr 2

Lista Nr 1 \$405 00

Lista Nr 2 \$300 00

Razem \$705 00

W imieniu pani Ireny Fedorowiczowej -
DZIĘKUJEMY
KOMITET SKARBU NARODOWEGO
w Toronto

Dokonczenie ze str 2

roku życia jak sam mówi w
warunkach tak ciężkich jak te,
które opisał w swym klasycy-
nym dziele "Położenie klasy ro-
botniczej w Anglii" młody
Engels Poprzysiął sobie wte-
dy, że musi to zmienić Zapisał
się więc do brytyjskiej partii ko-
munistycznej, ale wystąpił z
niej w latach 60-tych twierdząc,
że przynależność do niej prze-
szkądza mu w pracy związkow-
wej W roku 1981 został przy-
tłaczający większością głosów
wybrany przewodniczącym bry-
tyjskiego związku zawodowego
górników Był już od dawna
znany jako marksista-radykał i
taką odbył kampanię wybor-
czą Wybór Scargilla dowiódł,
że od lat konserwatywny i
umiarkowany związek gór-
ników przeszedł gruntowne
zmiany

***
Czy Scargill jest począt-
kiem procesu marksistowskiej
radykalizacji całej brytyjskiej
klasy robotniczej i jej ruchu
związkowego czy też raczej ef-
emerydą trudno w tym momen-
cie definitywnie rozstrzygnąć
Ale jest już pewne w tej chwili,
że nieufnie trzeba się odnosić
do tego zachodniego przywód-
cy związkowego, który wyrobi-
wszy sobie opinię nieustępli-
wego bojownika o prawa robotni-
ków stara się wykorzystać swą
dobrą opinię związkowca w
obronie zbankrutowanego
marksizmu czy totalitarnych re-
zimów Powiedzmy sobie w
koncu wyraźnie, że Arthur
Scargill poparł sowiecką inwa-
zję na Węgry w 1956 i był prze-
ciwko "Solidarności" w
Polsce

SWIATOWIT

KRONIKA HARCERSKA

Młodzież szkolna rozpoczęła już
swoje wakacje Znów gwaro i
wesoło na Kaszubach Wspólne ognis-
ka harcerskie gry i zabawy nawiąza-
nie nowych kontaktów towarzyskich
Dla niektórych okazją zdobycia stopni
harcerskich oraz sprawności
Wszelkie informacje odnosnie obo-
zów zuchowych i harcerskich termi-
nów opłat itd podawane są na zbior-
kach przez poszczególnych szczepo-
wych

Analizując coroczne obozy harcer-
skie na Kaszubach jestem przekonany,
że już nadszedł w pełni czas dla star-
szej młodzieży harcerskiej aby wyruszy-
ła poza granice Ontario Można by za-
proponować harcerzom z Vancouver
czy Edmonton zamiast obozowania
Jest to sprawa do przemyślenia i roz-
patrzenia na przyszłość bo w tym roku
to już za późno Byłoby to dwustronna

korzyść dla harcerzy Zamiana terenu
dobrze wpływa na samopoczucie daje
możliwość poznania piękna Kanady
jak również uatrakcyjnia obozowanie
Wiem to z własnego doświadczenia bo
zawsze tzn co roku mieliśmy obozy w
innych miejscowościach (myślę w tym
przypadku o Polsce)

Poddaję to władzom harcerskim do
przemyślenia tak kom Chorągwi żeń-
skiej jak i męskiej
Jestem bardzo ciekawy ilu rodziców
wypowiedziałoby się za moją propo-
zycją?
Powracając do obozów tegorocznych
na Kaszubach w imieniu Kroniki Har-
cerskiej" życzę dużo słońca wypoczyn-
ku i zadowolenia z pobytu na obozach
Do miłego zobaczenia na akcji letniej
1984 na Kaszubach

Z harcerskim pozdrowieniem
"Czuwaj"
JĘDREK

SPORT

WOJCIECH ZAŁUSKI WYGRAŁ PÓŁFINAŁ

ZIELONA GÓRA Pięknym
sukcesem polskiego zuzłowca
zakonczył się półfinałowy tur-
niej mistrzostw Europy junio-
rów w Gorzowie, rozegrany z
udziałem reprezentantów 8 kra-
jów Austrii, Danii, Szwecji,
CSRS, Finlandii, ZSRR,
Węgier i Polski Zdecydowanie
najlepszym zawodnikiem na go-
rzkowskim torze był odważnie i
dobrze technicznie jeżdzący
Wojciech Załuski, który zdobył
łącznie 14 pkt i zajął pierwsze
miejsce awansując do finału,
który odbędzie się 15 lipca w
Manchesterze Utalentowany
zuzłowiec polskiego Kolejarza
tylko w pierwszym wyscigu za-
jął drugie miejsce wyprzedzony
przez Szweda Larsa Anderso-
na, pozostałe natomiast cztery
w efektywnym stylu rozstrzyg-
nął na swoją korzyść Do fi-
nału awansowali także zdobyw-
cy kolejnych miejsc 2 Zoltan
Papp (Węgry) 12+3, 3 Hans
Wahlstroem (Szwecja) 12+2,
4 Lars Anderson (Szwecja) 11,
rezerwowym będzie Dunczyk
Fleming Rasmussen 10+3 pkt,
który piąte miejsce wywalczył w
dodatkowym wyscigu z Czecho-
słowakiem Matowskim

Sporą niespodzianką stanowi
niezakwalifikowanie się do fi-
nału mocno faworyzowanego
Dunczyków, a także zawodni-
ków Australii Jeszcze większą
niespodzianką jest drugie miej-
sce Węgra Zoltana Pappa, któ-
ry zaprezentował w Gorzowie
duże umiejętności

Franz Beckenbauer dyrektorem technicznym reprezentacji RFN

BONN Franz Beckenbauer,
były kapitan piłkarskiej repre-
zentacji RFN, mający na swym
koncie 103 występy w narodo-
wej jedenastce, został dyrek-
torem technicznym drużyny
RFN W wywiadzie telewizyj-
nym Beckenbauer powiedział
"Chcę podjąć się tego zadania
we współpracy z Horstem Koep-
pelem, dotychczasowym asy-
sentem Juppa Derwalla Nasz
kontrakt dotyczy nie tylko naj-
bliższych spotkań reprezentacji,
ale również eliminacji i ewentu-
alnie fazy finałowej Mundialu
1986 w Meksyku"

Nominacja Beckenbauera nie
jest zaskoczeniem, po rezygna-
cji Juppa Derwalla był on jed-
nym z kandydatów, o których
w RFN mówiło się i pisało naj-
więcej Obok Beckenbauera
brano również pod uwagę kan-
dydaturę trenera CfB Stuttgart,
Helmuta Benthausy Jest on
jednak związany z tym klubem
aż do roku 1985

Beckenbauer powinien zostać
formalnie zatwierdzony na tym
stanowisku 13 lipca Nie może
on zostać oficjalnym trenerem
reprezentacji, gdyż nie ma wy-
maganej licencji szkoleniwa
Specjalnie dla niego zostało
więc stworzone stanowisko dy-
rektora technicznego

SPORT SPORT

DWA TROFEA PIŁKARZY LECHA POZNAŃ

Jedenastka Lecha Poznań zdobyła dwa najwyższe trofea piłkarskiego sezonu 83-84

Najpierw popularnym kolejarzom udało się obronić tytuł zdobyty w ubiegłym sezonie. Trzeba jednak przyznać, że powtórzenie sukcesu przyszło im z niemalym trudem. Kwestia kto otrzyma koronę za sezon 1983/1984, była otwarta do ostatnich minut.

Przed ostatnią kolejką bowiem Lech miał zaledwie 1 punkt przewagi nad łódzkim Widzewem i sporą przewagą zdobytych bramek, tak że zakładając wygraną Widzewa Lechowi wystarczył remis. Ale losy tytułu mistrza Polski wazyły się do ostatnich sekund.

Po skutecznie wykonanym w pierwszej połowie rzucie karnym przez Henryka Miłoszewicza Lech prowadził 1 0 i zadowolony obroną własnej bramki co natychmiast uskrzydliło dzielnie walczącą szczecińską Pogon i doprowadziło w rezultacie do wyrównania 1 1 na 6 minut przed końcem meczu z rzutu karnego egzekwowanego przez Adama Kensego.

Od tego momentu losy spotkania i tytułu mistrzowskiego - wisiły na włosku. Szczecińszczyźnie nie udało się już jednak zmusić do kapitulacji bramkarza gospodarzy i Widzewowi nie pomogła już ich wygrana z Legią Warszawa. A było to również bardzo emocjonujące spotkanie.

Otóż w pierwszej połowie arbitrowi głównemu przyznał widze- wiakom dwie jedenastki - obydwie nie wykorzystane. Zarówno Dariusz Dziekanowski, jak i później Krzysztof Kajrys nie potrafili chyba zapanować nad nerwami. Dopiero celny strzał głową Tadeusza świętka w drugiej połowie przechylił szalę na korzyść łódzian. Podobnie jak przed rokiem muszą się oni zadowolić tytułem wicemistrza.

Z ekstraklasy spadają zespoły Cracovii i Szombierek.

A oto wyniki ostatniej kolejki i ostateczna tabela ekstraklasy piłkarskiej na sezon 83-84

W kilka dni później w finałowym spotkaniu Pucharu Polski poznaniacy w absolutnie przekonującym stylu pokonali krakowską Wisłę 3 0 (2 0). Wiele minut przed zakończeniem meczu rzesza sympatyków popularnych kolejarzy wiewała na ich cześć, bowiem już w 47 min prowadzili oni 3 0 i taki zresztą wynik utrzymał się do końca.

Po początkowych, dosyć niemrawych obustronnych poczynaniach wreszcie bardziej energiczny atak przeprowadzili w 7 minucie lechici. Krakowianin nie widział innego sposobu niż podcięcie Mirosława Araszkiewicza, który wbiegł z piłką na pole karne wisłaków. Sędzia główny, Wit Żelazko, bez wahania wskazał na rzut karny, którego pewnym wykonawcą był znów Henryk Miłoszewicz.

Nie minęła 12, a następne 13 minuta spotkania, a mogło być już 2 0. Najpierw pięknym strzałem z rzutu wolnego popisał się Miłoszewicz, a następnie strzelał z daleka Mirosław Okonski - jednak w obydwu przypadkach bramkarz Jerzy Zajda spisał się bez zarzutu.

Kiedy nadeszła 22 minuta nie miał nic do powiedzenia. Bramka padła po pięknej, rzadko spotykanej akcji. Biegący lewą stroną Mariusz Niewiadomski skierował piłkę do środka do Miłoszewicza, a ten bez cienia egoizmu (mimo niezłej strzeleckiej pozycji) przekazał ją na prawo do Okonskiego. Popularny "Mundek" uderzył precyzyjnie piłkę w tzw. krótki róg.

Następna bramka padła na minutę przed przerwą po dosrodkowaniu Miłoszewicza z lewej strony silnym strzałem głową popisał się Józef Adamiec. Piłka odbiła się od poprzeczki.

W zaledwie dwie minuty po zmianie stron znajdujący się w prawej stronie Mariusz Niewiadomski dosrodkował do Czes-

ława Jakolcewicz i ten po raz trzeci skierował piłkę do krakowskiej bramki.

Następnie, praktycznie do końca spotkania przeważali poznaniacy - rozluźnieni prezentowali sporo przyjemnych dla oka akcji. Kilkakrotnie mieli okazję do podwyższenia wyniku m.in. w 73 min Okonski trafił w splot słupek i poprzeczki, a 2 min później Niewiadomski przegrał pojedynek z Plesnierowiczem.

W sumie przebieg wtorkowego meczu potwierdził w całej rozciągłości, że Puchar Polski w 1984 roku dostał się w godne ręce. Wszak trzy poprzednie finały kończyły się minimalnymi wygranymi jedną bramką. Trzy gole Lecha są pięknym ukoronowaniem sukcesów tej drużyny podczas tegorocznej wiosny.

WSZYSCY NAJLEPSI JUŻ WE WŁOSZECH

RZYM Trwające półtora miesiąca pertraktacje zostały wreszcie uwieńczone powodzeniem. Najdroższy obecnie piłkarz świata, Argentynczyk Diego Armando Maradona opuścił Barcelonę, od przyszłego sezonu będzie grał we włoskim zespole SSC Napoli.

Podpisanie umowy nastąpiło dosłownie w ostatnim momencie, gdyż w sobotę 30 czerwca wpływał termin zawierania kontraktów z zawodnikami zagranicznymi przez włoskie kluby. Taki zakaz ma obowiązywać przez najbliższe dwa lata, do czasu mistrzostw świata w Meksyku.

Barcelona długo nie zgadzała się na przejście Maradony do Napoli. Chodziło przede wszystkim o sprawy finansowe, ostatecznie uzgodniono, że Włosi zapłacą Barcelonie 8,7 mln dolarów (pomijając kwotę, jaką otrzyma sam piłkarz). Wiadomość o podpisaniu kontraktu przekazał dziennikarzom dyrektor generalny Napoli - Antonio Juliano. Gdy tylko ta informacja dotarła do Neapolu - zakochani w futbolu mieszkańcy tego miasta przez całą noc manifestowali na ulicach swą radość.

Tak więc praktycznie już niemal wszyscy najlepsi piłkarze świata w obecnym sezonie grać będą we Włoszech. Michel Platini i Zbigniew Boniek w Juventusie, Karl-Heinz Rummenigge w Interze Mediolan, Brazylijczycy Socrates w Fiorentinie, Zico w Udinese, Falcao i Cerezo w Romie, Junior w Torino, Anglik Ray Wilkins w AC Milan, Hans Peter Briegel (RFN) i Dunczyk Preben Elkjaer - Larsen w Veronie.

Wystartował Puchar Lata

Ze zmiennym szczęściem wystartowali polscy piłkarze w tegorocznym Pucharze Lata - Intertoto. GKS Katowice na własnym boisku wygrał z SSW Innsbruck 2 1 (1 0). Górnik Zabrze przegrał wyjazdowy mecz z FC Magdeburg 1 2 (1 0). Inne wyniki sobotnich spotkań:

Grupa I Lyngby BK - Borussia Moenchengladbach 4 0 (2 0)

Grupa II Aarhus - Banik Ostrawa 1 0 (1 0), Wismut - AKC - Lillestroem SK 0 2 (0 1)

Grupa III Broendby IF Kopenhaga - Liege 2 0 (2 0)

Grupa IV Eintracht Brunszwik - Standard Liege 3 1 (1 1)

Grupa V FC Magdeburg - Górnik Zabrze 2 1 (0 1), ATK

Sztokholm - FC Nuernberg 8 2 (3 0)

Grupa CI Malmoe FF - FC Lucerne 1 0 (0 0), Sturm Graz - FC Karl-Marx-Stadt 1 1 (0 0),

Grupa VII Videoton - Vitkovice 1 0 (0 0), IFK Goeteborg - LASK Linz 4 1 (1 1)

Grupa VIII Maccabi Nathanya - FC Wettingen 2 2 (1 1) Beitar Jerozolima - Admir Wacker 0 2 (0 2)

Grupa IX Spartak Trnawa - FC Zurich 2 0 (1 0), Ferencvaros - Austria Klagenfurt 0 0

Grupa X GKS Katowice - Swarowski Innsbruck 2 1 (1 0), Valerengen Oslo - Oesters Vaxjoe 4 3 (2 2)

Srebrny medal drużyny pilotów

PARMA 17 We włoskiej miejscowości rozegrane zostały IV Samolotowe Rajdowo-Nawigacyjne Mistrzostwa Świata.

Tytuł wicemistrzów świata wywalczyła polska załoga Witold Świadek i Andrzej Korzeniowski, a w punktacji drużynowej Polacy uplasowali się również na drugiej pozycji. Zwyciężyła włoska załoga z pilotem Luigim Ferrim. Włosi też zajęli pierwsze miejsce w punktacji drużynowej.

Po pierwszym dniu załoga Świadek - Korzeniowski sklasyfikowana została na 4, Krzysztof Lenartowicz - Edward Popiołek na 10, a Jan Baran - Wacław Nycz na 13 pozycji. Po korzystniejszym dla Polaków drugim dniu, a także uwzględnieniu protestów złożonych po pierwszej konkurencji, w ostatecznej punktacji mistrzostw Lenartowicz - Popiołek zajęli 7, zas Baran - Nycz - 8 miejsce, a

zespół polski wysunął się, co było sporą sensacją, przed drużyną RFN.

Lepiej niż spodziewano się poszło naszym w próbach szybkości maksymalnej. W pierwszej z nich polskie załogi zajęły 5, 7 i 8 miejsca. W jednej z tych prób na dystansie 38 km Baran - Nycz uzyskali rewelacyjny, jak na nie najszybszego Zlina 142, wynik - 234 km/godz.

Wyniki 1 Luiggi Ferri (Włochy) 48 pkt, 2 Witold Świadek - Andrzej Korzeniowski (Polska) 112, 3 Dive Wuldrige - 114, 4 Hofling (RFN) 121,5, 6 Savino Bolzano (Włochy) 164,5, 7 Krzysztof Lenartowicz - Edward Popiołek (Polska) 165,5, 8 Jan Baran - Wacław Nycz 202,5. Drużynowo zwyciężyli Włochy, przed Polską i RFN.

Koszykówka na szczycie

W Budapeszcie odbył się bardzo silnie obsadzony turniej koszykówki męskiej - III Memoriał im. dr. Ferenza Heppa.

Na parkiecie spotkały się - i to w pełnych składach - mistrz olimpijski Jugosławia, mistrz świata ZSRR, mistrz Europy Włochy, oraz kombinowana drużyna Adidas - Węgry, w której obok Węgrów grało 5 Amerykanów występujących na co dzień w zawodowych drużynach europejskich oraz w Izraelu.

Niewątpliwie największym faworytem była drużyna sowiecka, pomimo ona jednakże porażkę z Jugosłowianami, którzy zajęli tym samym pierw-

sze miejsce w turnieju przed Sowietami i teamem Adidas - Węgry. Włosi musieli zadowolić się ostatnim miejscem.

W pierwszym dniu Sowiety wygrali z Adidas - Węgry 98 82 (48 34), a Włosi nieoczekiwanie pokonali Jugosłowian 93 90 (42 48). W drugim dniu team Adidas - Węgry, prowadząc prawie cały czas, wygrał z Włochami 87 77 (46 39), ale prawdziwą sensacją była wygrana Jugosłowian z ZSRR 92 72 (47 39). W ostatnim dniu III Memoriału im. dr. Ferenza Heppa Jugosławia pokonała team Adidas - Węgry 94 80 (36 39), a Sowiety wygrały z Włochami 112 86 (62 40).

▲ Bałtyk — Szombierki 2 0
▲ Cracovia — GKS Katowice 1 0
▲ Górnik Wb — Ruch 2 1
▲ Górnik Z — ŁKS 1 1

▲ Lech — Pogon 1 1
▲ Motor — Wisła 1 2
▲ Widzew — Legia 1 0
▲ Zagłębie — Śląsk 3 1

TABELA I LIGI

1 Lech Poznań	19	4	7	42	18	47—21
2 Widzew Łódź	15	12	3	42	18	43—25
3 Pogon Szczecin	16	6	8	38	22	54—27
4 Górnik Zabrze	12	10	8	34	26	34—26
5 Legia Warszawa	12	9	9	33	27	42—32
6 Górnik Wałbrzych	11	9	10	31	29	40—35
7 Ruch Chorzów	11	8	11	30	30	30—30
8 Śląsk Wrocław	11	8	11	30	30	41—47
9 GKS Katowice	11	7	12	29	31	41—42
10 Motor Lublin	8	13	9	29	31	22—24
11 Wisła Kraków	8	11	11	27	33	33—38
12 Zagłębie Sosnowiec	7	13	10	27	33	25—35
13 Bałtyk Gdynia	7	11	12	25	35	25—30
14 ŁKS Łódź	8	9	13	25	35	29—43
15 Cracovia	6	9	15	21	39	19—35
16 Szombierki Bytom	5	7	18	17	43	23—58

